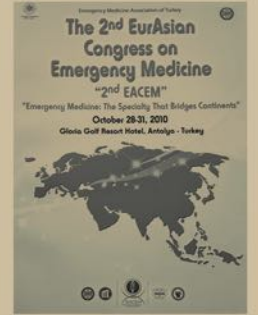

bü l t e n

Türkiye Acil Tıp Derneği
"Acil Tıp Bülteni" Dergisi
Yayın İlkeleri

1. TATD "Acil Tıp Bülteni" dergisinde yer alan haberler, abartıdan uzak, sansüresiz objektif bir biçimde, haberin özüne bağlı kalınarak kamuoyuna iletilir.
2. Dergi ekip üyeleri, bu görevleri sırasında;
  - a. Mesleki çatışma ve Türkiye Acil Tıp Derneği itibarını sarsacak türden bir faaliyet ve organizasyon içinde olamaz,
  - b. Herhangi bir siyasi partide aktif görev alamaz.
  - c. Ülkemiz siyasi hayatına ait genel seçimlerin ve mesleki örgüt seçimlerinin öncesinde oylarının rengini açıklayarak okuru yönlendiremez,
  - d. Türkiye Acil Tıp Derneği'ni siyasi açıdan bağlayacak tavır takınamaz,
  - e. Meslek etik ve geleneklerine bağlı kalır.
3. Yayınlarımızda hiçbir kimse, dil, cinsiyet, din, ırk, milliyet, sınıf ve fiziki engelleri sebebi ile dışlanamaz, küçümsenemez, küçük düşürülemez.
4. Yayınlarımızda şiddet, kin ve düşmanlığı kışkırtıcı yazılara, haberlere yer verilemez. "Acil Tıp Bülteni" dergisi yürütücüleri, diğer basın yayın ve sosyal medya organlarında da bu konularda demeç ya da bildiri yapamaz.
5. Yayınlarımızda, herhangi bir kişi, kurum ve kuruluşa küçük düşürücü lakap ve yakıştırma yapılamaz. Hiç kimse, adli makamlardan yapılan kesin karar bildirimleri olmadıkça peşinen suçlu olarak gösterilemez. Yargı süreci devam etmekte olan olguların haberleştirilmesi sırasında dengeli ve yukarıdaki diğer yayın ilkelerini kapsayıcı tarzda hareket edilir.
6. Haber, röportaj ve yazılarımızda ilgilinin rızası dışında özel yaşamı, yayına konu edilemez.
7. "Acil Tıp Bülteni" dergi ve dijital platformu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nca (RTÜK) alınan yasakları ve yayın ilkelerini benimser, uygular.
8. Yayınlarımıza kaynak olan demeç, alıntılar; yanlış anlaşılmalara, kurum kuruluş ya da kişinin gülünç duruma düşürülmesine neden olacak şekilde özetlenmez, kaynak ve tarih açık olarak belirtilir.
9. "Acil Tıp Bülteni" dergisi, cevap ve düzeltme hakkına saygı duyar.

Genel Yayın Direktörü

Serkan Emre Eroğlu

İçerik Editörleri

Ebru Ünal Akoğlu

25. Yıl Özel sayı Misafir Editörleri

Murat Orak

Sevilay Sema Mert Ünver

Murat Çetin

Görsel Yönetmen

Murat Çetin

İletişim

Aytül Kuşcu

www.ematip.com

e-mail: bilgi@ematip.com

Genel Yayın Yönetmeni: Adnan ASLAN

Yayıncı: EMA Tıp Kitabevi Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.

Şehremini Mah. Deniz Abdal Cami Sk. No:4/0 Fatih
İstanbul

Yayıncı Sertifika No: 43060

Tel: 0212 532 09 41

Grafik Tasarım: EMA Tıp Kitabevi - Merve DAĞ

Baskı / Cilt: Neyir Matbaacılık Tanıtım Hizmetleri İvedik
Organize Sanayi Bölgesi 1341 Cadde, No: 62

İvedik Yenimahalle Ankara

Matbaa Sertifika No: 16902

İÇİNDEKİLER

7

ACİL TIPTA İLKLER

13

YIL 1995... ACİL TIP DERNEĞİ
KURULUYOR

18

TAŞIN ALTINA ELİNİ KOYANLAR

28

ACİL TIP DERNEĞİNİN GURUR NİŞANI
TÜRKİYE ÖN EKİ

31

HATIRALARDAKİ TATLI HEYECAN İLK ETKİNLİĞİN
HİKAYESİ

33

ACİL TIP BÜLTENİNİN DOĞUŞU

37

YOĞUN EMEĞİN ÜRÜNLERİ TATD KONGRELERİ
VE SEMPOZYUMLARI

48

ACİL TIP YETERLİK KURULU VE TATD'NİN ROLÜ

54

BİLİMSEL YAYINCILIKTA TATD YENİ GÜÇ
ANADOLU ACİL TIP DERGİSİ

56

BİLİMSEL YAYINCILIKTA TATD'NİN
ROLÜ GÖZBEBEĞİMİZ TRJEM

66

TATD GÜCÜNÜN SAĞLAYICILARI KOMİSYON VE
ÇALIŞMA GRUPLARI

79

ULUSLARARASI TEMSİLİYET VE TATD

85

ACİL TIP GELİŞİMİNDE TATD'NİN ROLÜ VE GELECEK
HEDEFLERİ

Direktörden

Değerli Acil Tıp gönüllüleri,

Ülkemiz Acil Tıp tarihinin nerede ise her aşamasına tanıklık eden; hatta bizzat ona yön veren Türkiye Acil Tıp Derneği'nin (TATD) medyadaki gücü Bülten'in, bu çok özel sayısı ile karşınızda olmaktan gurur duyduğumu belirtmek isterim.

Temasını "Dünden bugüne TATD ve Acil Tıp" olarak belirlediğimiz sayının sayfaları arasında gezinirken, kimimiz Acil Tıp serüvenine ait anılarını tazeleyecek, kimimiz tarihimizi bizzat onu yaşayanlardan öğrenecek ve en önemlisi de; gelecek nesillere, bu çok özel ve fedakarlıklarla geçen yıllara ait ayrıntılar aktarılmış olacak.

Kuşkusuz, kendisini Acil sağlık hizmetlerine adanmış ve adamaya da devam eden "değerlerimiz", bu sayıya emek veren değerli arkadaşlarımız/yazarlarımızdan ibaret değil. 1995 yılında kurulan Türkiye Acil Tıp Derneği' nin Acil Tıbbı önderlik etmesinde başrol oynayan "Acil Tıp Uzmanı" olsun olmasın tüm arkadaşlarımız, yönetim kurulları, komisyon-çalışma grupları-bilimsel kurul üyeleri, koşulsuz desteğini her fırsatta sunan değerli üyelerimiz de bu hikayenin bir parçası olarak anılmayı hak ediyorlar. Kendilerinden ve yine geçmişimizden aldığımız güç ile; Ekim ayı başı itibariyle 1.418 uzmanlık öğrencisini, 2.492 Acil Tıp uzmanını, 104 profesör doktoru, 144 doçent doktoru ve 173 doktor öğretim üyesini barındıran Acil Tıbbın, önümüzdeki yıllarda da geleceğe damga vuracağına yürekten inanıyorum.

Geçmiş ile bugünü birleştiren bu sayının oluşumuna emek veren tüm yazar ve editörlerimize teşekkür ederken, tüm yazılarımızı zevkle okuyacağınızı umuyorum.

Gelecek günlerin bugünden daha güzel olması dileđi ile,

Doç. Dr. Serkan Emre Eroğlu
Genel Yayın Direktörü

Bir uzmanlık ana dalının doğuş öyküsünü okumak ister misiniz?

30 Nisan 1993 tarih ve 21567 sayılı Resmi Gazete 93/4270 ile başladı herşey

Acil Tıp; uzak bir hayal olarak başlayan, hastanelerin karanlık, kör, küçük acil odalarından, resmi standart eğitimi belirlenmiş ve kaliteli acil sağlık hizmetlerinin vazgeçilmez parçası olan zengin ve heyecan verici gerçek bir tarihe sahiptir.

“ Acil tıbbın ülkemizde kat ettiği yolun daha ilk çeyreğindeyiz ”

Kilometre taşlarını düşünürsek sağlık sisteminin zor tanınan bileşeni olduğu için kesinlikle uzun bir yol kat ettiği ama aktif, yoğun ve başarılı geçen yirmibeş yılın aslında yolculuğun daha başında olduğumuzun farkındayız.

“ Artık güçlü, ne istediğini bilen, güncel ve dinamik bir Acil Tıp var ”

Günümüz dünyasında Acil Tıp uygulamaları, kuralları ve genel bakış açılarının evrensel olduğunu ancak yerel politikalar gereği farklılıkları barındırdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Her ne kadar fiziksel alt yapı dengesini değiştirebilecek yerel politika nedenli ya da acil servis kullanım mentalitesine ait farklılıklar yaşanıyor ve zaman zaman gününbirlik sıkıntılarla boğuşup, karamsarlığa kapılıyor olsak da, hâlihazırda gelinen nokta biz acil tıp sevdalılarını gururlandırmalıdır. Zira,

artık bilgiye çok daha kolay erişebildiğimizi, çok daha güçlü, çok daha ne istediğini bilen, geleceğe yön verebilecek yapıya sahip olabildiğimizi söyleyebiliriz.

12 Nisan 1993 tarihli bakanlar kurulu kararı, 30 Nisan 1993 tarih ve 21567 sayılı Resmi Gazete 93/4270 karar sayısı ile temelleri atılan günümüz acil tıp sisteminin gelişiminde dinamo etkisi yaratan Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) ve paydaşları, önemli rol oynamıştır.

“ Geçmişini bilenler geleceğe güvenli adımlarla yürür ”

Ülkemizin ilk ve hâlihazırda en güçlü derneği olarak çeyrek asrı geçen tarihinde sayısız faaliyete imza atan derneğimizin koşulsuz katkısının, Türk Acil Tıbbını daha da geliştireceği aşikardır. Geleceğimizin şekillenmesi, ancak ve ancak geçmişimizin bilinmesi ile olabileceğinden, 14. Yönetim Kurulu ve Bülten Dergisi Editöryal Kurulu olarak bir özel sayı ile karşınıza çıkmayı arzuladık ve nihayetinde COVID-19 Pandemisi sonrası yapılan ilk yüz-yüze kongre EACEM 2021 ile bunu başardık. Bu sayının içinde, dünden bugüne gelinen aşamaları okuyabilecek, TATD ve Acil Tıp gelişimini hissedebilecek, pek çok görsel ile geçmişi anımsayacaksınız. Bu çok çok özel sayının hazırlanmasında emeği geçen tüm arkadaşlarımıza ve o günlerden bugünlere gelmemize ön ayak olan tüm TATD kadro, kurul ve üyelerine sonsuz teşekkürler... İyi okumalar,

Serkan Emre Eroğlu

Murat Orak

Murat Çetin

Sevilay Mert Ünver

Ebru Ünal Akoğlu

Türkiye Acil Tıp Derneği ile omuz omuza geçen 25 yıl

Türkiye Acil Tıp Derneğinin değerli üyeleri, acil servislerimizin fedakar çalışanları

Öncelikle hepinizi sevgi ve saygı ile selamlıyorum.

“**ileri görüşlü bilim insanları ve yöneticileri sayesinde uzmanlık branşımıza merhaba dedik**”

Ülkemizde acil sağlık sistemini iyileştirmek adına yapılan önemli ve en köklü adım olarak, 1993 yılında “İlk ve acil yardım uzmanlığı” ismi altında Acil Tıp’la ülke olarak ilk kez tanıştık. Birkaç ileri görüşlü bilim insanının çabaları, bu çabaları takdir eden ileri görüşlü yöneticiler sayesinde merhaba dediğimiz bu uzmanlık alanının, ülkemizin en takdir edilen ve en hızlı gelişen, uluslararası örneklerinden çok daha ileri noktalara ulaşan bir düzeye gelmesi hep birlikte yaşadık.

“**25 Mayıs 1995 Türk acil tıbbı için bir mihenk taşıdır**”

Bu süreçte en önemli mihenk taşlarından biri, 25 Mayıs 1995 yılında henüz Türkiye’de mezun olan Acil tıp uzmanı dahi yokken kurulan ve ülkemizde acil tıp uzmanlığının gelişimine, akademik kürsülerin olgunlaşmasına, acil servislerin ve acil servis çalışanlarının günümüz modern çalışma ortamlarına ulaşmasında çok büyük katkıları olan Türkiye Acil Tıp Derneğinin kurulmasıdır. Üyesi olmaktan gurur duyduğum, dört dönem yönetim kurulu üyeliği, bir dönem genel sekreterliği ve şuan büyük bir onurla sürdürdüğüm mevcut yönetim kurulu başkanı olarak, derneğimizin bugünlere gelişinde fedakarca çalışan, üreten, katkı sağlayan tüm meslektaşlarımı sevgi, saygı ve minnetle anıyorum.

“**Türkiye Acil Tıp Derneği 25 yıldır çizgisini asla bozmamıştır**”

Geçen yıllar içinde karşılaştığı her türlü zorluklara ve engellemelere rağmen modern bilimin ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk ilkelerinin takipçisi olmuş, devletin ve milletinin yanında durmuş, devleti ve milletinin her türlü mukaddesatına saygı göstermiş bir uzmanlık derneği olarak tüm bu süreçlerden anlının akıyla çıkmıştır. Bu itibarla 2003 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından bakanlar kurulu onayıyla kendisine verilen “Türkiye” ismini dernek isminde kullanabilme onurunu yaşamakta olan ve bunun hakkını sonuna kadar vermeye çalışan, bu sorumluluk bilinci ile

hareket eden, gerek tüzüğü, gerekse de üyelerinin otokontrolü sayesinde bu sorumluluk bilincinden bir an olsun ayrılmamış bir dernek olup; bu derneğin üyesi olmak, bu dernek için çalışmak, üretmek ve şuan şahsıma tevdi edilen başkanlık görevini sürdürmek şahsım ve tüm acil tıp uzmanları için çok büyük bir övünç ve mutluluk kaynağıdır.

“**TATD, acil sağlık sistemi içinde öncü olmuştur ve olmaya devam edecektir**”

Geçen süreç içinde kendi bünyesinde yer alan acil hemşireleri, paramedikler gibi acil sağlık sisteminin diğer önemli bileşenlerinin özlük hakları için çaba sarf eden derneğimiz, bu meslek mensuplarının ortak çalışabilme bilincini kazanması ve dernekleşmesi sürecine katkıda bulunarak öncü rolünün hakkını vermiştir.

“**TATD’nin bugünlere gelmesi şahsi ihtiraslarından uzak akademisyen ve meslektaşlarımızın gayretleri ile olmuştur**”

Acil tıp uzmanlığı ve asistanlığının yanı sıra acil servise çalışan tüm hekimler için yol gösterici olan TATD, şahsımın da olduğu gibi birçok meslektaşımızın akademik ve mesleki gelişiminin en büyük yardımcısı konumundadır. Şahsi ihtirastan uzak şekilde dernekten aldığı desteğin bilincinde olan meslektaşlarımızın ve akademisyenlerimizin özverileri sayesinde her geçen gün daha fazla üreten ve ürettikçe daha fazla büyüyen, bu açıdan ülkemizin en üretken ve saygın derneğidir. Bu vesile ile derneğimizin bugünlere gelmesinde emekleri olan TATD üyesi tüm arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyorum.

Geçen 25 yıl içerisinde maalesef aramızdan ayrılan arkadaşlarımız oldu. Dr. Suna Soysal, Dr. Melike Erdem, Dr. Hüküm Uzun, Dr. Şennur Ekici Yılmaz, Dr. Mehmet Karakum ve ismini saymadığım tüm meslektaşlarımıza Allah’tan rahmet ve camiamıza başsağlığı diliyorum.

Son söz olarak derneğimizin 25.yılına hepimize hayırlı olmasını, nice başarılarla dolu 25 yılları birlikte kutlamayı diliyor, hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

İyi ki Varsın TATD...

Prof. Dr. Süleyman Türedi

Murat Çetin

Manisa Merkezefendi Devlet Hastanesi Acil Servis, Türkiye Acil Tıp Derneği 12. ve 14. Yönetim Kurulu Üyesi

Özetle, "İlk"ler... İnfografiklerle Geçmişimiz...

" Tarihte ilk'ler her zaman farklı bir yer tutar "

Geride kalsalar bile bıraktıkları izden olacak ilk'ler her zaman anımsanır. Hepimizin bir anabilim dalında öncü olmak, yeni oluşan bir ana branşın ilerlemesi için yapılan fedakarlıkları ve emekleri unutmaması gerekir. Aslında Acil Tıp hem Dünya'da hem de ülkemizde zengin ve heyecan verici bir tarihe sahiptir. Yıllar boyunca hem acil servislerin sorunlarını çözmek hem de değişimi kabul ettirmek ve eğitimi desteklemek için çoğu zaman kendi çabalarıyla ilerlediler.

" Acil Tıp ilk'lere imza atmaya devam edecek "

Çeyrek asırlık tarihini tamamlayan Acil Tıp; eminiz ki gelecekte de yeni "ilk"lere imza atacaktır. Acil Tıp uzmanlık eğitiminiz boyunca kendi kliniklerimizde "ilk"lere şahit olduk ve olmaya devam ediyoruz. Acil Tıp içinde unutulmaz anları, satır başlarını ve kariyerini bu yönde ilk ve öncü olarak çizen meslektaşlarımızı sizlerle paylaşmak istedik.

TÜRKİYE
ACİL TIP TARİHİNDE

TATD ilkler

İLK ANA BİLİM DALLARIMIZ

	Dokuz Eylül Üniversitesi	94 Nisan
	Fırat Üniversitesi	94 Nisan
	Erciyes Üniversitesi	94 Eylül
	Selçuk Üniversitesi	94 Eylül
	Dicle Üniversitesi	95 Nisan
	Marmara Üniversitesi	95 Nisan
	Çukurova Üniversitesi	95 Eylül
	Uludağ Üniversitesi	96 Nisan
	Hacettepe Üniversitesi	97 Nisan
	Akdeniz Üniversitesi	98 Nisan
	Cumhuriyet Üniversitesi	98 Nisan
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	98 Nisan
	Atatürk Üniversitesi	98 Eylül
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	98 Eylül
	Süleyman Demirel Üniversitesi	00 Eylül

İLK UZMANLIK ÖĞRENCİLERİMİZ

1994
Özgür KARCIOĞLU

1994
Neşe Nur USER

1994
Murat PEKDEMİR

1994
Oktay ERAY

1995
Yıldırım ÇETE

1995
Zeynep KEKEÇ

1995
Rıdvan ATILLA

1995
Levent AVŞAROĞULLARI

1995
Cahfer GÜLOĞLU

1995
Mustafa UĞUR

1995
Sedat YANTURALI

1995
Arzu DENİZBAŞI

1995
Cem OKTAY

1995
Serpil YAYLACI

1996
Arif Alper ÇEVİK

TÜRKİYE
ACIL TIP TARİHİNDE

TATD
ilkler

Emergency Room →

İLK UZMANLARIMIZ

1998

Özgür
KARCIOĞLU

1998

Murat
PEKDEMİR

1998

Arzu
DENİZBAŞI

1998

Erol
ÜNLÜER

1998

Oktay
ERAY

1999

Rıdvan
ATILLA

1999

Zeynep
KEKEÇ

1999

Cuma
YILDIRIM

1999

Yıldırım
ÇETE

1999

Sedat
YANTURALI

1999

Cem
OKTAY

1999

Cahfer
GÜLOĞLU

1999

Mustafa
UĞUR

1999

Erol
ARMAĞAN

İLK DOÇENTLERİMİZ

2003

Oktay
ERAY

2004

Arzu
DENİZBAŞI

2004

Özgür
KARCIOĞLU

2005

Yıldırım
ÇETE

2005

Erol
ÜNLÜER

2005

Cahfer
GÜLOĞLU

2006

Cuma
YILDIRIM

2006

Salim
SATAR

2006

Levent
AVŞAROĞULLARI

2006

İbrahim
İKİZCELİ

2006

Figen
COŞKUN

2006

Başar
CANDER

2006

Sedat
YANTURALI

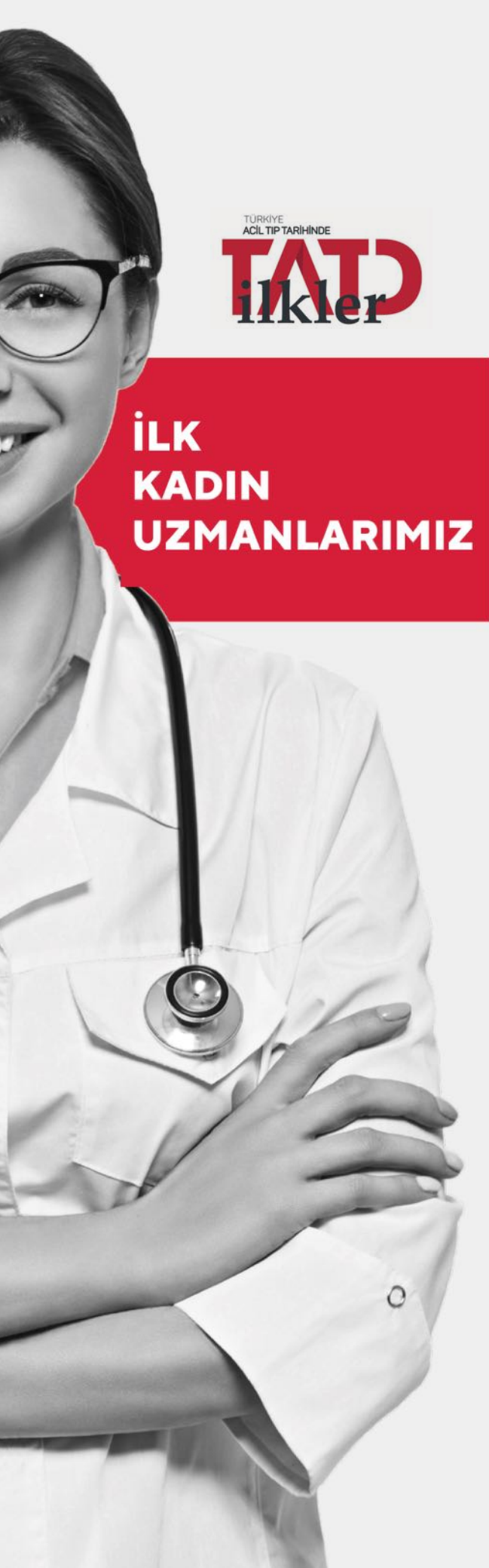
2006

Zeynep
KEKEÇ

2006

Nurullah
GÜNAY

TÜRKİYE
ACİL TIP TARİHİNDE
TATD
ilkler

**İLK
KADIN
UZMANLARIMIZ**

- 1 Arzu **DENİZBAŞI** 1998
- 2 Zeynep **KEKEÇ** 1999
- 3 Serpil **YAYLACI** 1999
- 4 Şule **AKKÖSE AYDIN** 1999
- 5 Figen **COŞKUN** 2000
- 6 Suna **SOYSAL** 2000
- 7 Mehtap **BULUT** 2000
- 8 Neşe Nur **USER** 2000
- 9 Ayfer **KELEŞ** 2001
- 10 Nergiz **GÖKTAŞ** 2001
- 11 Nazmiye **KOYUNCU** 2001
- 12 Ayşegül **BAYIR** 2001
- 13 Arefe **İMAK** 2002
- 14 Özge **DUMAN ATILLA** 2002
- 15 Özge **ONUR** 2002

Özgür KARCIOĞLU

İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Tıp Kliniği, Acil Tıp Derneği Kurucu Üyesi ve TATD 8. dönem Yönetim Kurulu Üyesi

Yıl 1995... Acil Tıp Derneği Kuruluyor

Acil Tıp Uzmanlığının asıl doğum yeri olan ABD'de 60'lara uzanan bu geçmişin yanında Avrupa'da sistem farklılığı nedeniyle ancak 90'lardan sonra Acil Tıp anlamında dernekleşme başlayabilmektedir.

“Yeni bir anabilim dalı filizlenmeye başladı”

“Leuven Kulübü” adıyla Belçika'daki hekimlerin öncülüğünde başlatılan tartışmalar 1994 yılında EuSEM'e (Avrupa Acil Tıp Derneği) evrilmiştir. Kritik dönemeçleri listelersek: 1968'de (16 Ağustos) ACEP (Amerikan Acil Hekimler Koleji) kuruldu (Şekil 1).

Şekil 1. 16 Ağustos 1968'de ACEP kuruluşu için Michigan'da Lansing Holiday Inn'de Dr. Wiegstein; Dr. Nakfoor; John Rupke, MD; John Rogers, MD; Robert Rathburn, MD; Richard Lingenfelter, MD; Robert Leitchman, MD; and George Fink, MD biraraya geldiler. Sonuçta Dr. Wiegstein Başkan olarak belirlendi.

“İlk uzmanlık programı 1970'de Ohio'da başlatıldı”

1970'te ilk uzmanlık eğitimi programı Cincinnati, Ohio'da başlatıldı (Şekil 2 A ve B). Ülkemizde acil tıbbın temellerini atan John R. Fowler de bu programdan uzmanlık almıştır.

Şekil 2A ve B 1970'te ilk uzmanlık eğitimi programının başladığı Cincinnati Üniversitesi ile afileye hastane kompleksi, Ohio ve ilk acil tıp asistanı Dr. Bruce Janiak.

1974: Acil Tıp Asistanları Birliği (EMRA) kuruldu.

“**Acil tıp 23. uzmanlık dalı olarak onaylandı**”

1979: Amerikan Ulusal Uzmanlık Board’u Acil tıbbın 23. Uzmanlık dalı olmasını onayladı.

“**İlk acil tıp uzmanları 1980’de board-sertifikası almaya hak kazandı**”

1980: İlk acil tıp uzmanları Amerikan Acil Tıp Board’u (ABEM) tarafından board-sertifikası almaya hak kazandı.

1994 (Mayıs): Avrupa Acil Tıp Birliği (EuSEM, The European Society for Emergency Medicine kuruldu) (Şekil 3).

Şekil 3. 2019’da EuSEM 25. Yıldönümü kutlamasında çekilen foto. Kurucu başkan Herman Delooze (soldan 3.) ve Dr Luis Garcia-Castrillo Riesgo (sol başta) da görülüyor.

“Peki Türkiye’de durum nasıl gelişti?”

Ülkemizde sağlık hizmetleri son 25 yıldır Acil Tıp Uzmanlığı ile birlikte yeni bir kulvara girmiştir. Tablo 1’de tarih sırasıyla önemli gelişmeler verilmiştir.

Sayfa : 6	RESMİ GAZETE	30 Nisan 1993 – Sayı: 21567
Madde 2- Tababet Uzmanlık Tüzüğü’nün 5 inci maddesiyle bu Tüzüğe eklenen Çizelgenin 44 üncü sırasındaki ana dalın eğitim süresi sütunu ile rotasyon sütununa aşağıdaki ifadeler eklenmiştir.		
"ruhi sağlığı ve hastalıkları uzmanları için 2 yıl		6 ay çocuk nörolojisi"
Madde 3- Tababet Uzmanlık Tüzüğü’nün 5 inci maddesiyle bu Tüzüğe eklenen Çizelgeye eğitim süre ve rotasyonları ile birlikte aşağıdaki ana dal eklenmiştir.		
" 46- İlk ve acil yardım	3 yıl	18 ay ilk ve acil yardım
iç hastalıkları, genel cerrahi ve aile hekimliği uzmanları için 24 ay		kalan süreler eğitim komisyonunun uygun gördüğü ana ve yan dallarda"

Şekil 4. 30 Nisan 1993’te İlk ve Acil Yardım Uzmanlığı Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilmiş ve Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. Belirtilen rotasyon süreleri daha sonra değiştirilmiştir.

Tablo 1. Kronolojik sırayla ülkemizde acil tıp ile ilişkili köşe taşları.

1986’da “077 Hızır Acil Servis” adıyla ilk ambulans servisi kuruldu.(Sadece 3 büyükşehirde)

1988’de İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nde ‘Hekimlikte Acil Vakalar’ Anabilim dalı girişimi oldu.

1989 Amerikan Acil hekimleri Koleji Üyesi (FACEP) olan John R. Fowler Türkiye’de Dokuz Eylül Üniversitesi’nde (DEÜ) çalışmaya başladı.

1991-1992’de Hızır Acil “112” adını alarak hizmete devam etti.

1993’te Bakanlar kurulu acil tıp uzmanlık eğitimini onayladı.

1994’te Paramedik eğitiminin başlaması

1994’te Acil tıp uzmanlık eğitiminin başlaması (DEÜ)

1995’te Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) kuruluşu (İzmir)

1997’de ilk Acil Tıp Sempozyumu

1997’de Türk Tabipleri Birliği – Uzmanlık Dernekleri Esgüdüm Kurulu (TTB-UDEK) Acil Tıp Uzmanlığını üye olarak kabul etti (TATD)

1998’de ilk Acil Tıp asistan karnesi (DEÜ) hazırlandı

1998’de ilk Acil Tıp Uzmanları belge aldı.

1999’da Acil Tıp Uzmanları Derneği (ATUDER) kuruluşu (Bursa)

2001’de ilk Uluslararası kongre Türkiye’de yapıldı: Afet ve Acil Tıp Kongresi (WADEM, İstanbul)

2001’de Judith Tintinalli Türkiye’de ziyaretlerde bulundu.

2001’de TATD bünyesinde ‘Acil Tıp Dergisi’ çıkarıldı.

2002’de Acil Tıp Uzmanlık eğitimi ve acil servis standartları ilk kez yayınlandı (DEÜ)

2003’te Acil tıpta ilk doçentler belge aldı.

2004’te Acil Tıp Yeterlik Kurulu (ATYK) 1. Genel Kurulu yapıldı

2004’te 112 ambulanslarına ve acil servislere paramedik atamaları yapıldı.

2005. ABD’de yapılmakta olan “Acil Travma Bakım Kursu” ülkemizde de yapıldı. (Şekil 8)

2006’da Eğitim ve Araştırma Hastanelerinde acil tıp uzmanlık eğitimi başladı

2007’de İstanbul Sağlık Müd.de önemli pozisyonlarda acil tıp uzmanları çalışmaya başladı.

2008’de ilk orijinal acil tıp bilimsel kitapları yayınlanmaya başladı (Kardiyak Aciller).

2009’da Acil tıpta ilk profesör atamaları yapıldı.

2014’te doçentlik sınav jürileri tamamen Acil Tıp Uzmanlarından oluşmaya başladı.

2016’da 112 başhekimlikleri, Sağlık Bakanlığında önemli pozisyonlarda acil tıp uzmanları çalışmaya başladı.

2018’de ilk Acil Tıp Yeterlik Sınavı yapıldı. (TATD)

2019’da ilk kez EUSEM, TATD ve ATUDER’in ortak Afet ve Acil Tıp Kongresi yapıldı.

“ TATD ateşi John Fowler önderliğinde bir grup uzmanın alevi yakması sonucu oldu ”

1995'te DEÜ Tıp Fakültesi'nde o zamanki adıyla "İlk ve Acil Yardım Anabilim Dalı'nda" çalışmakta olan asistan ve diğer branş uzmanları, John R. Fowler öncülüğünde toplanarak dernekleşme çalışmalarını başlatmaya karar verdiler.

Amerikan Acil hekimleri Koleji Üyesi (FACEP) olan John R. Fowler

25 Mayıs'ta hastaneye 2 km uzaklıktaki İzmir noterliğine gidilerek kuruluş dilekçesi ve ilgili evrakları verildi. Derneğin Kurucu yönetim kurulu üyeleri arasında "Dr. John R. Fowler, Dr. Gürkan Ersoy, Dr. Ülkü Ergene, Dr. Ülkümen RODOPLU, Dr. Yalçın Enginbaş, Dr. Özgür Karcioğlu, Dr. Neşe Nur User ve Dr. Rıdvan Atilla'yı" sayabiliriz.

On yıllardır konuyla ilgili özel bir eğitim almadan göreve başlayan pratisyen hekim ve diğer uzmanlıktan hekimler eliyle yürütülen acil servis hizmetleri, 90'lı yıllardan itibaren önemli şekilde değişikliğe uğramıştır.

“ Acil servisler bu işin eğitimini almış uzmanların kontrolüne geçti ”

Hızla artan Acil Tıp Uzmanı sayısı sayesinde, ilçe ve devlet hastanelerine kadar Acil Tıp Hizmetleri sürekli o klinikte çalışan ve işin eğitimini almış hekimler eliyle yürütülmeye başlamıştır. Uzmanların acil servislerde çalışmaya başlamasının farkı topluma yansımıştır; hatta acil servislere başvuruların artışında bunun rolü olduğunu söyleyebiliriz.

“ Acil Tıp şu an ülkemizde en fazla eğitim etkinliği yapan klinik branştır ”

1994'te yeni başlamış olan Acil Tıp Uzmanlığı (Şekil 9) 2019 sonunda 4000'e yakın, genç bir meslek grubu ile olgunlaşmaya devam etmektedir. Yaklaşık 80 profesör, 150'den fazla doçent, 1500'den fazla uzman ve yine 1000 civarında asistan ile bilim ortamına belirgin katkıda bulunmaktadır.

Acil Tıp bu 25 yıl içinde bebeklik, çocukluk dönemlerini geçip olgunluk dönemine girmektedir. H indeksi 20'nin üzerinde

yazarları yetiştirmiş, yurtdışı ,nitelikli yayınlarda belirgin sıçramaya tanık olmuş, öğretim üyesi başına SCI kapsamında en fazla yayın yapan klinik branşlardan biridir.

“ Acil Tıp diğer klinikleri de değiştirmiştir ”

1994'te John Fowler ve ilk acil tıp asistanları DEÜTF hastanesinde.

Artık karın ağrısında analjezi gereksinimi tartışılmıyor, resüsitasyondaki yenilikler acil tıbbın katkısı olmadan değerlendirilemiyor.

Acil Tıp Uzmanı kimdir?

- Akut hastalık ve yaralanma durumunda, hastanın zaman kaybetmeden tanınması, değerlendirilmesi, bakımını ve sonuçlandırılmasını sağlayan
- Acil tıbbi bakımın her yönüyle ilgili yönetim, araştırma ve öğretim etkinliklerini sağlayan
- Gerektiğinde hastanın, hastane içinde veya dışındaki sürekli bakım olanaklarından (poliklinikler dahil) yararlanması için yönlendirmesini sağlayan
- Toplumsal acil veya felaket durumlarına yanıt vermeyi de kapsayan ambulans-112 (EMS) sisteminin yönetimini sağlayan hekimdir.

“ Acil tıp diğer tıp disiplinlerinden çok daha geniş bir kapsama sahiptir ”

Travmadan resüsitasyona, toksikolojiden radyolojik görüntülemeye, kardiyak acillerden hastane öncesine, kritik bakıma kadar; tıbbın ameliyathaneler ve özellikle birkaç nokta dışında hemen her alanına uzanmaktadır.

“ Acildeki hastaların yaklaşık %30’una diğer branşlardan konsültasyon istenmektedir ”

1998 yılında az sayıdaki acil tıp asistanının fotoğrafları.

Konsültasyon-liyezon bağlamında da acil tıp en kilit noktadadır. Danışma ve işbirliği ile hastalar sonuçlandırılmaktadır. Hastaların büyük bölümünün mesai dışı saatlerde ve tatillerde başvuruyor olması ve o zaman diliminde hastanede bulunan hekim sayısının minimal düzeyde olması bu konuda yaşanan zorlukları ortaya koyabilir. Diğer kliniklerle tartışmasız en fazla interaksyonu bulunan branş olarak, hastayı hızla sonuçlandırmak, hata yapmamak, tanı atlamamak, fakat acilde en kısa sürede hastanın işini sonuçlandırma gibi karmaşık süreçleri bir arada çözmek durumundayız.

Mart 2005’te PennState Üniversitesi- DEUTF işbirliği ile, Prof. James C. Holliman ve Özgür Karcaoğlu öncülüğünde düzenlenen “Acil Travma Bakım Kursu”nda çekilen fotoğraflar (İzmir).

“ Konsültasyonların büyük kısmı icapçı hekimler ile sağlanmaktadır ”

Büyük oranda konsültasyonlar icapçı hekimlerle iletişim kurularak çözülmek durumundadır. İcapçı hekimliğin yetki ve sorumluluklarının ‘pratikte’ belirsizlikler içermesi hem hastayı hem de hasta ile doğrudan temasta olan acil tıpcıları baskı altına sokmaktadır. Önümüzdeki dönemde acillerde konsültasyon görevinde bulunan branşlarla bu konuya odaklanan çalıştaylar ile ortak akıl oluşturulup çözümlere gidilmesi gerekecektir.

“ Acil tıbbın işini doğru bir şekilde yapabilmesi için sağlık sisteminin evrilmesi ve halkın eğitilmesi şarttır ”

Acil tıp eğitiminde “hastaya gerekli olan tanı ve tedavi girişimlerinin minimal düzeyde tutulması (bedel etkinlik)” üzerinde eğitim alınsa, bu öncelikli tutulsa da, memnuniyet beklentisi ve konsültasyonların etkisi ile manyetik rezonans inceleme ve bilgisayarlı tomografi gibi radyolojik incelemelerde ülkemiz –maalesef- rekortmen konuma hızla yükselmiştir. Bu konuda tüm sağlık camiası ve halkın eğitimi önümüzdeki dönemde daha ön planda olacaktır. Bu şekilde gereksiz radyasyon alımı, acil serviste gereğinden daha uzun süre kalmak, kaynakların yanlış kullanımı gibi ek sorunlar da çözülebilecektir.

“ Zincir en zayıf halkası kadar güçlüdür ”

İlk yardım eğitimlerinin topluma kazandırılması da Acil Tıp Uzmanlığı ile farklılaşmıştır. Gelişmiş ülkelerde birçok sağlık sorununa, örneğin kardiyak arrest sonrası yüksek ölüm oranına uzun vadede sağlıkçıların yanında halkı da eğiterek çözüm bulunmuştur. Ülke genelinde 1960’lardan sonraki organize olamayan çabalardan sonra 1990’lardan itibaren Acil Tıp ile ilişkili uzmanlık dernekleri, sivil toplum kuruluşları, odalar ve devlet halkın ve sağlıkçıların eğitimi için kurslar düzenlemeye ve yayınlar yapmaya başlamıştır.

“ İlk yardım eğitimi almış çalışan bulundurma zorunluluğu en önemli ilerlemedir ”

2004’te çıkarılan İlk Yardım Yönetmeliği ile hızla artan ilk yardım eğitimleri, işyerlerinde belli oranda ilk yardım eğitimi almış çalışan bulundurma zorunluluğu en somut ilerlemedir. Ancak bunun yeterli olduğunu söylemek için henüz erkendir. Acil Tıp alanında hastaya yapılan müdahaleler ve acil servisin genel organizasyonu ekip halinde başarılabilir konulardır. Son 15 yıl içinde “Acil Servis Hemsireliği” alanında eğitim ve sertifikasyonunun başlatılmış olması olumlu gelişmelerdir, ancak hedef kitlenin çok azını kapsamaktadır.

“Yardımcı acil sağlık hizmetleri personeli sorunları tam olarak çözüm bulamamıştır”

Paramedik hizmetlerinin ambulanslarda yaşamsal önemde olması bilinmekle birlikte bu alanda eğitim görenlerin atanma ve özlük hakları sorunları tam olarak çözülememiştir. Sektörde bulunan açık daha çok Acil Tıp Teknisyenleri ile karşılanmaya çalışılmaktadır. Müdahalelerdeki yetki ve sorumluluk sınırları netleştirilmelidir.

“Hastane başvuruları her geçen gün kontrolsüz bir şekilde artmaktadır”

Bunların yanında 26 yıl içinde ülkemizde sağlık alanındaki değişiklikler de acil tıbbın konumuna yansımıştır. Yılda kişi başı 1.5'e kadar çıkan hastane başvuruların %30 ila 40'ı doğrudan acil servislere yapılmaktadır (Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2017). Birinci basamak sağlık kuruluşları ve branş polikliniklerinin yetmediği noktada tek çıkış yolu olan acil servis başvuruları sistemin her açığını kapatan bir joker konumundadır.

“Suçlu acil çalışanları gibi gösteren sağlık sisteminin ta kendisi aslında”

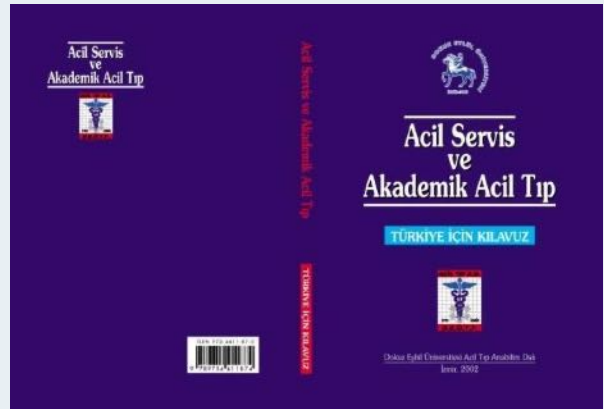
Günlük bakılacak hasta sınırının olmaması, yaşanan yatak sorunları, diğer kliniklerin hastaları sahiplenmemesi, sistemsel zorlamalarla birleştiğinde uzayan yeşil alan kuyrukları ve yükselen gerilim tek suçlu acil çalışanları olarak göstermektedir. Hasta memnuniyeti beklentisi, makul ve bilimsel yaklaşım ile karşılanması zor noktaya geldiğinde fiziksel alan ve görevlilerin insani çalışma sınırları aşılmaktadır. İstifalar, yurt dışına göç ve iş değiştirme oranları artmaktadır.

“Tabii ki tüm yaşanan olumsuzluklara bir de şiddet eklenince, inceldiği yerden kopuyor”

Malpraktis davaları ve hasta/yakınından kaynaklanan şiddet, acil çalışanlarının önünde ciddi bir tehdit ve motivasyon kırıcı olumsuzluktur. Yıllar içinde nicel ve nitel artışı net olarak görünen bu konu adalet camiası, sağlık görevlileri ve sivil toplum kuruluşları ile halkın ortak çalışması ile hafifletilebilir. Sağlıkçılar ile halkın bu noktada karşı karşıya gelmesinin önüne geçilmesi devletin üzerinde çalışması, odaklanması gereken bir sorun alanıdır.

“Sorun da sorumluluk da hepimizin”

Unutulmamalıdır ki Acil Tıp sadece acil tıpçıların işi ve sorumluluğu değildir. İşbirliği halinde sorunlara çözüm bulunabilir, hem hizmet hem de eğitim alanında karşılaşılan sorunlara ortak akıl ile çağdaş yaklaşımlar geliştirilebilir. Tüm emeği geçenlere, özveriyle geleceği inşa edenlere, acil tıpçılara teşekkürler.

“Acil Servis ve Akademik Acil Tıp” Ülkemizde ISBN sayılı ve bandrollü ilk acil tıp kitabı, 2002’de DEÜ yayınları tarafından çıkarıldı. Kitap aynı zamanda, tüm uzmanlık dalları içinde, dalın sınırlarını çizen, asistan eğitimi içeriğini, teorik ve pratik konu kapsamlarını, rotasyon hedeflerini, girişimleri, hasta bakım konularını içeren ilk kitaptır.

Serkan Yılmaz

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği YK Üyesi
TTB-UDEK Yürütme Kurulu Üyesi
syilmazmd@gmail.com, twitter.com/mdSerkan

Taşın Altına Elini Koyanlar: Yönetim Kurulları

Eski Türkçe térin- "derinmek, toplanmak" fiilinden türetilmiş olan "Dernek" kelimesi, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda "kazanç paylaşma amacı dış, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere en az yedi gerçek veya tüzel kişinin bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır" cümlesiyle tanımlanmıştır.

"Derneklerin en önemli özelliği kazanç paylaşımı ve kâr amacı gütmemesidir"

Ülkemizin sivil toplum gücü ve sivil örgütlenme mecrası adına en önemli yapı taşlarından birisi olan dernek, temel olarak vakıf gibi topluma yararlı bir hizmet gerçekleştirmek için kurulmuş farklı olarak kazanç paylaşımı ve kâr amacı gütmeyen yasal bir oluşumdur.

Dernekler kuruluş bildiri ve eklerini Mülki İdari Amirliğine vermek suretiyle tüzel kişilik kazanırlar. Hukuki bir varlık olarak faaliyetlerini, derneğin tüm üyelerini temsil eden genel kurullarının verdiği yetki ile dernek tüzüğünde belirtilen kriterler ile teşekkül ettirdikleri yönetim kurulları (YK) vasıtası ile yürütmektedirler. Derneği temsil ve ilzama yetkili olan YK dernek tüzel kişiliği adına nihai sorumlu yöneticisi konumundadır.

Türkiye Acil Tıp Derneği yukarıda tanımlanan yasal gereklilikler göz önüne alınarak, ülkemizde acil sağlık hizmetleri sunumunda kalitenin artırılması, Acil Hekimleri'nin çalışma ortamlarının düzeltilmesi ve sosyo-ekonomik haklarının korunması, halkın Acil Sağlık Hizmetleri sunumu ve kullanımı konularında bilgilendirilmesi amacıyla 25 Mayıs 1995 yılında kurulmuş ve geride kalan 25 yılda 14 farklı YK bu onurlu ve son derece sorumluluk gerektiren görevi yürütmüştür.

"Ülkemizde acil sağlık hizmetleri 20. yy'ın son çeyreği ile atığa geçmiştir"

Dünyada ve ülkemizde 20. Yüzyılın son çeyreğinde yaşanan değişimlere paralel olarak Acil Sağlık Hizmetleri önem kazanmış ve Acil Sağlık Hizmetleri'nin sunumuna yönelik yeni planlamalar yapılmıştır. Ülkemizde ilk olarak "Acil Tıp Uzmanlığı" 30 Nisan 1993 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanarak o dönemde "İlk ve Acil Yardım" adı ile Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'ne eklendi. Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık Çevik'in destekleri ile Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Acil Servisinde göreve başlayan Dr. John Fowler'ın emekleri ile ilk Ana Bilim Dalı kuruldu. Nisan 1994 Tıpta Uzmanlık Sınavı sonrası Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinde ilk asistanlar göreve başladı. Uzmanlık eğitiminin başlamasının ardından İzmir'de Acil Tıp ile ilgilenen bir grup hekim tarafından Acil Tıp Derneği kuruldu. Derneğin Kurucu Başkanı Dr. John Fowler'dır. Kurucu üyeler ise Dr. Ülkümen Rodoplu, Dr. Gürkan Ersoy, Dr. Yalçın Enginbaş, Dr. Ülkü Ergene, Dr. Neşe Nur User ve Dr. Özgür Karcıoğlu idi.

"18 Ekim 1995 ilk genel kurul heyecanı"

Derneğimizin Birinci Genel Kurulu 18 Ekim 1995 tarihinde İzmir'de yapıldı. YK Başkanı görevini Dr. Fowler ve Genel Sekreterliği Dr. Rodoplu üstlendi. Dr. Agah Çertuğ, Dr. Gürkan Ersoy, Dr. Yalçın Enginbaş, Dr. Ülkü Ergene, Dr. Neşe Nur User, Dr. Özgür Karcıoğlu, Dr. Sıdıka İşbilir, Deniz Özyıldırım ve Dr. Rıdvan Atilla ilk genel kurul sonrası seçilen yönetim kurulu üyeleri oldular.

// Öncelik farkındalığı sağlamak ve arttırmaktı //

2 Kasım 1996 tarihinden 6 Aralık 2003 tarihine kadar görev yapan 4 YK'nun Başkanlığını Dr. Ülkümen Rodoplu yaptı. Dr. Ülkümen Rodoplu başkanlığındaki 2. YK'da Dr. John Fowler, Dr. Gürkan Ersoy, Aytül Akdeniz, Semra Çelikli, Ceyda Özeren, Sinan Yenil, Dr. Rıdvan Atilla yer aldılar. Henüz Acil Tıp Asistanları uzmanlık eğitimlerini tamamlamamış, uzmanlık eğitimi ülke çapında yaygınlaşmamıştı. Bu dönem YK ilk yardım ve afet organizasyonu, Acil Sağlık Hizmetleri ile ilgili farkındalığın artırılması gibi konulara odaklanmış, 1995 yılında kurulan İlk Yardım Komisyonu, Türkiye'de ilk kez halka yönelik "İlk yardım temel yaşam desteği (TYD)" eğitimleri programını başlatmış ve sürdürmüştür. Bu dönemde Acil Tıp Derneği tarafından hazırlanan "İlk yardım el kitabı", "İlk yardım künyesi", "İlk yardım çantası", "İstanbul ilk yardım haritası" konusunda ilk örnekler oldu.

// 1999 depremlerinde dernek acil yardım ve hastane organizasyonunda aktif rol almıştır //

Üçüncü YK 1998 de göreve geldi. Başkanlığını Dr. Ülkümen Rodoplu'nun yaptığı ve Dr. Hamit Hancı, Süheyla Erdoğan, Dr. John Fowler, Ceyda Özeren, Dr. Gürkan Ersoy, Semra Çelikli, Dr. Rıdvan Atilla ve Cem Oktay'dan oluşan 3. YK'da bir önceki YK da başlatılan ilk yardım eğitimleri devam ederken diğer yandan afet farkındalığı ile ilgili çalışmalara ağırlık verildiği dikkati çekmektedir. Acil Tıp Derneği, ilk kez 1996 yılında İzmir'de "Afetlerde ilk yardım Organizasyonu" konulu bir panel ve yuvarlak masa toplantısı düzenlemiş ve bu konuda ülkemizde ilk defa farklı kurum temsilcilerini bir araya getirmiştir. Ardından 17 Ağustos ve 13 Kasım 1999 tarihlerinde yaşanan Marmara ve Düzce depremlerinde, ilk yardım acil yardım ve hastane organizasyonu konularında dernek aktif rol almıştır.

// Artık mezuniyet sonrası eğitim ve acil servis standardizasyonu konularına eğilme zamanı gelmişti //

Büyük Marmara Depremi sonrasında oluşan 4. YK da yine YK Başkanı Dr. Ülkümen Rodoplu idi. Dr. Gürkan Ersoy'un genel sekreter olarak çalıştığı bu YK'da bu iki isme ek olarak, Süheyla Erdoğan, Dr. Hamit Hancı, Dr. Niyazi Özüçelik, Çağlar Uz, Zeynep Beyit, Semra Çelikli, Dr. Rıdvan Atilla, Dr. Sedat Yanturalı yer aldı. Daha sonra Dr Hamit Hancı'nın ayrılması ve Dr Cem Oktay ve Dr Arif Alper Çevik'in eklenmesiyle artık tüm YK'nun yarısı Acil Tıp Uzmanlarından oluşuyordu. Dönemin ruhuna uygun olarak yapılan afet organizasyonu çalışmalarının yanı sıra bu dönemde, hastane öncesi ve Acil servis organizasyonu gibi konularda Mezuniyet Sonrası Eğitim (MSEK) faaliyetlerinin ve Acil servis standartlarının belirlenmesi çalışmalarının başlatıldığını söyleyebiliriz.

// Bilimsel yayıncılık faaliyetlerine Acil Tıp Dergisi ile başlandı //

Bu dönem ait en dikkat çekici faaliyetlerin başında Acil Tıp Derneği'nin bilimsel yayın organı "Acil Tıp Dergisi" 2001'de yayınlanmaya başlaması gelmektedir.

// İlk uluslararası acil tıp konferansı 2001'de İstanbul'da yapıldı //

Yine aynı yıl ülkemizdeki ilk uluslararası Acil Tıp konferansı, "The First Multinational Middle Eastern Conference on Emergency Medicine (1st MECEM), 4-7 Ekim tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. MECEM, daha sonraki yıllarda devam ettirilmemiş ve EACEM gibi bir kongre markasına dönüştürülmemiş olsa da dönemin koşulları içerisinde bu çapta bir uluslararası bilimsel toplantı gerçekleştirebilmek son derece değerlidir.

“ Acil Tıp Derneği ulusal ve uluslararası platformda tanınır hale geldi ”

Acil Tıp Derneği'nin Ulusal ve Uluslararası dernek ve organizasyonlara üyelikleri de bu dönem başında gerçekleşti. Mayıs 2001'de American Academy for Emergency Medicine'nin (AAEM) onur üyesi, TATD 11 Ekim 2002 tarihinde International Federation for Emergency Medicine (IFEM) ve 1 Ekim 2002 tarihinde European Society for Emergency Medicine'nin (EUSEM) tam üyesi olmuştur.

“ Dernek yapısının değişimi bir ihtiyaçtan çok zorunluluktadır ”

Acil Tıp Uzmanlığı'nın kuruluşu ve yaygınlaşması sürecinde Acil Tıp Derneği, Acil Sağlık Hizmetleri'nin her alanında çalışan tüm meslek grupları üyelerinin üye olabildiği ve yönetiminde aktif rol alabildiği bir dernekti. Ancak 2002 yılının sonlarına gelindiğinde sayıları 100'e yaklaşan uzman ve 200'e yakın araştırma görevlisi ile gelişen Acil Tıp Uzmanlığının ihtiyaçları da farklılaşıyordu. Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu'na, kurulduktan hemen sonra, 1996 da üye olarak bir Uzmanlık Derneği olduğu beyanı yapan Acil Tıp Derneği'nin, Acil Tıp Asistanlığı Eğitim Standartları, Acil Tıp Uzmanlığının Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği, Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu ve diğer alanlarda temsili, Mezuniyet Sonrası Eğitim faaliyetlerinde değişen ihtiyaçlar, uzmanlık yeterlilik çalışmalarını yapması gerekiyordu. Bu durum dernek yapısında değişimi zorunlu kılıyordu. Bu değişimin sağlanamadığı 2002 genel kurulu sonrası Acil Tıp Uzmanları 5. YK içerisinde yer almadılar. Yine başkanlığını Dr. Ülkümen Rodoplu tarafından yürütülecek olan 5. YK bir süre görev yaptıktan sonra 2003 yılında görevini Çoğunluğu Acil Tıp Uzmanları tarafından oluşturulan 6. YK'ya devretti. 6. YK başkanlığını ilk kez ülkemizde yetişen bir Acil Tıp Uzmanı, bugün derneğimizin Onursal Başkanlarından olan olan Dr. Cem Oktay üstlendi. Dr. Rıdvan Atilla'nın genel sekreter olarak görev aldığı 6.YK, Çağlar Uz, Dr. Hamit Hancı, Dr. Yıldırım Cete, Salih Özen, Gülten Sucu, Dr. Serkan Şener, Semra Çelikli, Dr. Oktay Eray, Dr. Levent Avsaroğulları tarafından oluşturuldu. Dr. Murat Ersel, Dr. İbrahim Türkçüer daha sonra 6.YK içerisinde görev aldılar.

“ Derneğin sadece ismi değil faaliyet alanları da değişmeye gelişmeye başladı ”

Milenyumun ilk yıllarında yaşanan bu değişimlerle beraber, derneğimizin isminde de bir değişim gerçekleşti. Acil Tıp Derneği'nin gerçekleştirdiği çok sayıda ulusal ve uluslararası etkinlik sayesinde, Bakanlar Kurulunun 23 Mayıs 2003 tarih ve 2003/5660 sayılı kararı ile adının önüne “TÜRKİYE” ibaresinin konulması uygun bulundu ve derneğimizin adı Türkiye Acil Tıp Derneği olarak değiştirildi.

6. Yk dönemini faaliyetleri özetlemeye bu dönem etkin olan komisyon isimleri sıralanarak başlanabilir. Acil Tıp Uzmanlığı, Acil Tıp Asistanlığı, Acil Tıp Dergisi, Etik, Mezuniyet Sonrası Eğitim, Acil Servis Standartları, Acil Servis Hemşireliği, Acil Tıp Bülteni-Web, İlk yardım, Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetleri (Paramedik ve Ambulans), Afet, Halkla İlişkiler Komisyonları ile faaliyetler yürütülmüş ve Acil Tıp Uzmanlığı, Asistanlığı ve Standartları Komisyonları dönemin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için yoğun efor sarf etmiştir.

6.YK faaliyetlerine bakıldığında dikkati en çok çeken unsur, Acil Tıp Uzmanlığı ile ilgili yeterlilik faaliyetlerinin hız kazanması diyebiliriz. Bu dönemde Acil Tıp Yeterlilik Kurulu yönergesi hazırlandı ve TATD Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilerek 03 Mayıs 2004 tarihinde yürürlüğe girdi. Ülkemizde de yeterlilik kurulları faaliyetleri başlamıştı, 05-10 Kasım 2004 tarihinde yapılan Ulusal Yeterlilik Kurulu Çalıştay'ına Acil Tıp Uzmanlığı ana dalını temsilen katılım sağlandı.

“ TATD artık bir uzmanlık derneği olarak tanınmaya başladı ”

İlk Acil Tıp Yeterlilik Genel Kurulu 27 Kasım 2004 tarihinde gerçekleştirildi. Acil Tıp Yeterlilik Yönergesinde tanımlanan kurul ve komisyonların seçimi gerçekleştirildi. X. Tıpta Uzmanlık Kurultayı, TTB-UDKK Genel Kuruluna, Acil Tıp Uzmanlığı'nı temsilen katılım sağlanması ve daha dernek başkanlığımızı da yapacak olan, derneğimizin onursal başkanlarından Doç. Dr. Yıldırım Cete TTB-UDKK Yürütme Kurulu üyeliğine seçilmesi bu YK döneminde bir Uzmanlık Derneği olarak TATD'nin tanınması, uzmanlık ile ilgili yeterliliklerin geliştirilmesi adına önemli girişimlerdir.

“ Acil Tıp Uzmanlarına kadro açılması beraberinde bir takım soruları getirdi ”

Acil Tıp ülkede yaygınlaşıyor bir taraftan ülke de değişiyordu. Sağlıkta dönüşüm ile birlikte Acil Tıp Uzman sayısı artıyor ve yeni Acil Tıp Uzmanları görev bekliyordu. Kurum dışı Eğitim Hastaneleri'nde uzmanlığını alan Asistanların Uzman Tabip

Kadrolarına alınması ilanında 72 İlk ve Acil Yardım Uzmanına kadro açılması ve bu kadroların öncelikle büyük illerdeki SSK Hastanelerini kapsamı ve Acil Tıp Uzmanlarının Devlet Hastanesi kadrolarına atanması bu dönemde gerçekleşmiştir. 10 Kasım 2004 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na bağlı genel müdürlük ve şubelerin yöneticileri ile Acil Tıp Uzmanlığı ile ilgili sorunlar konuşuldu. Acil Tıp Uzmanlarının Sağlık Bakanlığı hastanelerinde istihdam ve kadro sorunu (atama yapılan hastanelerin seçimi, atanan uzman sayısı, acil servis sorumluluğu, performans uygulamaları, çalışma saatleri ve nöbetler, Acil Tıp Uzmanının görev yetki ve sorumlulukları), Türkiye'de Acil Tıp Hizmetlerinin standartlarının sağlanması (acil servislerin mimari standartları, Acil Servis personelinin görev tanımları, mezuniyet sonrası eğitim programlarının oluşturulması ve düzenlenmesi, hastane öncesi Acil Sağlık Hizmetleri'nin organizasyonu), Acil Sağlık Hizmetleri'nin kayıt sistemleri, Asistan eğitiminin standartları ve ulusal yeterlilik kurulu ve faaliyetleri bu görüşmelerin konu başlıklarıydı.

Bugün Acil Tıp Asistan Birliği'nin (ATAB) temellerini atan Asistan Komisyonu bu dönemde faaliyetlerine başlamıştır. İlk Türkiye Acil Tıp Kongresi (TATKON) 2004 yılında Gaziantep'te TATD tarafından gerçekleştirilmiştir. Dergi Komisyonu, yayın hayatına 2001 yılında başlayan Acil Tıp Dergisi için YK'nın aldığı kararlar doğrultusunda, sanal ortamda dergi grubunu kurarak yayın ilkelerini oluşturmuş ve editör çalışması ile birlikte derginin yayın kurulu bu dönemde meydana getirilmiştir.

Her dönem eğitim faaliyetleri ile adından söz ettirmiştir

MSEK faaliyetleri bu dönemde markalaşan bazı eğitimler ile devam etmiştir.

"Hekimlikte Acil Pratik Uygulamalar Kursu", "Hekimlikte Hayat Kurtarıcı Girişimler Kursu" "Hekimlikte Hayat Kurtarıcı Girişimler ve Sık Karşılaşılan Olgularda Tanı ve Tedavi" kursları Kongre ve Sempozyumlar dışında ülke içinde farklı şehirlerde pek çok katılımcıya ulaşması nedeniyle aklımızda yer eden kurslardır.

Ulusal ve Uluslararası işbirlikleri bu dönemin en önem verilen faaliyetleri arasında dikkat çekmektedir. TATD 2005 yılı içinde yapılan 3. Akdeniz Acil Tıp Kongresi ve ACEP Scientific Assembly'de temsil edilmiş, 2004 yılı içinde yapılan I. Ulusal

Afet Kongresi'nde ve 2005 yılı içinde yapılan V. Ulusal Travma ve Acil Kongresi'nde Destekleyen Dernekler içinde yer almıştır.

Dünya Ralli Şampiyonası'nda (WRC), Ağustos 2005'te İstanbul'da yapılan ülkemizdeki ilk Formula 1 (F1) yarışında üyelerimiz ilk müdahale araçlarında yer alması derneğimiz adına gurur verici girişimler olarak tarihe geçmiştir.

Dr. Cem Oktay 7.YK'da da YK Başkanı olarak seçildi. Dr. Sedat Yanturalı'nın Genel Sekreterliği yaptığı 7.YK, Dr. Ersin Aksay, Dr. Murat Ersel, Dr. Yıldırım Çete, Dr. Serkan Şener, Dr. Selahattin Kıyan, Dr. İbrahim Yaman, Dr. Semra Çelikli, Dr. Oktay Eray, Fikriye Turaba tarafından oluşturuldu.

7. YK'nın en akılda kalıcı faaliyeti TATEP'dir

Bu dönemde, Ülkemizdeki ilk "Acil Tıp Asistan Sempozyumu"nu (ATAS) 2006 yılında Ankara'da gerçekleştirilmesi, Türkiye Acil Tıp Derneği İlk Yardım Merkezi (TATDİM) kurulması, Bir önceki dönemde Afet Komisyonunca hazırlıkları tamamlanan yeni formatta Hastane Afet Planı (HAP) eğitimlerinin yapılması, Acil Tıp Uzmanlık Eğitim Kılavuzu'nun hazırlanması ve basılması, Türkiye Acil Tıp Dergisi, 2005 makaleleri de dahil olmak üzere dizinlenmek için "Tübitak-Ulakbim" tarafından yürütülen "Türk Tıp Dizini"ne kabul edilmesi 7.YK döneminde komisyonlarca üretilen akılda kalıcı ilk faaliyetlerdir. Ancak bu dönemi özetleyen tek bir faaliyet söylememiz gerekirse sanırım herkes TATEP diyecektir. 2005 yılında başlayan görüşmeler neticesinde mali olarak Americares Vakfı tarafından desteklenen ve TATD ile The Ronald Reagan Institute of Emergency Medicine (RRIEM) at the George Washington University (GWU) arasında iş birliği ile yürütülecek olan proje imzalandı. TATD ve RRIEM Türkiye'de Acil ve Afet Tıbbı konusunda söz ve yetki sahibi

paydaşların bir araya gelerek koordineli çalışması ve ortak akıl oluşturulmasına yönelik bir sempozyum düzenlenmesi ve Acil Servisler'de verilen Acil Sağlık Hizmet kalitesini arttırmaya yönelik, pratisyen hekimleri hedef alan standart bir eğitim programının düzenlenmesi amacıyla; Temel Afet Yaşam Desteği Kursu (TAYD), Türkiye'de Acil Tıbbın kilit paydaşlarının koordinasyonu ve eşgüdümü, Eğitici Eğitimi Kursu, Türkiye genelinde kapsamlı Acil Tıp Kursu'nun uygulanmasından oluşan 4 basamaklı proje geliştirdi ve çalışmalarına başladı.

“ 2006 yılında Acil tıp uzmanlık eğitimi

üniversitelerin tek elinden plansız bir şekilde çıktı ”

Üniversiteler dışında Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi 2006 yılında başladı. Sağlık Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Hastaneleri'nde, Klinik Şeflikleri dahi kurulmadan Nisan 2006'da açılan ve kâğıt üzerinde Acil Tıp eğitimine başlanması demek olan 200 Acil Tıp kadrosunun eğitimleri ilgili çalışmalar bu dönemin önemli sorunlarından biriydi. Ülkede Acil Tıp bambaşka bir döneme girmiştir. Oluşturulan görüş ve öneriler resmi yazı ile Sağlık Bakanlığı Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü ve Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu'na bildirilmiştir. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultay'ında konu gündem yapılmış ve bu asistanların eğitimi için oryantasyon eğitimi programı geliştirilmiştir.

TATD 8.YK dönemi yönetimlerin devamlılığının önemini gösteren güzel örneklerden birini oluşturur. Oluşan ilk YK'lardan itibaren dernek yönetimi içerisinde yer alan, Genel Sekreterlik, Saymanlık yapmış Dr. Rıdvan Atilla YK başkanı olarak seçildi. Dr. Aslıhan Yürüktümen Genel Sekreter olarak görev alırken, YK'nın diğer üyeleri, Dr. Hasan Odabaşoğlu, Dr. Oktay Eray, Dr. Şahin Aslan, Dr. Ömer Faruk Demir, Dr. Özgür Karcıoğlu, Dr. Mahmat Nuri Bozdemir, Dr. Zeynep Kekeç, Meral Dölek, İlyas Cengiz'di.

“ Acil Tıp Yeterlilik Kurulu dernek üstü bir yapı olmasına karar verildi ”

Bu dönemde ATYK'nın tüm Acil Tıp Uzmanları'nı kapsaması ve dernekler üstü bir pozisyonda kalmasına karar verildi. Bu kapsamda TATD, ATYK'nın üzerinde değil ama destekçisi bir pozisyonda konumlanmış ve bu tarihten sonra da tüm TATD yönetimleri bu yaklaşımı korumuştur. Ayrıca Yeterlilik Kurulu Başkanı, TTB-UDEK 28.Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu seçimlerinde Dr. Yıldırım Çete Genel Sekreterliğe seçilmiştir.

“ Belki de derneğin en önemli alt yapısı olan ATAB kuruldu ”

8.YK döneminde 3. ATAS Eskişehirde, 4. ATAS İzmir'de gerçekleştirildi. Ardından 20.06.2009 tarihinde Acil Tıp Asistan Birliği kuruldu. Acil Tıp Asistanları'nın kendi aralarında TATD çatısı altında oluşturdukları birlik ATAB

adını aldı ve ilk seçimli genel kurulunu yaparak ilk yönetim kurulunu belirledi.

ATYK ve ATAB örnekleri TATD yönetimlerinde hâkim, katılımcı ve demokrat anlayışın güzel örnekleridir.

2008 yılında IV. TATKON ile beraber, Türkiye'nin ilk Uluslararası Acil Tıp Kongre markası The 1st EACEM® düzenlenmiştir.

Bir önceki dönemde başlayan Türkiye Acil Tıp Eğitimi Programı Projesi (30.06.2006-30.06.2009), TATEP, 8.YK döneminde sonuçlandırılmıştır. Projenin 4 fazının sonucunda 7 bölgede 42 eğitim yapıldı. 83 acil tıp uzmanı eğitmen yetiştirildi ve 2262 hekime eğitim verildi.

“ Derneğin iller bazında eğitimleri bu dönemde başladı ”

8.YK döneminin diğer bir önemli projesi “İzmir ili Sağlık Hizmetleri Afetlere Hazırlık Eğitim Programıdır” (05.07.2007-29.05.2009.Izmir), (SHAHEP). SHAHEP İzmir İl Sağlık Müdürlüğü ve TATD işbirliği ile geliştirildi ve hekimlerin ve hastane idari personelinin afetlere hazırlıkta mevcut bilgi ve beceri açığını kapatmayı hedefledi. 2 yılda tamamlanan program; Tıbbi Acil Durum Yönetimi Eğitimi, Hastane Afet Planlaması Eğitici Eğitimi, Afet Tıbbi Eğitimi olmak üzere 3 fazdan oluşuyordu.

Dergimiz uluslararası ilk atfını bu dönemde Annals of Emerg Med. Ağustos 2009 sayısında (Ann Emerg Med 2009; 54:180-1) aldı.

2009 yılında TATD'nin 9 YK göreve geldi. Dr. Levent Avsaroğulları'nın başkan, Dr. Aslıhan Yürüktümen'in genel sekreter olarak görev aldığı YK'da Dr. Oktay Eray, Dr. A.Alper Çevik, , Dr. D.Niyazi Özüçelik, Dr. M.Mahir Kunt, Dr. Servan Gökhan, Dr. Nurullah Günay, Dr. Süleyman Türedi, Meral Dölek, Dr. Ersin Aksay YK Üyesi olarak görev aldılar.

“ Dernek merkezinin Ankara'ya taşınması kararı alındı ”

Dernek üye sayısı 500'lere yaklaşmış Türkiye'nin dört bir yanına dağılmış Uzman ve Asistan üyeleriyle büyüyen derneğin merkezinin Ankara'da olması kararı alınarak ilgili çalışmalara başlayan 9. YK, bunun yanı sıra derneğin kurumsal yapıya kavuşması ve düzenleyeceği organizasyon için sahip olması gereken ekonomik gücü de düşünerek kurumsal hukuki danışmanlık alma ve iktisadi işletme kurma faaliyetleri başlattı. Acil Tıp Uzmanlığı, Asistanlığı Komisyonları faaliyetleri önceki dönemler ile uyumlu olarak devam etti

10.YK 2011'de yine Dr. Levent Avsaroğulları başkanlığında oluştu. Dr. M.Mahir Kunt, Dr. Süleyman Türedi, Dr. Ahmet Demircan, Dr. Cüneyt Ayrık, Dr. Gül Pamukçu, Dr. Haldun Akoğlu, Dr. Murat Ersel, Dr. Oktay Eray, Dr. Özlem Bilir, Dr. Şelcan Enver Dinç 'den oluşan YK'a daha sonra Dr Nurettin Özgür Doğan eklendi.

“**Derneğin ana yapısı iktisadi işletmeye doğru evrildi**”

Bir önceki dönemde başlatılan dernek merkezinin taşınması ve iktisadi işletme büyüyen derneğin daha merkezi bir noktada yer alması 2011’de TATD Genel Kurulu’nda kabul görünce uygun nokta için karar verilerek merkez Ankara’ya taşındı. Bununla birlikte İzmir’de yer alan merkez ile birlikte “ilk yardım eğitim merkezi” kapatıldı. Derneğin komisyon yapısında revizyonlar gerçekleştirildi. TATD iktisadi işletmesi 15.03.2013 tarihinde kuruldu ve ekonomik olarak sadece üye aidatlarına bağımlı olmayan, güçlü bir dernek yapısının kurulması için ilk adımlar atıldı. Mezuniyet sonrası eğitim Acil Servis standartlarının gelişimi için çalışmalar yürüten 10. YK döneminde, EACEM TATKON ve ATAS dışında, 2 yıl içinde 21 kurs ve etkinlik düzenlendi. Tintinalli ve Tarascon Erişkin Acil Tıp kitaplarının Türkçe çevirileri piyasaya çıktı. Artan Akademik talep ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak Acil Tıp Akademisi (ATAK) kuruldu, Acil Tıp Akademi Üyeliği (FEMAT) kriterleri belirlendi.

TATD kuruluşunun 20. Yılında 11. YK seçildi. YK deneyimi olan ATYK Başkanlığını yürüten ve UDEK Genel Sekreterliği yapmış Dr. Yıldırım Çete YK başkanı oldu. Dört yıl sonra Onursal Başkanlarımızdan biri olacak Dr. Çete’ye, Dr. Niyazi Özçelik, Dr. Ahmet Demircan, Dr. Cem Oktay, Dr. Arzu Denizbaşı, Dr. Levent Avsaroğulları, Dr. Özlem Köksal, Dr. Bülent Erbil, Dr. Serkan Doğan, Dr. Engin Deniz Arslan, Dr. Özgür Çevrim eşlik ediyordu.

“**Eğitim standardizasyonunun önündeki engeller ve yeterlilik konusunda mücadele başladı**”

2013 yılı itibarıyla Ülkemizde 42 Üniversite, 27 Eğitim Araştırma Hastanesi, 8 tane Eğitim Araştırma Hastanesi ile Afiliye Üniversite, olmak üzere toplam 77 klinik ve ana bilim dalında Acil Tıp ihtisası verilmekteydi. Acil Tıp Uzmanı sayısı 900’e yaklaşmıştı. Son 10 yılda hızla artan uzman ve asistan sayılarına rağmen eğitim standardizasyonu ve yeterlilik konularında engellemeler ile karşılaşmış ve istenilen

seviyeye ulaşılamamıştır. Bu ortam içerisinde göreve gelen 11.YK için en önemli hedefler eğitimin standardizasyonu ve yeterlilik olmuştur.

“**Dernek artık markalaşma yolunda emin adımlarla yürüyordu**”

Bu amaçla çalışma grupları güçlendirildi. Çalışma grupları kendi seçimlerini yaparak yönetimlerini belirledi ve faaliyet programlarını hazırladılar. Bu sayede Tüm YK’lar tarafından ilk günden beri sürdürülen MSEK faaliyetleri bu YK döneminde tüm yurda yayılmış, sistematik düzenli bir hal almıştır. 2015’e gelindiğinde markalaşmış toplan 17 kurs (Trauma Kursu, Toksikoloji Kursu, 2.Basamakta Acil Hasta Bakımı, AKS Kursu, Ortopedik Aciller Kursu, Temel İstatistik Kursu, İleri EKG Kursu, Araştırma Planlama Kursu, Kritik Hasta Bakım Kursu, İleri Havayolu Kursu, Oryantasyon Eğitimi, Temel USG Kursu, İleri USG Kursu, Ölçme Değerlendirme Kursu, Adli Tıp Kursu, İleri Havayolu Kursu, Triaaj kursu), 3 bölgesel sempozyum (Çukurova, Trakya, Bahar sempozyumları) ile çok güçlü bir MSEK etkinlik ağına sahip olundu.

Dr. Yıldırım Çete, Dr. Arzu Denizbaşı, Dr. Bülent Erbil, Dr. Cem Oktay, Dr. Ersin Aksay, Dr. Hakan Topaçoğlu, Dr. Özlem Köksal, Dr. Müge Günalp Eneyli, Dr. Murat Çetin, Dr. Özcan Yavaş, Dr. Özgür Çevrim 2015 yılında seçilen 12. YK’yı oluşturdu ve Dr. Yıldırım Çete tekrar başkanlığa getirildi.

“**MSE etkinliklerine artan talep ikinci bir kongreyi zorunlu hale getirdi**”

Bu dönemin sonunda 99 MSE kursu düzenlenmiş, 8 sempozyum yapılmış, ülkenin 4 köşesindeki Acil Tıp Uzmanları’na ulaşılmış, kurumlar ziyaret edilmiştir. Artan MSE kursları talepleri için TATD’nin yıl içerisinde MSE etkinliklerinden oluşan ikinci bir kongre düzenledi. Kurs Günleri Kongresi adlı kongrede 12 salonda 26 kurs aynı anda katılımcılara sunuldu.

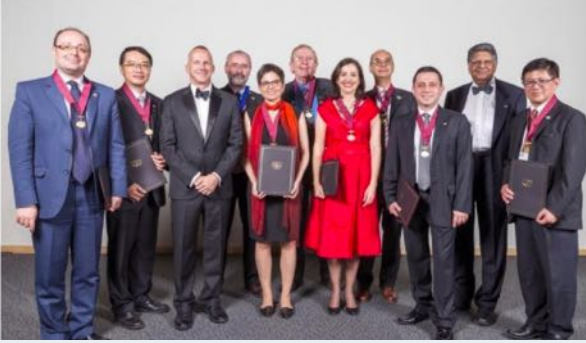
Mevcut MSE faaliyetlerine yenileri eklendi (Akademisyenliğe Giriş Kursu, Yara Onarımı ve Kapatma Teknikleri (Temel ve

İleri Modül), Resüsitasyon Kursu, ECMO Kursu, Biyomikroskop Kursu, Torakoabdominal BT Görüntüleme Kursu, HAP Kursu, Acil Tıpta Kırmızı Bayraklar).

Dr Yıldırım Çete başkanlığındaki YK aynı zamanda marka haline gelen TATKON, EACEM, ATAS'ları gerçekleştirmenin yanı sıra Bakanlık ve TTB temsilyetlerine devam etti, Afet Komisyonu Sağlık Bakanlığı yenilenen HAP Hazırlama Kılavuzu çalışmalarına katıldı. Dr. Bülent Erbil TTB/UDEK Yürütme Kurulu Üyelğine seçildi. Aynı zamanda Uluslararası Kuruluşlar ile olan ilişkiler devam etti ve 2017 sonunda Asian Society for Emergency Medicine ve TATD işbirliği ile 9th Asian Conference for Emergency Medicine ACEM 2017 Antalya'da gerçekleştirildi ve bu kongrede Prof Dr Yıldırım Çete Asian Society for Emergency başkanlığı görevini devraldı.

Prof. Dr. Cem OKTAY, Uluslararası Acil Tıp Federasyonu'nun (IFEM) Genel Kurulu'nda, Acil Tıbbın gelişmesine verdiği katkılardan dolayı "Fellowship of IFEM – FIFEM Nişanı"

ile ödüllendirilmiş. Ülkemizden bu ünvanı alan ilk Acil Tıp Uzmanı oldu.

“ Sosyal sorumluluk projelerinde de görev almayı ihmal etmedi ”

Bu döneme ait dikkat çeken diğer faaliyetler arasında, Otomatik Eksternal Defibrilatör (AED) yaygınlaştırılması için Karşıyaka Basketbol Kulübü ile yapılan Sosyal Sorumluluk projesi ve çağın gereklerine uygun olarak TATD Mobil app geliştirilmesini sayabiliriz.

TATD 12.YK'nın son faaliyetlerinden birisi de Acil Tıp Uzmanları için sağlanan yurtdışı deneyim imkânı oldu. "Bilimin Işığında" ismi verilen projenin tanıtımı 13.YK'nın olduğu genel kurul sırasında yapıldı.

Daha önce dernek yönetim kurullarında 3 kez görev alan, MSEK Başkanlığı, Saymanlık, Dergi Editörlüğü yapan Dr. Ersin Aksay'ın YK Başkanlığına seçildiği bu YK içerisinde Dr. Hakan Topaçoğlu, Dr. Bülent Erbil, Dr. Serkan Yılmaz, Dr. Süleyman Türedi, Dr. Recep Dursun, Dr. Orhan Çınar, Dr. Serkan Emre Eroğlu, Dr. Başak Bayram, Dr. Özlem Dikme, Dr. Özgür Çevrim yer alıyordu.

“ İhtiyaçlar doğrultusunda yeni çalışma grupları kuruldu ”

TATD 13.YK döneminde bir önceki dönemde güçlenen Çalışma Grupları faaliyetleri ve MSEK etkinlikleri devam etti. 114 MSEK etkinliği ile 21 ayrı ilde 22 farklı kurs ile 719 eğitimci 2776 kursiyere ulaştı. Çalışma Grupları desteklenmeye devam etti ve mevcut çalışma gruplarına yenileri eklendi. Halihazırda var olan 9 çalışma grubuna (Acil Tıp Akademisi (Atak), Afet Çalışma Grubu, Havadan Tıbbi Nakil Çalışma Grubu, Havayolu Çalışma Grubu, Kritik Hasta Bakım Çalışma Grubu, Resüsitasyon Çalışma Grubu, Toksikoloji Çalışma Grubu, Travma Çalışma Grubu, Ultrasonografi Çalışma Grubu) yenileri eklendi. EMPACT Çalışma Grubu, Proje Geliştirme ve Inovasyon Çalışma Grubu, Doğa Tıbbi Çalışma Grubu (TatDoğa), Geriatrik Acil Tıp Çalışma Grubu, Taktik Tıbbi Çalışma Grubu, Sağlıklı Yaşam Çalışma Grubu, Medikal Simülasyon Çalışma Grubu gibi...

Bu çalışma gruplarının faaliyetleri farklı alanlarda acil Tıp Asistanı ve Uzmanlarının bir araya gelmelerini sağladı. EMPACT çalışma grubu genç Acil Tıp Uzmanlarını bir araya getirirken düzenledikleri "Güncel Acil Konuşmaları" 2 iki yıl içerisinde TATD'nin yüzlerce 2. basamak hekimi ile buluşmasını sağladı. Sağlıklı Yaşam çalışma grubu birçok ilde onlarca sağlıklı yaşam aktivitesinde acil servis çalışanlarını bir araya getirdi.

“ Mobil uygulamalar, logolar, web siteleri, afişler ile dernek modern bir çizgi yakaladı ”

TATD 13. YK'nun önemli bir faaliyet alanının derneğin kurumsallaşma çalışmaları olduğunu söyleyebiliriz. Bu dönemde derneğin ve çalışma gruplarının logolarından web sitesine, kurumsal yazışma usullerinden poster ve afiş düzenlemelerine kadar pek çok değişim ile derneğe yeni ve modern bir yüz kazandırılmaya çalışıldı. Mobil ED App geliştirilerek TATD Mobil uygulaması haline getirildi. Son olarak da dernek merkezi Ankara içinde yeni bir yere taşınarak bu çalışmalar tamamlandı. Büyüyen derneğin Ülkede bilimsel çalışmalara da ön ayak olabilmesi için Klinik Politika Rehberleri Komisyonu kuruldu.

“Önceliği her zaman toplum sağlığını en yüksek seviyede tutmaktır”

Türkiye için önemli sağlık sorunlarından biri olarak görülen ST elevasyonlu Akut Miyokard Infarktüsü'nde Perkütan Koroner Müdahale'ye (PCI) ulaşma ve gerekli halde fibrinolitik uygulaması ile ilgili geliştirilen “Fibrinolitik projesi” TATD'nin toplum sağlığı ile ilgili önemli girişimlerinden biridir. Bu proje kapsamında PCI imkânı olmayan ve bir merkeze uzaklığı 120 dakikadan uzun olan yerlerde çalışan hekimlere yönelik uygulayıcı eğitimleri sonucu 1 yıl içerisinde 150 hastaya fibrinolitik uygulanmıştır.

Bu dönemde Ülkenin ve Acil Tıp alanının en prestijli dergilerinden birisi haline gelen TJEM (Turkish Journal of Emergency Medicine) yanı sıra, üyelerinin ihtiyaçları da göz önüne alınarak “Anadolu Acil Tıp Dergisi” kurulmuştur. TATD 13. YK döneminde Acil Tıp Bülteni yeniden yayın hayatına başlamıştır.

TATD Basketbol Ligi, 23 Nisan Resim Yarışmaları ve Trabzonspor AED projeleri gibi pek çok sağlık ve sosyal sorumluluk projesi bu dönemde gerçekleştirilmiştir.

TATD 13.YK döneminde EUSEM ile ilişkilere özel bir önem verildiği görülmektedir. EUSEM ile ortak 1 sempozyum ve 1 kongre düzenlenmiş, TATD üyelerinin EUSEM'e afiliye üye olmaları sağlanmıştır.

2017 sonunda üye sayısı 2700 kişiye ulaşmış olan ve ülkenin en büyük uzmanlık derneklerinden biri haline gelen TATD, bugün iş başında olan 14. YK'yı seçmiştir. Yine 4 dönem Dernek Yönetim kurulu üyeliği yapan, Genel Sekreterlik ve Dergi Editörlüğü görevlerinde bulunan Dr. Süleyman Türedi başkanlığında oluşan bu YK'da Dr. Orhan Çınar, Dr. Bülent Erbil, Dr. Serkan Yılmaz, Dr. Özge Duman Atilla, Dr. Haldun Akoğlu, Dr. Sevilay Sema Ünver, Dr. Serkan Emre Eroğlu, Dr. Murat Orak, Dr. Murat Çetin, Dr. Ayhan Özhasenekler yer alıyor.

“Aslanan YK'dan ve Başkanından bağımsız demokratik yönetim ve eşit mesafe anlayışıdır”

Tüm YK'larımızdan bahsedip hepsinin ortak olan ve derneğimizi diğer derneklerden ayıran temel bazı özelliklerden söz etmemek olmaz. Bu derneğin bir üyesi olmakla gurur duymamızı ve Türkiye Acil Tıp Derneği'ni evimiz, ailemiz gibi görmemizi, birbirimize kenetlenmemizi sağlayan temel özelliklerin başında demokratik yönetim anlayışı gelmektedir. Yirmi yılı aşkın süredir içinde bulunduğum TATD, en başından beri katılımcı demokrasinin tüm özellikleri göz önüne alınarak yönetilmektedir. Gerek seçimleri gerek karar verme algoritmaları ile dernek, örnek bir yapıya sahiptir. Ayrı başkan ve yürütmeleri bulunan komisyonları, kendi seçimlerini yapan, yöneticilerini ve faaliyet alanlarını belirleyen çalışma grupları ve bu organlar ile YK ilişkisi, kurum içi demokrasinin en güzel örnekleridir. Tüm üyelerine eşit mesafede olma anlayışı ile TATD, üyelerine aittir, herhangi bir kişi veya bir gruba ait veya bağımlı değildir.

“TATD'de gönüllülük bugün hissettiğimiz birliktelik ve gücün çimentosudur”

Tüm Dernekler gönüllülük esasıyla ortak amaçları gerçekleştirmek için kurulur. Türkiye Acil Tıp Derneği de bunun en güzel örneklerinden biridir. Yüzlere yönetim kurulu, komisyon, çalışma grubu üyesiyle devasa bir eğitim ve hizmet ordusu haline gelmiş olan TATD'de gönüllülük, bugün hissettiğimiz birliktelik ve gücün çimentosudur.

Yönetim Kurullarımızın birçok ortak özelliğinden son olarak devamlılık konusuna değinmek istiyorum. Bir YK tarafından başlanan projenin diğeri tarafından sahiplenilmesi ve bitirilmesi, Kurumlara gönderilen bir talebin diğeri tarafından takip edilmesi, değişen YK arasında sürekli görüş alışverişinin sağlanması da TATD YK'larının üretken olmalarını sağlayan önemli özelliklerinden biridir.

Derneğimizin kuruluşunun 25. Yılında, Türkiye Acil Tıp Derneği Yönetim Kurullarını, Acil Tıp Uzmanlığı'nın gelişimine sundukları katkıları kaleme aldığım bu yazıda ancak köşe taşı olarak görebileceğimiz faaliyetlere ve büyük değişimlere yer verebildim. Tüm YK'larımızın emeklerini, komisyon, çalışma grubu faaliyetlerini hakkıyla anlatabilmek için konu ile ilgili bir kitap çıkarmamız gerekiyor. Bu nedenle burada yer veremediğim, eksik bıraktığım, adını anmadığım emektarlarımız ve faaliyetleri için affınıza sığınıyorum.

İçinde bulunduğum 14. YK ve eminim bizlerden sonra gelecek yeni YK'lar, tüm YK'nda olduğu gibi aynı azim ve coşkuyla derneği temsile, üyeleri için daha iyi çalışma koşulları sosyal ve ekonomik haklar, toplum sağlığını önceleyen acil tıp ile ilgili politikalar geliştirmeye devam edecektir.

dünden

bugüne

Rıdvan Atilla

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği 8. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

Acil Tıp Derneği'nin Gurur Nişanı

"Türkiye" ön eki

"Dernek adlarında; Türk, Türkiye, Milli, Cumhuriyet, Atatürk, Mustafa Kemal kelimeleri ile bunların baş ve sonlarına getirilen eklerle oluşturulan kelimeler İçişleri Bakanlığının izni ile kullanılabilir"

// Derneklerin Türkiye ön ekini almayı hak etmiş olması gereklidir //

Yukarıdaki madde "5253 sayılı Dernekler kanununun 28. Maddesi"dir. Bu kelimeler bir nevi devleti temsil ederler. Bu nedenle bu kelimeleri adlarında taşıyacak derneklerin faaliyetleriyle bunları hak etmiş olmaları ve bunun da devlet kurumlarınca onaylanmış olması gerekir. Yasal izin olmadan, bu kelimelerin gerek ulusal gerek uluslararası alanlarda Türkçe ya da başka dillerde kullanımı suç olduğu kadar etik ve ahlaki de değildir.

Şimdi gelin derneğimizin "Türkiye" kelimesini adına eklemeyi hak ettiği süreçteki faaliyetlerini beraberce hatırlayalım.

// 1995'de Acil Tıp Derneği olarak kuruldu //

Derneğimiz kurulmadan önce, Türkiye'de Acil Sağlık Hizmetleri genel anlamda kaliteli ve etkin bir seviyede değildi. İzmir'de ilk Acil Tıp Uzmanlık eğitim programının açılmasıyla bu alanda uzman doktorlar yetismeye başladı. Her ne kadar İzmir ne Türkiye'nin başkenti Ankara'nın siyasi ne de mega şehri İstanbul'un ekonomik avantajlarına sahip olmasa da, kent olarak Acil Tıp'ın ilk kurulduğu yer olmanın kültürel avantajına sahiptir. Bu da Acil Tıp'ın tüm ülkeye ve hatta uluslararası platformlara ulaştırılması açısından büyük bir avantaj sağladı. Derneğimiz, Acil Tıp Derneği (ATD) adı ile 1995 yılında İzmir'de kuruldu ve kuruluş misyonuna uygun olarak, Acil Tıp sistemi içinde yer alan tüm konularda - hastane öncesi ilk yardımdan, Acil Tıp Uzmanlığı, Acil Servis ve hatta Afet Organizasyonu'na kadar - geniş bir spektrumda acil sağlık hizmetlerinin tüm basamaklarının yurt çapında gelişmesi için faaliyetlerine başladı.

ATD ilk logosu

// Oluşan bölgesel farkındalık zamanla tüm yurda yayıldı //

ATD ilk yıllarındaki faaliyetlerini doğal olarak halka yönelik ilkyardım eğitimleri üzerine yoğunlaştırdı. Öncelikle İzmir ve çevresinde, ardi ardına yapılan ilkyardım kursları ve seminerleri büyük ilgi gördü. Dernek adı duyulmaya başlandı. Kısa zaman sonra İstanbul merkezli Halk Yaşam Sigorta ile tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde halka yönelik ilkyardım uygulama ve seminerlerinin yapılacağı "İlkyardım için İlk Adım" başlıklı bir sosyal sorumluluk projesi hayata geçirildi.

İlkyardım için ilk adım proje logosu

“ Bir yılda 50.000’den fazla kişiye ulaşıldı ”

Bu proje ATD’ nin ulusal çaptaki ilk eğitim projesiydi. Yaklaşık bir yıl boyunca yurdun birçok büyük kentinde halka açık yapılan yüzlerce ilkyardım eğitim semineri ve kursları ile 50.000’den fazla kişiye ulaşıldı.

Ancak birkaç yıl sonra, 1999 yılında Kocaeli depremi ile, Türkiye’nin birçok kurum ve kuruluşu afetlerde organizasyon bozukluğunu en ağır şekilde yaşarken, daha en başta kuruluş misyonuna afet organizasyonunu koyan, kurulduğu yıldan beri düzenli olarak İzmir’de kamu ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren “Afetlerde Acil Servis Organizasyonu” toplantıları yapan ATD, afete müdahaleye yine hazırды. 1999 yılının 17 Ağustos’unda sabahın erken saatlerinde daha Türkiye henüz uykudayken ATD’nin ilk gönüllü Afet Yardım Ekibi yola çıkmıştı bile. Öğle saatlerinde depremin merkez üssündeki kentlere ulaşan ekip yol yorgunluğunu atmadan, önce Gölcük ardından Yalova’da enkaz altından yaralıları çıkardı ve sahada ilk müdahaleleri yaptılar.

1999 Düzce Depreminde ATD gönüllüleri

“ Afetlerde ilk müdahaleye giden gönüllüleri ile sahadaydı ”

Bu depremin yaraları daha sarılmadan, aynı yılın kasım ayında yaşanan Düzce depreminde ATD yine sahadaydı. Bu kez yıkılan Düzce Devlet Hastanesi’nin yanında kurulan çadır hastanede gönüllüleriyle hizmet verdi. Türkiye Cumhuriyeti devletinin yöneticileri ve resmi görevlileri deprem alanlarını ziyaret ederken onları orada sivil toplum kuruluşu olarak sadece AKUT derneği ile ATD karşıladı.

ATD’ nin kurumsal hafızası ,depremi ve orada yaşananları depremden sonra da unutmadı. Türkiye’de 2000-2002 yılları arasında Antalya, Balıkesir, Bursa, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Izmit ve Kayseri kentlerinde yüzlerce hastane yönetici ve çalışanlarına, valilik, belediye ilgili kamu kurumları ve sivil toplum örgütleriyle “Hastane Afet Planı” organizasyonu toplantısı ve eğitimleri düzenlendi.

ATD Afet el kitabı

“ Hastane öncesi ekiplerinin bilgi ve yönetsel eksikleri göze çarpıyordu ”

Bu eğitimlerde dikkati çeken şey, afetlerde sağlık sisteminin yükünü taşıyacak olan hastane öncesi saha ekipleri ve acil servislerde çalışan sağlık personelinin acil konularda tıbbi bilgi ve kriz yönetimi eksikliği oldu. Bu eksikleri kapatmak için yine Türkiye çapında ambulans ve acil servis hekimlerine yönelik “Acil Servislerde Sık Karşılaşılan Olgularda Tanı ve Tedavi” (ASSKOTT) ve “Güncel Acil Tıp Seminerleri” (GATS) eğitim projeleri hayata geçirildi. Bu projelerde 12 büyük şehirde 2000-2002 yılları arasında 1600’den fazla hekim uygulamalı eğitimler verildi.

“ İlk önceliğinin toplum menfaati olmasının karşılığını aldı ”

İşte böylece öncelikle bu ilk yardım, Afet Organizasyonu ve Acil Sağlık Hizmetleri alanında üç büyük eğitim faaliyetindeki ATD’nin tutumu ve o güne kadar yapılan etkinliklerin hiçbirinin kâr amacı gütmeyen sadece toplum menfaatine yönelik ücretsiz yapılması devlet kademesinde de takdir edildi.

Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı’nın” 23.05.2003 tarih 2003/5660 sayılı” kararıyla, derneğimiz, adının başında “Türkiye” kelimesini kullanmaya hak kazandı.

Türkiye, cumhuriyetiyle, bayrağıyla, vataniyle, havasıyla, suyuyla, toprağıyla, halklarıyla hepimizin devletidir. Türkiye Acil Tıp Derneği gerek ulusal gerekse uluslararası camiada, adındaki her bir kelimenin ama en çok Türkiye kelimesinin sorumluluğunu her zaman gururla taşıyacaktır. Dönemin yönetim kurulu ve dernek üyeleri başta olmak üzere bu başarıda emeği geçenlere canı gönülden teşekkür ederim.

ACİL TIP BÜLTENİ

Acil Tıp Derneğinin yayınıdır. Üç ayda bir yayınlanır. Ocak-Haziran 1998 Cilt 3 Sayı 1-2

ATD KÖŞK'TE

ATD'nin Çankaya'ya çıkışının özetini; iki yönetim kurulu üyesinden farklı açılarla her yönüyle sizlerin bilgisine sunuyoruz.

Sıradan bir akşamdı. Telefon çaldı, arayan...

ATD Yönetim Kurulu Üyeleri Sn. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından Çankaya'ya davet edildi. Kabulde Acil Tıp'ın Türkiye'de gelişmesi ve ilkyardım uygulamalarının yaygınlaştırılması görüşüldü. Ayrıca trafik kazalarında ilkyardımın önemi vurgulandı.

- İzmir'de 3. MSEP tamamlandı...
- ATD, Bursa'da 'Yaralıya Acil Yaklaşım Organizasyonun'da...
- Fransa'da sadece futbol yok, Acil Tıp'da var...
- ATD ve Halk Yaşam...
- Acil'de doktorun sorumluluğu ve etik kuralları...
- Paramedikler Marmaris'ten anlatıyor...
- Multi Travmalı Hastaya Acilde yaklaşım prensipleri
- İlkyardım, İnternet, Abstraktlar, Duyurular...

Aslıhan Yürüktümen Ünal

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği 8. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi

Hatıralardaki Tatlı Heyecan İlk Etkinliğin Hikayesi...

Genç bir erişkin olan Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) hala çok enerjik, hala üretken; Acil Tıp Uzmanlığı için, Acil Sağlık Hizmetleri için ve Acil Sağlık bakımına gereksinim duyan tüm hastalarımız için çalışmaya devam ediyor.

“Eğitim etkinlikleri TATD’nin ruhudur”

Şu güne değin yüzlerce etkinliğe, projeye imza atmış, tamamlamış TATD’yi bana kalırsa en iyi ifade eden yıllardır aralıksız, inanılmaz bir efor ve emekle, kalitesinden ödün vermeden yürüttüğü, bilimsel merakı odağına yerleştirdiği eğitim etkinlikleridir.

“Eylül 98’de bir avuç insan ile ilk sempozyum gerçekleştirildi”

TATD’nin binlerce insana ulaşan eğitim etkinliklerinin başlangıç öyküsü (ya da emekleme dönemi diyelim), henüz bakanlar kurulu kararı ile “Türkiye” adını hak kazanmadığı ve “Acil Tıp Derneği” olduğu günlerde, Mart 1996’da ilk kez gerçekleşen halka yönelik bir “Temel Yaşam Desteği” kursu ile başlamıştır. İlk dönem başkanlığını Dr. John Fowler’ın yürüttüğü yönetim kurulu, halkı ilkyardım konusunda bilinçlendiren, farkındalık yaratmaya çalışan kurslar, sokak etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Mayıs 1998’de kongre yapalım kararı alınmıştır. O vakit sadece bir avuç olan acil tıp asistan sayısı sebebi ile kongreden vazgeçilip “1. Acil Tıp Sempozyumu” nun gerçekleştirilmesi için harekete geçilmiştir.

“İlk sempozyum başkanlığını Acil tıp uzmanı olmayan Ülkümen Rodoplu üstlenmişti”

İlk sempozyum 18-20 Eylül 1998’de İzmir’de, Efes Otel’de acil tıp uzmanı olmayan ve ikinci dönem yönetim kurulu başkanlığını üstlenen Dr. Ülkümen Rodoplu başkanlığında gerçekleştirilmiştir. Sempozyum eğitmenleri içinde yine acil tıp uzmanı olmayan ve kimi alanlarında duayen, kimi kariyerlerinin erken dönemlerinde olan tanıdık pek çok kıymetli hekim yer almış; Dr. İskender Sayek, Dr. Ömer Türel, Dr. Ömer Kozan, Dr. Mehmet Zileli, Dr. Barış Baklan, Dr. Hamit Hancı, Dr. Gürkan Ersoy, Dr. Yeşim Tunçok. yanı sıra Dr. John Fowler ve o zaman henüz birer asistan olan genç acilciler; Dr. Cem Oktay, Dr. Yıldırım Çete, Dr. Oktay Eray, Dr. Alper Çevik, Dr. Sedat Yanturalı. Kocaeli depreminden tam bir yıl önce yapılan bu toplantıda Afet Tıbbı ile ilgili çalışmalarını yapan yabancı konuklarımız olmuştur.

“Yeri gelmiş sandalye, masa taşımış; yeri gelmiş bilimsel sunum yapmışlardır”

O vakte kadar İzmir Sabancı Kültür Merkezi’nde gerçekleşen “Acil Yaklaşım Seminerleri’nde” sandalye, masa toplama, dizme; seminer anlatımı ardından 400 kişiye varan hekim, paramedik, hemşire katılımcılara sunum ve sonra tekrar salon temizleme ve düzenleme faaliyetinden kazandıkları, bilimsel sunum ve organizasyon yapma tecrübesiyle genç

Acil Tıp Asistanları Sempozyumu planlamış ve yürütmüştür.

Dönemin İzmir Valisi, İzmir Belediye Başkanı, Ege ve Dokuz Eylül Üniversitelerinin Rektörleri, Tıp Fakültesi Dekanları, Sağlık Bakanlığı üst düzey Bürokratları, Hekimler, Hemşire, Paramedik ve öğrencilerin katılımı ve o dönem uzmanlık sınavına hazırlanmakta olan Dr. Oktay Eray'ın "Kardiyopulmoner Resüsitasyon" sunumu ile açılış yapılmıştır.

Hocamızın o dakikalardan hatırladığı; titrediği ve Dr. Faik Sarıalioğlu'nun heyecanını kaybetmemesi üzerine tavsiyesi... Sonrası "shock shock shock, everybody shock, little shock, big shock, momma shock, papa shock!"

“ Katılım ücreti milyon TL idi ”

Önceki toplantılardan farklı olarak profesyonel yerel bir organizasyon firması destek verince o zamanın sevgili acil tıp asistanları sandalye taşıdıkları salonun ana konuşmacısı olmaktan kısmen kurtulabilmiştir. Konuşmacı acil tıp asistanları ve acil sağlık hizmetleri ile ilgili her kesimden geniş bir kitlenin mevcut olduğu, katılım ücretinin "milyon TL" olarak ifade edildiği sempozyumda acil tıp sistemleri, resüsitasyon, afet ve "yaklaşım" temelli sunumlar yer almıştır.

“ Hamza Rüstem Bey kıymetli bir acil tıp uzmanı mıdır? ”

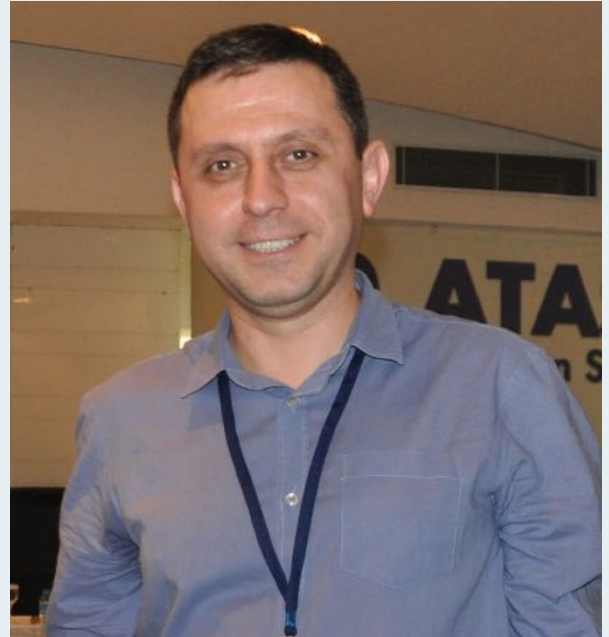
O günlerle ilgili Dr. Cem Oktay'a ne hatırlıyorsunuz diye sordüğümüzde Hamza Rüstem diyor.

"Hamza Rüstem Bey 1897 Giritli doğumlu ve Osmanlı'nın ilk fotoğraf atölyelerinden birinin sahibidir. Sunumların içeriği olan slaytları tek tek hazırlayıp, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden iki vesait ile ulaşılan Hamza Rüstem Pasajı'nda yer alan mekanda; Hamza Rüstem Fotoğrafhanesi'nde magazinlere yerleştirilsin diye günlerce önceden teslim ediyordum.

“ Uzmanlık alanınızın canlı bedende vuku bulmuş halisinizdir ”

Sonrası hayatımın ilk sempozyum sunumunu 400 kişilik bir gruba yapmaktı. Bilginiz, bilimselliğiniz, Hamza Rüstem mesainiz ya da aynada yaptığımız tekrarlar bu noktada yetmiyor. Arkada yansıyan ve görmediğiniz sunumunuzu, zaman tutarak takılmadan yapmaya çalışırken bir yandan slayt makinasının teklememesini diliyorsunuz. Herkesin gözü önünde, acil tıp nedir ki acil tıp uzmanı ne ola ki deme potansiyeli de olan seyirci karşısında uzmanlık alanınızın canlı bedende vuku bulmuş hali olarak ekipçe sahnedesiniz."

Acil Tıp'ın, acil hasta bakımının ülkemizde gelişimi konusunda emek harcayan, bu amaçla ilk taşları yerleştiren, Türkiye Acil Tıp Derneği'nin tüm kurucularına, sadece 1998'deki bu ilk sempozyumda değil, devamında ve halen bilgi, tecrübe ve enerjisini paylaşmaya devam eden tüm sayın hocalarımıza saygıyla...

Rıdvan Atilla

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği 8. Dönem başkanı ve Acil Tıp Bülteni eski editörü

Acil Tıp Bülteni'nin Doğuşu

Acil Tıp Bülteni, Türkiye Acil Tıp Derneği'nin (TATD) ilk süreli yayınıdır. Kurulduğu 1995 yılının Mayıs ayından itibaren TATD'nin en önemli misyonu, acil tıp uzmanlığının yurda yayılması, acil sağlık hizmet ve eğitim kalite standartlarının uluslararası standartların üzerine yükseltilmesidir. Bu misyonun Türkiye'ye duyurulması ve yayılması için bir basılı yayın organına ihtiyaç vardı. Derneğin kurucu üyeleri ve geçici yönetim kurulu tarafından aynı yılın haziran ayında yapılan yönetim kurulu toplantısında, dernek faaliyetlerini paydaş kitlelere ulaştıracak bir bülten hazırlanmasına karar verildi.

Bir sonraki toplantıda bültenin çıkarılması görevi bana verildi. Böylece bültenin ilk sayısını çıkarmak için hemen kolları sıvadım.

“Lise yıllarımdan beri dergi çıkarmaya meraklı bir öğrenciydim”

Tıp Fakültesinde de hem Fakülte andacını hem de geleneksel Mantar dergisini çıkartan ekipteydim. Bu açıdan bir bülten çıkarmanın teknik olarak püf noktalarına yabancı değildim. Ancak bülteni yazılı ve basılı yayın olarak nasıl çıkaracağımı düşünürken, Türkiye'de ve dünyada bambaşka teknolojik değişimler oluyor dijital medya doğuyordu.

1995 yılında internet ile ilk tanıştığımda, bunun tüm kuralları yıkabilecek bir teknoloji devrimi olacağını farkındaydım. İnternetin olduğu Dünya'nın her köşesine saniyeler içinde ulaşım bilgi alışverişi yapabiliyorduk.

“Türkiye genel olarak her şeyin daha çok başındaydı”

Bırakın kişilerin evlerini resmî kurumlarda bile internetin olmadığı zamanlardan bahsediyoruz. Doğru dürüst Türkçe haber siteleri olmadığı için İngilizce sitelerde dolaşım bilgi ve makale topluyorduk. İnternet inanılmaz şekilde ufkumuzu açıyor ve daha önce hayal bile edemediğimiz hızda bilgiye ulaşmamızı sağlıyordu.

“O zamanlar kafamdaki online bülten hayali çok ütöpikti”

İlk düşüncem internet üzerinden online bir bülten hazırlamaktı. Ancak Türkiye'nin ne alt yapısı ne de aktif kullanıcı sayısının yeterli olmaması nedeniyle bültenin geniş kitlelere ulaşmasında sıkıntı yaşanacağını düşündük ve Bülteni basmaya karar verdik. Böylece Acil Tıp Bülteni'nin ilk sayısı 1995 yılının Eylül ayında basıldı.

“İlk sayıda acil tıp ve acil hekiminden bahsetmeden olmazdı”

İlk Bültenin başyazısı “Acil Tıp nedir? Acil Hekimi Kimdir?” başlığıyla Acil Tıp Derneği kuruluncaya kadar, Türkiye'deki acil tıp ile ilgili gelişmeleri anlatan bir yazıyla Dr. John Fowler tarafından kaleme alındı. İlk Bültenin ikinci hamur kâğıda (samanın bir tık iyisi) siyah beyaz basılı 8 adet A4 sayfası vardı. Baskı maliyetlerini düşürmek için o zamanlar basılı dergilerin sayfa sayıları 8, 16, 24 vb. sekizin katlarında olurdu çünkü bir tabaka kâğıttan 4 yaprak yani 8 sayfa çıkardı.

ACIL TIP BÜLTENİ

Acil Tıp Derneğinin yayınıdır.

Cilt : 1 Sayı : 1

Eylül 1995

Başlarken,

Yeni kurulan derneğimizin sizlerle iletişimini bu elinizde tuttuğunuz Bülten ile sağlayacağız. Temel amacımız sizlere derneğimiz ve Acil Tıp ile ilgili bilgi akışını canlı tutmaktır.

Bültenin ilk sayısı derneğimizin geçici yönetim kurulunca hazırlandı ve daha çok dernekle ilgili haberlerin yer aldığı bir içerik taşıyor. Gelecekte Acil Tıp ile ilgili bilimsel yayınlar için ayrı bir dergi çıkaracağız. Bu sayıda bazı konularda basit özetler şeklinde abstrakt çevirilerini hazırladık (bkz sayfa 5-6) ve bu çevirilerden sizlerin de faydalanacağını umuyoruz. Düzenli periyotlarla yayınlanacak Bülten ise derneğimizin sizler ile iletişimini sürdürecektir.

Acil Tıpla ilgili toplantı, konferans veya kongre gibi etkinlikler hakkında bültenimizde tanıtıcı yazılarımız olacaktır (bkz sayfa 3,7).

ATD'ye üye olmak isteyen doktor arkadaşlarımız için dernek tüzüğü'nün özeti (bkz sayfa 4) ve üyelik başvuru formu (bkz sayfa 8) hazırladık.

Hepinize mutlu nöbetler!

Acil Tıp'a gereken önemi vererek bize yol açan tüm hekimlere, bu derneğin kurulmasında bizi yüreklendirdikleri için çok şeyler borçluyuz...

Dr. John Fowler
Geçici Yönetim Kurulu Başkanı

Acil Tıp nedir? Acil hekimi kimdir?

Acil Tıp, kişilerin sağlık sorunlarında ölümleri ve kalıcı sakatlıklarının önlenmesinde hızlı karar verilmesini ve gerekli girişimleri kapsar. Akut hastalıklarda ve yaralanmalarda eğitilmiş hekimler, hastanın sürekli hazır ve uygun stabilizasyonunu, değerlendirilmesini, tedavisi ve yönlendirilmesini sağlamak için çalışır. Acil servise başvuran hastalar kısıtlanmaz ve tüm belirsiz fiziksel ve davranışsal durumları ile kabul edilirler. Acil Tıp, öncelikle acil servislerdeki hizmetleri kapsar aynı zamanda hastane öncesi sağlık hizmetleri (ilk yardım, ambulans vs.) ve afet öncesi planlama ile de ilgilenir.

Son yıllarda Türkiye' de Acil Tıp alanında kimi önemli yenilikler oldu:

- 1992,1993: Ulusal Sağlık Kongresinde Acil Hizmetler Grubu toplandı
- 1993: Özel ambulans standartları
- 1993: İlk ve Acil Yardım yeni bir uzmanlık dalı oldu
- 1993: Acil Tıp Teknikeri eğitim programı başladı
- 1994: İlk ve Acil Yardım Anabilim Dallarını açıldı ve uzmanlık eğitimi vermeye başladı
- 1995: Acil Tıp Derneği kuruldu

Bu gelişmelere rağmen acil sağlık hizmetlerinde sorunlar hala yaşanıyor; bu durum Acil Tıp ile ilgilenen kişilerin çözüm aramalarına yol açan ortamı hazırladı. Sonuçta çözüm arayışları ve çabaların birleştirilmesi ile Acil Tıp Derneğinin ilk temelleri atıldı.

Ambulanslarda ve Acil servislerde çalışan hekimlerimiz ile eğitim hastanelerinde öğretim üyesi olan doktorların çalışmalarını ortak platformlara taşıyarak verilen hizmetin kalitesini yükseltmek gerekir. Bu amaca ulaşmak için acil servisle ilgili tüm birimlerdeki doktorları tek bir çatı altında toplamak uygun olacaktır. Eğitim, araştırma ve uygulamanın birarada olması koordinasyonu sağlayıp, etkinliğimizi artıracaktır. Türkiye içinse bu durum, ortak standartlar aradığı Avrupa ile benzerlik taşımaktadır ve AB'ne giriş gerçekleşirse uyum kolaylaşacaktır.

Kaliteli acil sağlık hizmetlerini yerleştirmek için uzun ve sorunlu bir yolumuz var. Bu yol azimli ve ortak çalışmalarımızla aşılacak ve Türkiye halkına layık olduğu acil hizmetler sunulacaktır.

Saygılarımla.

Acil Tıp Derneği
PK : 157
Pasaport - İzmir
Faks : 232 - 426 27 36

Yönetim Kurulu Geçici Başkanı
Yönetim Kurulu Geçici Genel Sekreteri
Acil Tıp Bülteni Geçici Sorumlusu

Dr. John Fowler
Dr. Ülkümen Rodoplu
Dr. Rıdvan Atilla

Acil Tıp Bülteni,
ATD'nin tüm üyelerine
ücretsiz yolların.

“Acil tıp literatürü yolun henüz çok başındaydı”

Bültenin iki sayfası bilimsel makale özetlerine ayrılmıştı.

Türk Acil Tıp Literatürü’ü hakemli bilimsel bir dergi basabilmek için henüz çok genç ve gelişmemişti. Bu nedenle hem Acil Tıp Hekimleri’nin güncel bilimsel bilgiye ulaşabilmeleri, hem de Acil Tıp alanındaki uluslararası dergileri tanımaları için her sayıda ilgi çekici 6-8 makalenin özetini yayınlamaya başladık. Bültene çıkacak makaleleri bulmak için internetten birçok acil tıp dergisini tarıyor ve içlerinde günlük pratikte acil hekimlerine yararlı olacağını düşündüğüm makalelerin özetlerini Türkçe’ye çevirip basıyordum. Örneğin “Kontrol edilemeyen kanamalarda sıvı kısıtlaması ile sağaltım” başlıklı makale yayınlanıp bizim bültenimize girdiğinde daha yayınlanalı birkaç ay olmuştu. Türkiye’de bugün herkesçe “permissif hipotansiyon/ hipotansif resüsitasyon” olarak bilinen bu kavramın acil servislerde yerleşmesine daha çok yıllar vardı.

yılında yapılacak olan 1. Ulusal Acil Tıp Kongresi’nin duyuruları vardı. Ayrıca Acil Tıp Derneği için Logo tasarımı duyurusu ve çalışma gruplarına gönüllü üyeler için davetiye vardı.

DAVETLİSİNİZ : ATD 1. KURULU
YILDÖNÜMÜ ve LK YARDIM TOPLANTISI

ACIL TIP BÜLTENİ

Acil Tıp Derneğinin bir yayınıdır. Üç ayda bir yayımlanır. Cilt:1 Sayı:3 Nisan 1996

Sayın Acil Tıp Derneği üyeleri,
Kazalar ve likayların etkisiyle
büyümlü oluyor. Bazı örneklerde
bu hatalardan ders alınıp ve
aynı hatalar başka bir olayda
tekrar etmemesi lazımdır.

Acil Tıp Derneği, Haziran ayın
da kimsi’de toplanıyor.
Toplantıda ilk yarı gesele
değerlendirilip ve ikinci yarı
hükümetinin tartışılması olacak.

ATD’nin ikinci çağrısına yolda
bulduğumuz bir ana hedefi var: İlk
yardım ve Akciğerler. Bu sa-
yıda ilk Yardım konusuna
ATD’nin yayımladığı ve basılmış
mizi sorular, Akciğerler için
toplantıdaki çıkacak sonuçları
değerlendirmek bilimde ana de-
ğerlerdir.

Acil Tıp uzmanlığı için önemli
gözetimlerle hem derneğin bu
konudaki toplantı ve görüşleri,
hem de yeni sağlık yasaları
değerlendirilerek bilimsel ve acil
servislerde uygulanabilirliği
gözetimlere birleştirilerek akide-
re bilimsel sunacağız.

ATD üyeleri halka yönelik
ilk yardım
kurslarında

İlk Yardım’ı herkes bilmeli !

Dr. R. İbrahim Altın

Olaylar
İzmir’de, yağmur sularının
akıldığı çukura düşen oto-
mobillerde aynı aileden (bir doktor)
beş kişi zincirleme ölümler sonucu-
nda yaşamını yitirdi.

Trafik kazası sonrası muhtemelen
ilk Yardım kurallarına uygun
taahhütlenen bir milletvekilinin boy-
nundan aşağısı kısmi felç oldu.

Erzurum’da bir hastanenin Acil
Servisinde, bir travma hastası
geçiken müdahale sonucu hayatını
kaybetti.

TV’lerde izliyoruz:
Hemen her trafik kazasında bilginiz
eller yaralıları “ki riyetle” ara-
rılan, yakınlardan çekerek, asılarak
çıkarmaya çalışıyor. ATD olarak
o olayları ve sorumlularını tek tek
değerlendirmek istemiyoruz. Ancak

bu örneklerle bazı somut önerilerimiz
var. Önce bizim saptadığımız eksiklikleri
ve önerilerimizi sunacağız.

Hatalar
1. Benzeri kazalardan sonra
olay yerine kimin geleceği veya
kimin çağrılacağı bilinmiyor.
Türkiye’de bir çok telefon no’su var:
112, Ambulans 112, Trafik
154, Polis 155, Jandarma 156. Bu
tip olaylarda aranacak tek bir
numara olmalı ve o telefonda bilgi-
lerin toplanacağı bir merkezden
öncelikli birimler hareket ettirilmeli.
İnsan sağlığını çok daha ciddi-
ye almalıyız, ülkelerde bu
durum böyledir. Bir merkez
merkezden akılda kalacak tek bir
telefon no’su vardır.(Devamı arkadaş)

ACIL TIP DERNEĞİ
PK 157 Pasaport-İzmir
Faks : 232 - 463 65 04

Yürütme Kurulu Başkanı
Viktorin Kurulu Genel Sekreteri
Acil Tıp Bülteni Sorumlusu

Dr. John Fowler
Dr. Ülkümen Rodoplu
Dr. R. İbrahim Altın

Acil Tıp Bülteni, Acil Tıp Derneğinin
Sınırlı Üyelerine ücretsiz yayılır.

Yeni Yılına Kutlu Olsun

ACIL TIP BÜLTENİ

Acil Tıp Derneğinin bir yayınıdır. Üç ayda bir yayımlanır. Cilt:1 Sayı:3 Ocak 1996

ACIL TIP DERNEĞİ I. GENEL KURULU İzmir’de yapıldı

Değerli üyemiz, Acil Tıp Derneği (ATD) 14.10.1995 tarihinde İzmir’de gerçekleştirildiği I. Genel Kurulda bir yeni bir çalışma dönemine başlamıştır.

Geçici yönetim kurulu üyeleri Dr. John Fowler, Dr. Ülkümen Rodoplu, Op. Dr. Gürkan Ersoy, Dr. Yalçın Enginbaş, Dr. Ülkümen Rodoplu, Dr. R. İbrahim Altın, Dr. Cem Oktay, Bülent Demirtaş ve Deniz Özyıldırım’ın katıldığı toplantıda muhtemelen bir Genel Kurul ve Acil Tıp günü gerçekleştirildi. İki gündüzden fazla süreyle katılımcıların sabah toplantılarında yaklaşık 130 kadar derlektirilen bilimsel bir oturumda ve saatler sürdü.

Genel kurulun sabah bölümünde, ser-
kiz farklı konular başlığı, sekiz saatlik
olarak sunularak tartışıldı. Bu
masaüstünde katılımcılar farklı meslek
gruplarından geldikleri ve toplam altı
masada yapılan tartışmalar sonucunda,
ortaya çıkan grup sonucunu ikinci
yürütme bölümünde, tüm katılımcılara su-
rakıldı. ATD 1. Genel Kurul Yürütme

Yürütme Kuruluna
1. Dr. Ülkümen Rodoplu
2. Dr. John Fowler
3. Prof. Dr. Agaç Gertüç
4. Dr. Sükla İğbalir
5. Dr. Yalçın Enginbaş
6. Op. Dr. Gürkan Ersoy
7. Dr. A. Rıza Malıyali
8. Dr. R. İbrahim Altın
9. Dr. Özgür Karacaoglu
10. Dr. Nevzat Altıntaş
11. Dr. Ceyhan İrgil
12. Dr. Cem Oktay
13. Dr. Aygün Akdeniz
14. Dr. Gürül Yenciler

Denetim Kuruluna
1. Dr. Nispet Nur Uzer
2. Dr. Turhan Sofuoğlu
3. Dr. Eray Horasan
4. Dr. Oktay Eray
5. Dr. Yıldırım Çete
6. Dr. Arif Alper Gev-
s (Denetim ve çalışmaları görecektir)

ACIL TIP DERNEĞİ
PK 157 Pasaport-İzmir
Faks : 232 - 463 65 04

Yürütme Kurulu Başkanı
Viktorin Kurulu Genel Sekreteri
Acil Tıp Bülteni Sorumlusu

Dr. John Fowler
Dr. Ülkümen Rodoplu
Dr. R. İbrahim Altın

Acil Tıp Bülteni, Acil Tıp Derneğinin
Sınırlı Üyelerine ücretsiz yayılır.

• Bu sayı Bristol Myers Squibb ilaçları INC. katkılarıyla basılmıştır. •

“Bilimsel ve sosyal içerikleri bir arada sunmaya çalışıyorduk”

Bir başka sayfada güncel haberler başlığı altında Mısır’da yapılacak olan 3. Toksikoloji Kongresi, İstanbul’da yapılacak olan 1. Travma ve Acil Cerrahi Kongresi ve İzmir’de 1996

“Üyelik formunu bile bültende bulmak mümkündür”

Ayrıca yeni kurulan derneğimizin aynı yılın temmuz ayında Çeşme’de yaptığı ilk “İlk Yardım ve Cankurtarma kursu’nun” fotoğraflı haberi de vardı. Bunun yanında dernek tüzüğü’nün özeti, ilk olağan genel kurulun duyurusu ve üye olmak isteyenler için üyelik formu da eklenmişti. Bültenin ikinci sayısını Ocak ayında çıkardık.

Doğal olarak ana sayfada Acil Tıp Derneği’nin 14 Ekim 1995 yılında yapılan ilk genel kurulunun haberi vardı. İki sayfası dernekten haberlere ayrılmış, yeni oluşturulan komisyon faaliyetleri hakkında bilgi veriyorduk. Yine iki sayfa Makale ve Abstrakt özetleri için ayrılmıştı. Kalan sayfalarda uluslararası kurs ve kongre duyuruları ve derneğimizin ilk büyük bölgesel etkinliği, 1996 yılı Şubat ayında Bursa’da yapılacak olan “Acil Tıp Uzmanlık Eğitiminin Standardizasyonu” toplantısının duyurusu vardı.

ACIL TIP BÜLTENİ

Acil Tıp Derneğinin bir yayınıdır. Üç ayda bir yayınlanır Cilt : 1, Sayı:4 EYLÜL 1996

Merhaba

Bültende bu sayımızda Acil Servislerde çalışan hekimlerimizin bir büyük sorununa, sevk ve konsültasyonlara çözüm aradık (syf 1,2). Bu konuya değinen yüzyıllar öncesinden bir şiir bize sorunun ne kadar eski çözümünün ise aslında ne kadar da bize bağlı olduğunu gösteriyor (syf 9). Ülkemizde ve dünyada sık sık karşılaşılan terörizm olayına bir de Acil Tıp açısından yaklaştık. Nöbette olduğumuz bir gün acile aynı anda onlarca yaralı gelebilir ve biz bunu hayatımızda bir kez bile yaşasak o gün orada hazırlıklı olmakta çok şey kazanırız (syf 3,7). İlginç ve güncel abstraktlar syf 4'de. Çek Cum.' ne giden üyemizin 3. Avrupa Acil Tıp Konferansı ile ilgili yazısını ilgiyle okuyacağımızı umuyoruz (syf 6). Bu sayımızdan itibaren dünyadaki diğer bazı ülkelerin acil sitelerinden örnekler vereceğiz. Amacımız ortak standartları yakalamak için örnekleri incelemek olacak (syf 8). Bültenimiz sizlere ulaştırırken oluşan gecikmeler için özür dileriz ancak adatlarımız ne kadar hızlı öderseniz biz de o kadar sizlere ulaşacak imkana sahip oluyoruz çünkü derneğimizin en büyük geliri adatlarımızdır. Sağlıkla kalın.

ACİLDE SEVK VE KONSÜLTASYON NASIL OLMALI ?

Andrew T. Guetter *

Konsültasyon ve sevk modern tıbbın ayrılmaz bir parçasıdır. Uygun yapıldığında hasta bakımının kalitesini yükseltir. Acil Tıp sevk ve konsültasyonlarla sıkı ilişki içindedir.

SEVK:

Acil Servise pek çok yerden sevk olabilir; sevk eden Acil Servise bu hastayı kabul edebilecek durum olduğundan emin olmalıdır. **Acilden acile sevkler uzmanlar arası telefon görüşmeleriyle gerçekleştirilmelidir.** Sevk eden hastanın stabilizasyonunu sağlar, ilk değerlendirmenin uygunluğunu belgeler ve hem telefonda hem de elden yardımcı datayı sağlar. Herşeyi hazır bir hasta formunun sonunda şunları içeren notlar bulunmalıdır: "Tarih, hasta adı, yaşı, cinsiyeti, sevkeden dr. adı tel. no.su varsa faksı, sevk nedeni, hastanın nereden geldiği, ve tahmini ulaşma zamanı, özel müdahaleler." Bir örnek sevk edende kalır değeri hasta ile yolların. Acil uzmanı hastayı acilde ancak endikasyonuna göre tedavi etmelidir (bu sevk eden doktora zit bile olsa).

KONSÜLTASYON:

Zayıf hazırlanmış, yetersiz sunulmuş yanlış yönlendirilmiş ve önemsiz konsültasyonlar hasta bakım maliyetini yükseltir. İletişimsizlik yetersiz konsültasyonların %4-14'ünü oluşturur.

Konsültasyona başlama prensipleri :

Eğer hekim hastanın bakımı için yeterli tıbbi bakım ve tedavi sağlayabileceğinden emin değilse konsültasyon endikedir.

Kaliteli bakım hedef olduğundan konsültan tavsiyelerde bulunur. Eğer Acil uzmanı önerilerden tatmin olmazsa konsültan hekime soru sorar veya ikinci bir konsültasyon isteyebilir. Acil uzmanı uygun tedaviye başlamak için konsültan hekime dayanmalıdır. Her ne kadar bazı konsültan hekimler çok başarılı ve güzel çalışmalar da bazıları güncel bilgilere sahip olmayabilir. Örneğin, Konsültana bilgi verirken Akut Miyokard Enfarktüsü hasta için "... biz streptokinaz, b-bloker, heparin başladık; sizin ekleyeceğiniz bir şey var mı? " diye sorulabilir.

Bu bir çok zaman kaybını önler.

Sevk: Bir uzmanın bir hastanın spesifik bir sorununu tedavi için belli bir zaman süresi içerisinde hastanın sorumluluğunu devretme isteğidir. Sevk kabul eden spesifik bir hastalığı tedavi ederken, sevk eden uzun dönemdeki tedaviye devam eder. Örneğin, Bir Acil Uzmanı İrtis'i olan bir hastayı sikloplejik tedaviye başladıktan sonra bir göz uzmanına sevk edebilir.

Konsültasyon: Spesifik deneyimi olan bir uzmanca verilmiş tedavileri de içeren, ücretli kişisel bir değerlendirmedir. Hastanın tüm tedavisi ilk doktoruna aittir. Konsültan hekim spesifik teknik yardım ve önerilerde bulunur. Örneğin, trafik kazasında yaralanan bir hastayı tedavi eden bir Acil uzmanı komplike yüz yaralanmaları için plastik cerrahi konsültasyonu isteyebilir. Acil Servise geldiği andan itibaren Acil uzmanı hastanın ilk tedavisi ve akut gelişen sorunları için yasal sorumluluk taşır.

(devamı syf 2de)

ACIL TIP DERNEĞİ
PK : 157 Pasaport - İzmir
Faks : 232 463 65 04

Yönetim Kurulu Başkanı : Dr. John Fowler
Yönetim Kurulu G. Sekreteri : Dr. Dikmen Rodoplu
Acil Tıp Bülteni Sorumlusu : Dr. Erdem Atilla

// Her sayıda günün koşullarında acil tıptaki güncel bir konuyu tartıştık //

Bültenin üçüncü sayısı "İlkyardıma Herkes Bilmeli!" manşeti ile çıkarken iç sayfalarda bugün de hala geçerli olan İlkyardım prensipleri, Temel Yaşam Desteği uygulamaları ve acil ambulans çağrılarında odaklandık.

Bültenin dördüncü sayısında dikkatimizi hastanelerdeki acil sağlık hizmetlerinin işleyişine çevirdik ve acil servislerin en önemli sorunlarından biri olan konsültasyon hizmetlerini "Acil'de Sevk ve Konsültasyon Nasıl Olmalı?" başlığı ile manşete taşıdık.

Bülten 8 yıl boyunca kesintisiz yayın hayatına devam etti. 2003 yılında son sayısında artık renkli baskı ön ve arka kapağı, 1. Kalite kuşe 24 sayfası vardı. Hatta renkli baskılar sayesinde arka kapaklara düzenli reklam alabiliyorduk. Bülten hem şekil hem içerik hem de ekonomik olarak zirvedeydi. O yıl "Türkiye" ön ekinin Bakanlar Kurulu kararı ile derneğimizin adına eklenmesi ile bültenimizin de adı Türkiye Acil Tıp Bülteni oldu.

Sonraki yıllarda Türkiye ağır bir ekonomik krize girerken bundan etkilenen dernek yönetimi de Bülten basımına bir süre ara verdi. Bülten'in tekrar eski günlerine döndüğünü görmek herkesi ama belki beni biraz daha fazla mutlu eder.

“**Türkiye’nin Acil Tıp alanında bölgesel ve küresel bir güç merkezi olabilmesi için uluslararası kurum ve kuruluşlar ile de işbirliği yapması gerektiğini biliyorduk**”

Dernek kuruluşundan birkaç yıl sonra gerek Avrupa Acil Tıp kurumları gerek K. Amerika Acil Tıp kurumları ile iletişime geçerek bilgi ve deneyim alışverişine başladı. 2000’li yılların başından itibaren Türkiye’de düzenlenen Acil Tıp kongrelerine uluslararası saygın bilim insanları davet edilmeye başlandı. İçlerinde J. Tintinalli, J. Holliman, J. Lex, G. Larkin, gibi Acil Tıp duayen isimlerinin de olduğu birçok değerli bilim insanı Türkiye’ye defalarca geldiler.

Bu dönemde kongrelerimiz artık uluslararası katılımlı olarak tanıtılmaya başlandı. Uluslararası kongre için kapısını ilk çaldığımız kurum Avrupa Acil Tıp Cemiyeti oldu. Bir Avrupa Acil Tıp kongresini Türkiye’de düzenlemek için yaptığımız tekliflerin hiçbirisi kabul edilmedi; yaptığımız tekliflerin reddedilmesindeki gerekçe ne bilimsel ne de teknik konularda bir eksiklik idi.

“**Türkiye’de yapılacak bir kongrenin tüm mali kontrolünü ellerinde tutmak istiyorlardı**”

TATD olarak Türkiye’de düzenleyeceğimiz bir kongrenin her anlamda sahibi olmak istiyorduk. Biz işin cefasını çekerken başkalarının gelip sefasını sürmesini içimize sindiremezdik. Aynı dönemde ABD’deki meslektaşlarımız ile de çok yakın ilişkilerimiz vardı.

“**Politik olarak çok şanssız bir dönemdi**”

2001 yılında ABD’de 11 Eylül terör saldırıları olmuş ve ABD hükümeti vatandaşlarına yurt dışı seyahatlerinde dünyanın hiçbir ülkesinde güvenlik garantisi veremiyordu. Birkaç istisnai kişi dışında (J. Holliman ve J. Lex) birçok Amerikan vatandaşı meslektaşımız yurt dışı seyahatlerini iptal etmişlerdi.

Ana kuruluş amacı eğitim olan TATD, acil tıpta eğitim standartlarını oluşturmak ve bunları en yüksek seviyeye çıkarmak için akademik, sosyal ve ekonomik alanlarda çalışmaktadır. Bugüne kadar farklı içeriklerle düzenlemiş olduğu kongre ve sempozyumlar sayesinde tıp öğrencilerini, uzmanlık eğitim öğrencilerini, uzmanları ve acil tıp yardımcı personelini eğitime teşvik ederek acil tıp konularında eğitim almalarını sağladı.

Derneğin kuruluşunun sekizinci yılında, 2003 yılı Bakanlar Kurulu kararı ile adına Türkiye ibaresini almasıyla bu tarihten sonraki faaliyetler Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) kongre ve sempozyumları olarak anılmaya başlandı. Artık bilimsel faaliyetlerde sempozyum havası geride bırakılarak bilimsel ağırlığı daha yüksek olan Acil Tıp Anabilim Dallarının bilimsel araştırmalarını sözlü veya poster olarak sundukları ve Acil Tıp konularındaki bilimsel oturumların yapıldığı kongrelere geçiş yapıldı.

Her yıl Ekim-Kasım aylarında 2004 yılından bu yana düzenli olarak gerçekleştirilen Türkiye Acil Tıp Kongresi (TATKON) acil tıbbın ülkemizdeki referans kongresidir. İlk kongre TATD 6. Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Cem Oktay ve Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cuma Yıldırım başkanlığında Gaziantep'te gerçekleştirildi. İlk kongre sürecini Prof. Dr. Cem Oktay'dan dinledik.

Cem Hocam ilk TATKON ismi nasıl kullanıldı?

2004 yılında düzenlenen bilimsel etkinliğimiz "7. Türkiye Acil Tıp Sempozyumu ve 3. Acil Hemşireliği ve Paramedik Sempozyumu" olarak duyurulmasına ve düzenlenmesine rağmen içeriği ile bir kongreden daha fazlası olduğu için daha sonradan "1. Türkiye Acil Tıp Kongresi" (TATKON) olarak kayıtlara alındı.

İlk TATKON için yer seçimini nasıl yaptınız?

İlk TATKON için Gaziantep ilimizi seçtik, nedenlerinden birisi Kasım ayında birçok ilimizde hava koşullarının olumsuz olabileceği, ancak Gaziantep'e ulaşım dahil herhangi bir sorun olmayacağını düşünülmesi idi. Ama öyle olmadı, kongrenin ilk günü öğleden sonra başlayan kar yağışı, üç gün boyunca aralıksız sürdü. Neyse ki herkes gelebilmişti. Gaziantep'teki olağan dışı bu yoğun kar yağışı, havanın soğukluğu, yolların kapanması, uçuşların iptali, elektrik kesintileri, yıldırım düşmesi vs. kongrenin akışını engellemeyemedi; tabii ki kimse otelden dışarı dahi çıkamadı. Kongrenin son günü sabah itibari ile hava açtı ve herkes evine dönebildi. Hava koşullarından en büyük darbeyi o dönemdeki TATD Genel Sekreteri Dr. Rıdvan Atilla aldı.

Hocam ilk kongrede organizasyon nasıldı? Destek aldınız mı?

Kongrenin düzenlenmesinde bir organizasyon firması ile çalışıldı ama firma sadece kongre sırasındaki teknik desteği, ulaşım ve konaklama organizasyonunu yaptı. Konuşmacılarla yazışmalar, basılı materyaller, sözlü sunum özetleri ile sözlü ve poster bildiri toplanması dahil bir kongre organizasyonunda yapılması gereken birçok aktivite bizler tarafından yapıldı. 260 sayfalık Kongre Kitabının dizgisi bile tarafımdan yapıldı.

Dr. Cuma Yıldırım'ın kongre sonrası söylediği şu cümle harcanan emeğin ve zamanın bir göstergesi gibiydi: "Cem, 8 aydır seninle konuştuğum kadar eşimle konuşamadım." Kongre bütçesi kısıtlı olduğu için öğle yemeğinde de "lunch-box" verildi; kimse şikayetçi olmadı.

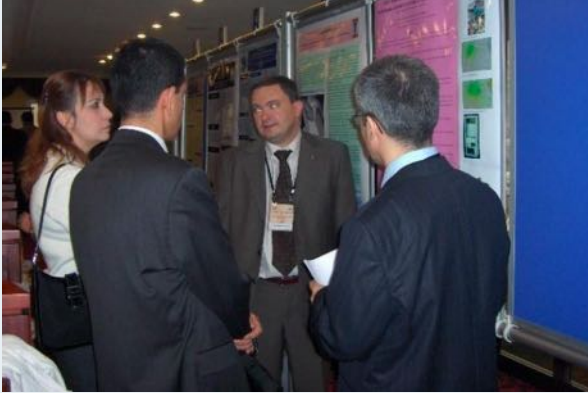
İlk kongrenin açılışı, bilimsel içeriği nasıldı?

Kongrenin açılışına Gaziantep Üniversitesi Rektörü ve Dekanı, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı katıldı. Açılış toplantısının sürprizi ise davetimize katılmayan ancak bir video çekerek gönderen ACEP Başkanı Dr. Robert Suter'in güzel sözleri idi.

ACEP ve AAEM Kongreye destek açıklaması yaptı. Kongrede bir atölye (Acil Serviste USG Kullanımı), 25 ayrı oturum, 83 konu mevcuttu.

Toplamda 82 konuşmacı ve oturum başkanı katıldı. 10 oturumda 62 sözlü bildiri ve 70 poster bildirisi vardı. Toplam 391 katılımcı kongre boyunca salonları doldurdu. Katılımcıların desteği ve hevesi gurur vericiydi. Aynı zamanda kongrede Acil Tıp Yeterlilik Kurulu Genel Kurulu yapılarak kurul ve komisyonlar belirlendi. Acil Tıp Uzmanlarının büyük desteği ve katılımı ile Acil Tıp Uzmanlığı için yeni bir dönem daha başlamış oldu. Her ilkte olduğu gibi bu ilkte de heyecan, coşku ve ilgi büyüktü.

Farklı bir konsept, her ne kadar ismi sempozyum olsa da içeriği bir asistan kongresi olan Acil Tıp Asistan Sempozyumu (ATAS) dönemin TATD yönetim kurulu üyesi Prof. Dr. Ersin Aksay'ın ortaya attığı fikrin filizlenmesiyle eğitim hayatımıza 2006 yılında giriş yaptı.

Ülkemizde kendi branşındaki uzmanlık öğrencileri tarafından yapılan ilk kongre özelliğini taşıyan ATAS, yıllar içerisinde bilimsel konulara da ağırlık vermeye başlayarak, kliniklerin tanıtımı, Acil Tıpta uzmanlık eğitimi, kariyer planlamaları ve iş imkânları üzerine yoğunlaştı.

İlk ATAS Ankara'da Gazi Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi ve sonrasında her yıl ara vermeden yapılmaya devam ederek geleneksel bir etkinlik olarak TATD kongrelerinin arasında yerini aldı.

Bilim ve eğitim her zaman ön planda iken aslında esas amaç ülkenin dört bir yanındaki Acil Tıp Asistanlarının tanışması, fikir alışverişi yapması ve kendi geleceklerini planlamasıydı. ATAS başkanları ile kongre heyecanları ve anılarını konuştuk. Sevgili Elif Ataman ilk ATAS'ı siz ve ekibiniz gerçekleştirdiniz.

Eminim çok fazla heyecan vardı. Neler yaşadınız bize anlatır mısınız?

Asistanlığımın son senesiydi. O yıllarda asistan sayımız çok azdı. Eğitim araştırma hastaneleri henüz asistan almaya başlamamıştı. Sosyal medyanın da olmadığı yıllar. Ancak büyüklerimizin yönlendirmesi ve desteği ile birkaç kongreye gidebilmiştik ve işin arka planı ile ilgili hiçbir bilgimiz yoktu. Gazi Üniversitesi asistanları olarak camiaya yakındık.

“Ankara’da olmak avantajlı bir durumdu”

Fikir birden doğdu, gelişti ve kendimi daha önce hiç dahil olmadığım bir organizasyonun göbeğinde buluverdim. Şaşkın ördek yavrusu gibi. Ama gazımız tam, bizimle aynı dili konuşan, aynı heyecanı paylaşan arkadaşlarımızla bir araya geleceğimiz kendi sempozyumumuzu organize ediyoruz. Rezil mi oluruz vezir mi? Ne olursa olsun çok güzel olacaktı, oldukça yorucu ve kafa karıştırıcı bir süreçti.

“Vezir olduk mu bilmem ama rezil olmadık”

Angarya işleri halleden bir organizasyon firması da yok. Ama sonunda oldu, “Acil Tıp Düünden Bugüne” - bunu o yılların asistanları eminim tebessümle hatırlayacaktır. Oturumu ile başlayıp her dakikasından çok keyif alarak Acil Tıp’ta bir İLK’e imza attık.

Asistanlarına bunca değer veren çağdaş, yenilikçi, cesur ve çalışkan bu toplulukta yolumuzu açan büyüklerimize ve arkadaşan gelip hep daha ileriye yürüyen asistanlarımıza bu ülke çok şey borçlu.

Okan Aydın 2015 yılında ATAS Bursa’yı gerçekleştiren ekibin içindeydi. Okan Klinik olarak ATAS’a aday olmaya nasıl karar verdiniz, süreç nasıl gelişti?

Asistanlığımın ilk yılında ATAS afişi kliniğimize asıldığında ne TATD’den ne de ATAB’dan haberdardım. Hocam ile görüştüğümde uzmanlık yolumda beni motive edecek, bireysel gelişimime katkı sağlayacak o yolun karşımında olduğunu anladım.

“Kazanma şansınız hiç yok dediler”

İstanbul birliğine karşı Uludağ Üniversitesi olarak aday olduğumuzda, bize kazanma şansınız hiç yok dediler. Ancak biz yılmadık. Afişlerden videolara, birebir lobi faaliyetlerinden adaylık sunumuna, kestane şekeri ikramına kadar hazırlandık ve kazandık.

ATAS Bursa belki en başarılı ATAS değildi ama büyük bir dayanışma örneği sergiledi. İyi ki o afişi görüp “Bunu biz de yapmalıyız!” demişim. Bu vesile ile böyle güzel bir aileye sahip oldum.

Yanımızda 2018 ATAS Kocaeli başkanı İbrahim Ulaş Özturan var. ATAS başkanı olmanın zorlukları nelerdi ve nasıl üstesinden geldiniz?

ATAS bir asistan kongresinden çok daha fazlası. Dünyada eşi benzeri olmayan bir organizasyonun bilimsel ve sosyal her ayrıntısının asistanlar tarafından tasarlanması çok değerli. Asistanlığın yoğun ve yorucu temposu, kısıtlı bütçe, zaman,

deneyim, çevre gibi faktörler ve organizasyon şirketinin de kendimiz olduğu düşünülünce ulusal bir kongre düzenlemek kadar yorucuydu.

“Başarıyı getiren ekip işiydi”

Karakter ve yetenek açısından birbirini tamamlayan bir düzenleme ekibiyle sorumluluklarımızı net belirledik, hedeflerimizi zamana yayıp planlamamızı yaptık. İyi mentörlerden yardım aldık. Yenilikçi olmak, farklı bir şey yapmak istedik ve en önemlisi seçime girerken ki heyecanımızı ATAS bitene kadar hiç kaybetmedik.

ATAS Antalya ekibinde olan Alp Giray Aydın

ile konuşmamıza devam ediyoruz. ATAS için iş bölümünde normal bir kongreden farklı ne gibi görevler üstlendiniz?

Akdeniz Acil tıp ve Antalya EAH Acil tıp klinikleri olarak 2011 yılındaki ATAS’ı Antalya’da organize edeceğimiz açıklandığında çalışmalara hemen başladık. Aklimızda tek yer vardı “Adrasan”.

“Tek bir amacımız vardı herkesin mümkün olan en üst seviyede eğlenmesini sağlamak”

Kimimiz şoför, kimimiz resepsiyon görevlisi, kimimiz sunucu, kimimiz barmen, kimimiz ise sunum görevlisi olduk tek bir amacımız vardı gelen herkesin acilin stresinden uzaklaşıp eğlenmesi ve güzel anılarla ayrılması. Biz eğlendik, katılanlar eğlendi ve hala daha ATAS Antalya’da yaşanan anılara gülüp

eğlenmek çok sevindiriyor bizleri.

Sevgili Eylem Ersan 2009 yılında düzenlenen ATAS İzmir ekibindeydi. ATAS için planlarını yapıp da gerçekleştiremediğiniz şeyler oldu mu?

O dönemde Ege Üniversitesi'nde asistandım. Hayallerimiz İzmir'de yat kiralayıp misafirlerimizi Körfez'de şık bir gala yemeği ile ağırlamak iken gerçeklerimiz şehir hatları vapurunda yediğimiz yemek oldu. ATAS bana sempozyum hazırlamanın ne kadar zorlu bir süreç olduğunu asistanlığında öğretti. Aslında herkesin bir fikri olduğu ama hiç kimsenin fikirleri beğenmediği, çok sancılı ve gözyaşlarının sel olduğu bir süreç olduğunu anladım.

2017 yılında ATAS Adana'da düzenlendi. Ekibin başında Samet Öcel vardı. Samet; ATAS organize ederken farklı projeleriniz var mıydı?

Sanırım bizden önce sempozyum hiç beş yıldızlı bir otelde düzenlenmemişti. Bir ilk olsun, misafirlerimizi güzel ağırlayalım düşüncesiyle yola çıktık ama bu kadar yorulacağımızı hiç düşünmedik. Sonunda konforu, bilimsel içeriği ve lezzetleri ile beğeniler almış olmaktan Çukurova Acil olarak gururlu ve mutluyduk.

Adana farkı ile arkadaşlarımıza kebab ikram ettik. Trakya'dan gelen bir arkadaşımın bir öğünde beş porsiyon kebab yediğini de görmüş olduk. Güzel bir sempozyumdu. Belleklerde güzel bir anı olarak yer edindik.

ATAS Diyarbakır düzenleme kurulunda olan Yusuf Ali Altuncu bizlerle. ATAS'ı organize etmek size neler kazandırdı?

İlk ATAS'ta yapılan sağlam kulis çalışmaları ve kebab gücümüzü kullanarak 2007 yılındaki ATAS'ı Diyarbakır'da gerçekleştirme fırsatını kazandık. Şimdi her birimiz farklı yerlerde olan Dicle Acilin bana göre "efsane" ekibi ile "Tez yazımı", "Hasta hekim ilişkileri", "ATU için devlet üniversite ve özel hastane olanakları" gibi kariyer odaklı bir sempozyum programı organize etmiş idik.

Uzun seneler konuşulan, yenilen kebabların tadının damaklarda kaldığı, gezilen yerlerin, çekilen halayların yıllar boyu anlatıldığı sıcak ve samimi bir sempozyum oldu. O günlerde kurduğum arkadaşlıkların yıllar sonra dostluklara ve birçok güzel projeye olanak sağlaması, bugünkü kariyerime olan katkısı kendi adıma elde ettiğim en önemli kazanım idi.

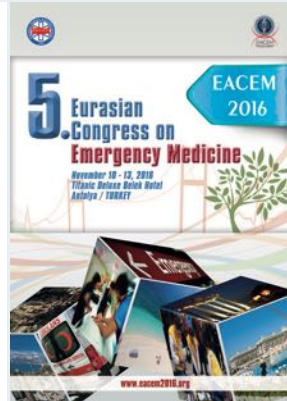
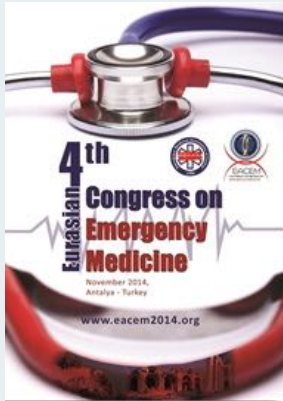
Acil tıp sevdalısı Özgür Çevrim'e sorduk; ATAS sizce Acil Tıba neler kazandırdı?

Aslında ATAS asistanların bir araya gelerek Acil Tıp Asistan Birliği'ni kurmaları gerektiğini anlamamıza sebep oldu. Bir uzmanlık derneğimiz olduğunu ve asistanlar olarak derneği ilk bizim sahiplenmemiz gerektiğini anlamamızı sağladı.

2010 yılında düzenlenen ATAS İstanbul bir nevi TATD'nin İstanbul'a açılımı idi. ATAS'a davet adı altında İstanbul'daki tüm eğitim ve araştırma hastanelerine klinik ziyaretleri yapıp asistanlarla tanıştık, sorunlarını dinledik ve her kliniğe bir kitap hediye ederek şehirde asistan birlikteliğini sağlamış olduk.

Değişen ve gelişen Dünya ile artık Türkiye Acil Tıp Kongrelerinin de uluslararası niteliğe bürünmesinin vaktiydi ve Avrasya Acil Tıp Kongresi (EACEM) eğitim hayatımıza renkli bir giriş yaptı.

İlki 2008 yılında düzenlenmeye başlanan EACEM, düzenli olarak her iki yılda bir TATKON ile birlikte gerçekleştirildi. Göz alıcı bilimsel programları ile sadece ülkemizde değil özellikle Orta Doğu, Körfez ve Avrupa ülkelerinden de birçok Acil Tıp Uzmanının ilgi odağı haline geldi.

İlk uluslararası kongre, TATD 8. Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Rıdvan Atilla başkanlığında Antalya'da gerçekleştirildi. İlk uluslararası kongre sürecini ve Türk Acil Tıbbına kazandırdıklarını Doç. Dr. Rıdvan Atilla'dan dinledik.

Rıdvan Hocam EACEM fikri nasıl ortaya çıktı?

Uluslararası EACEM organizasyonunun büyük bir başarı ile tamamlanması TATD açısından bir dönüm noktasıdır. Yurt dışında birçok bilimsel kongreye katıldığımızda Türkiye'nin gerek bilgi birikimi ve insan gücünün gerekse teknik altyapı

ve konaklama imkanlarının uluslararası bir kongreye ev sahipliği yapmasına yeteceğini görüyorduk.

“Kötü komşu insanı ev sahibi yapar”

Avrupalı komşularımızın zamanında bizimle ortak bir kongre düzenlemekten imtina etmeleri bizi zihinsel bir değişime götürdü. TATD olarak yine yeni bir ilke imza atarak kendi uluslararası kongremizi ve bu alanda kendi markamızı yaratacak kararı Yönetim Kurulu toplantısında oybirliği ile aldık. Büyük yolculuk böyle başladı.

EACEM organizasyon ve bilimsel komitesi nasıl oluştu?

Uluslararası kongre statüsüne geçebilmek için gereken şartları inceledik; örneğin genel sekreterler ve bilim kurulu arasında mutlaka yabancı bilim insanlarının olması, konuşmacı sayısının en az 1/3'ünün yurt dışından olması, kongrenin en az iki dilinin olması vb birçok ön ve alt şartı sağlayacak bir organizasyon şeması yaptık.

Kongrenin genel sekreterlerini Türkiye, ABD, Hollanda ve Singapur gibi üç büyük kıtadan temsilci olacak şekilde seçtik. Kongremize hem ulusal hem uluslararası destek bulabilmek için yoğun bir e-posta ve telefon trafiği başlattık. Kongremize uluslararası düzeyde başta New York Devlet Üniversitesi (SUNY) ve ACEP olmak üzere 15 farklı ülkeden 37 akademik kurum ve 39 yabancı davetli konuşmacı destek olurken; ulusal düzeyde başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere 45 akademik kurum ve 103 davetli konuşmacı katıldı. Toplamda 23 farklı ülkeden, 82 kurumdan, 142 davetli konuşmacı ve 550 katılımcı katıldılar.

Ayrıca kongremiz TTB tarafından STE kredisi ve SUNY Downstate MC tarafından AMA PRA Category ITM ile kredilendirildi. Bu arada şunu hatırlatmak isterim ki ACEP in o tarihe kadar ABD dışında resmi destek verdiği ilk kongre bu olmuştur.

Üstelik Türkiye'yi ve Türkleri çok seven J. Tintinalli EACEM'in onursal eş başkanı olmayı da kabul etmişti. Bunlar TATD markasının uluslararası camiada ne kadar saygın ve güçlü olduğunu göstermesi açısından çok önemlidir.

İlk EACEM içeriği nasıldı?

İlk EACEM; 4. TATKON ve 5. Acil Hemşireliği Sempozyumu ile birlikte 2008 yılında Antalya'da gerçekleşti.

“ Kongrenin ana temasını Acil Tıp: 21. Yüzyılda tıbbı yön vermek olarak belirlemiştik ”

Kongreye toplam 305 bilimsel bildiri (115 sözlü sunum ve 190 poster sunumu) başvurusu yapıldı. Kongrenin ilk gününde USG Çalıştayı ve üçüncü gününde ise Acil Serviste Hasta Güvenliği Çalıştayı yapıldı.

“ Sadece lokal kültürle sınırlı kalmayıp Türk kültürünün geniş yelpazesini sunmak istedik ”

Bir kongrenin en zor zamanları ilk günü ve son gecesidir. Allah'a şükür kongre harika başladı hatta ilk günün sabahı daha sunumlar başlamamışken otelin restoranında açık büfe kahvaltıda bir yabancıyı kendi kendine dans ettiğini gördüğümde çok şaşırıp yanında yaklaşık bu kişinin kongremizin açılış konuşmasını yapacak olan Dr. J. Hoffman olduğunu gördüm. Yanına yaklaşıp sohbet etmeye başladım asıl merak ettiğim neden şarkılar söyleyip dans ettiği idi; bana dönüp şöyle dedi. “Harika bir ülke harika bir kongre her şey çok güzel, ben böyle bir ortamı dünyanın hiçbir yerinde görmedim. Bu kongre de hissediyorum ki sadece bilimsel anlamda değil müthiş bir kültürel doyum da yaşayacağız. Bak orada bir grup Asyalı burada Afrika'dan gelenler, işte siz Türkler, Avrupalılar hatta uzak doğulular, çok teşekkür ederim, davet etmekle beni çok mutlu ettiniz” dedi. Ben de kendisine teşekkür edip yanından ayrıldım. Nitekim bir saat kadar sonra o enerji ile müthiş etkileyici bir açılış konuşması yaptı. Sanırım o açılışa katılanların yıllar sonra bile hatırladıkları güzellikte bir açılış konuşması oldu.

Kongre iyi bir başlangıç yapmıştı ama acaba kapanış nasıl olacaktı. Kongrenin son akşamı geleneksel gala yemeği vardı. Biz uluslararası bir kongrede sadece lokal kültür ile dolu bir gece olsun istemedik ama Türk kültürünün müthiş yelpazesini de göstermek istiyorduk. O gece hem Türk müziği hem de yabancı müzikte son derece başarılı bir grup bizleri eğlendirecekti ama asıl sürprizimiz galaydı.

Gala gecesi öncesi sürprizden bahsederken yabancı konuklar alışageldiği gibi bir dansöz çıkmasını bekliyorlardı. Biz ise büyük bir sürpriz yaparak Anadolu'nun Mevlevi dervişlerini semazen gösterisi için sahneye çıkardık. Bunu onlara kabul ettirmek son derece zor bir işti çünkü semazen ekibinin çok katı kuralları ve prensipleri vardı. Onları ikna etmede organizasyon firmasının büyük katkısı oldu.

Tüm yabancı ve yerli konuklarımız deyim yerindeyse çıt çıkarmadan büyük bir hayranlık ile gösteriyi izlediler. Semazenler sahneden ayrıldıktan sonra biraz hareketlenme

vakti gelmişti ve Türk yemekli toplantılarının klasığı olan dansözlerimiz sahne aldılar. Sabahın erken saatlerine kadar yemek ve sonrasındaki müzikli eğlence ile o zor görünen geceyi de kolay atlatmış olduk.

“Son ana kadar tüm salonlar tıka basa doluydu”

Ertesi gün kongrenin son konuşmaları yapıp kapanış paneline geçtiğimizde salon tıklım tıklım doluydu. Genelde son gün kongrelerde katılımcı sayısı düşer ancak EACEM konuşmacıları son günün son saatine kadar dolu salonlara hitap ettiler.

TATD Kurs Günleri Kongresi formatı ile tıp eğitimi alanında ülkemizdeki öncü kongrelerinden birisi oldu. İlki 2017 yılında düzenlenen Kurs Günleri Kongresi her yıl Mart-Nisan aylarında düzenli olarak yapılmaktadır. İlk Kurs Günleri Kongresi başkanı Prof. Dr. Yıldırım Çete ile yeni konsept fikrinin nasıl ortaya çıktığını ve acil tıp eğitimine katkılarını konuştuk.

Yıldırım Hocam Kurs Günleri Kongresi Acil Tıp eğitim hayatımıza nasıl girdi?

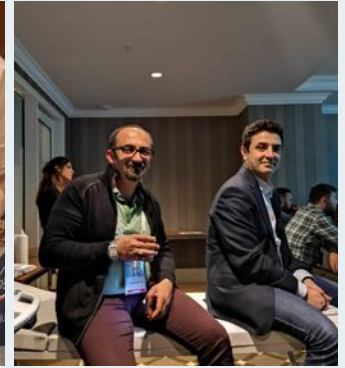
2017 yılına geldiğimizde TATD kongre ve sempozyumları ile oldukça ilgi çeken bir bilimsel etkinlik ortamı yakalamıştık. Ancak acil tıp uzmanlığının uygulama ve ekip çalışmasına dayalı günlük pratiği

“Yıllardır devam eden kurslarımızın sayısı, içeriği ve eğitmen sayımız bu kongreyi gerçekleştirmek için yeterliydi”

için daha farklı bilimsel bir etkinlik düşüncesi tartışılmaya başlandı.

Uzun yıllardır birlikte çalıştığımız kongre organizasyon şirketimizden kurs temelli bir kongre önerisi geldi. Öneriyi incelediğimizde çok sayıda küçük grup eğitimleri sayesinde eğitim ortamının geleneksel kongre formatının (etkin anlatıcı ve edilgen dinleyici) dışına çıkılabildiğini ve daha interaktif bir hale geldiğini gördük.

Ancak biz sadece interaktif teorik eğitimler istemiyorduk. Acil Tıp uzmanlık eğitimi ile daha uyumlu olacak şekilde katılımcının el becerisini de geliştirebileceği ve eğitim aktivitesinin tam göbeğinde yer aldığı bir eğitim ortamını nasıl yaratabileceğimizi düşündük.

TATD'nin yıllardır verdiği çok sayıda kurs ile yeterli eğitmeni havuzumuz vardı ve her bir kursun hazır içerikleri de oluşmuştu. Önce 26 farklı kurs içerisinden tüm acil tıp uzmanlarına tercihlerini sorduk.

Ardından en çok tercih edilen kursları 4 gün içerisinde nasıl yerleştirebileceğimizi, salon sayısını, eğitmeni sayısını planlamamız gerekti. Son olarak kongre eğitim ortamının eğitim odaklı olması için daha çok sayıda katılımcı almak ve daha çok gelir elde etmek yerine her bir kursun optimum katılımcı sayısını belirleyerek belki de Türkiye kongreleri içerisinde ilk defa bir kongreye katılımcı sınırı koyduk.

Hem kongre öncesi organizasyon aşaması hem de oldukça hareketli kongre ortamı oldukça zorlu günler yaşamamıza neden olsa da katılımcıların bu kadar çok memnun olduğu bir kongre yapmayı başarmak tüm yorgunluğumuza değdi. Toplamda 80'e yakın eğitmeni ve 400 katılımcı ile 2017 yılının bahar aylarında TATD 1. Kurs Günleri Kongresi'ni tamamlamış olduk.

Son olarak TATD Sempozyumları...

TATD kongreleri kadar bilimsel etkinliklerde rol oynayan TATD Sempozyumlarından da bahsetmezsek olmaz. Her bir sempozyumun lokal bir kongre havasında gerçekleştiği derneğimizde, 2008 yılı ile lokal sempozyumlar Acil Tıp eğitiminde yer buldu.

İlki Doğu Akdeniz ve Çukurova bölgesini bir araya getirmeyi amaçlayan Çukurova Acil Tıp Günleri iken, bir diğer lokal sempozyum ise 2016 yılında Tekirdağ'dan başlayarak Trakya bölgesinde Trakya Acil Tıp Günleri olarak canlandı.

Her iki sempozyumu da fikir sahipleri ve başkanları Prof. Dr. Zeynep Kekeç ve Dr. Öğr. Gör. Murat Çetin'den dinledik.

Zeynep Hocam bize Çukurova Acil Tıp Günleri sürecini özetler misiniz?

Çukurova Acil Tıp Günleri; bölgemizde düzenlenen ilk Acil Tıp kongresi niteliğindeki organizasyon. Başkanlığımı yaptığım bu bilimsel etkinliğin ilki Mart 2008'de Çukurova Üniversitesi'nde 63 kişilik bilimsel kurulu ile Çukurova Tıp Mezunları Derneği ve TATD iş birliğinde gerçekleşti.

Katılım ve ilgi çok güzeldi, yurdun çeşitli illerinden katılımcılarımız oldu. Üç gün boyunca; 2 konferans, 4 kurs ve 10 panelde bilgi ve deneyimler paylaşıldı. Kongre sonrası aldığımız olumlu geri dönüşlerin cesaretiyle her iki yılda bir sempozyum şeklinde tekrarını gerçekleştirdik. Acil tıbbın önemli konularını ve özellikle TATD kurslarını içerir şekilde Çukurova Acil Tıp Anabilim Dalı olarak günümüze kadar toplamda altı sempozyum yaptık.

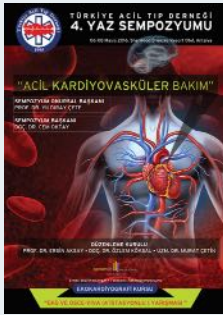
Peki; Murat Hocam Trakya Acil Tıp Günleri nasıl ortaya çıktı?

TATD eğitimi desteklemeyi ve acil tıp kliniklerine ulaşmayı her zaman destekliyorum. Bende mecburi hizmet için gittiğim Tekirdağ Devlet Hastanesi'nde bölgesel bir potansiyel olduğunu fark ederek Trakya bölgesinde olan Acil Tıp uzmanlarını ortak konuları konuşmak ve sorunlarını dile getirmek için bir araya getirme fikrini düşündüm.

TATD de bu fikri ve projeyi sevdi, destekledi. Yönetim kurulu ve başkanın katkılarıyla sempozyum kendini kanıtladı ve her yıl farklı bir şehirde yol almaya devam etti. Sempozyumların tekrar TATD içerisinde canlanması ile birlikte kongrelere ek olarak ilki 2013 yılında İzmir'de başlayan **TATD Yaz Sempozyumu** her sempozyumda farklı bir tema farklı bir şehir fikri benimsenerek düzenlenmeye başladı. Acil Tıp alanındaki son bilgiler ile güncellemeler yapıldı, deneyimler paylaşıldı ve sosyal iletişimler sağlandı. 2017 yılıyla yaz sempozyumları bahar ve kış aylarına alınarak

TATD Bahar Sempozyumu ve **TATD Kış Sempozyumu** olarak anıldı. Sempozyumlarda daha çok birinci ve ikinci basamakta sunulan acil sağlık hizmetlerine yönelik pratik ve teorik eğitim ve uygulamalara ağırlık verildi. TATD çalışma gruplarının hızla büyümesi ve kurslara olan yoğun talepler 2018 yılıyla çalışma gruplarını sempozyumlar düzenlemeye teşvik etti.

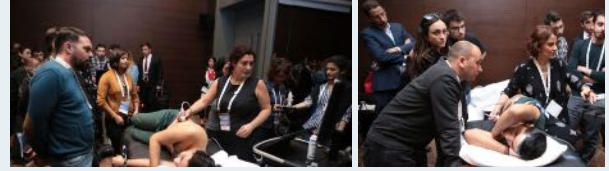
TATD Acil Tıp Akademisi (ATAK) Çalışma Grubu tarafından **Araştırma Planlama ve Makale Yazma Sempozyumu** organize edildi. Özellikle genç akademisyenlere, akademisyen aday uzmanlara ve tez aşamasındaki asistanlara yönelik planlanan üç gün boyunca bilimsel araştırma ile ilgili her şeyin konuşulduğu sempozyumda Yazar-Editör Buluşması saatleri düzenlendi. Katılımcıların araştırma projeleri ve

taslak makale metinleri tartışıldı.

Ulusal Acil Tıpta Toksikoloji Sempozyumu, TATD Toksikoloji Çalışma Grubu tarafından Modern Toksikolojinin kurucusu olarak bilinen Paracelsus'un doğum gününde, Toksikoloji Haftası kutlamaları çerçevesinde yapıldı. Toksikoloji konusunda son bilgiler ile güncellemeler yapılarak deneyimler paylaşıldı.

TATD Ultrasonografi (TATDUS) Çalışma Grubu ise, **Acil ve Kritik Hastada Ultrasonografi Sempozyumu**'nu düzenleyerek ultrasonografinin rutin hasta bakımının bir parçası olarak nasıl kullanılacağı, yeni ve gelişmekte olan kullanım alanları, ultrasonografi ile yapılan bilimsel araştırmaların püf noktaları ve birçok kritik uygulama katılımcılarla paylaştı.

Her gün teorik eğitimlerin ardından başlayan pratik saatlerinde 30 farklı istasyonda katılımcılar ile birebir çalışma grubu eğitmenleri eşliğinde mankenler üzerinde gece yarısına kadar pratikler yapıldı. Eline prob değmeyen sempozyum katılımcısı kalmadı.

Her yıl bir önceki yıla bilimsel, sosyal ve görsel açıdan daha da yenilik ve renk katarak devam eden TATD kongre ve sempozyumları, kuruluşunun 25. yılında 20 farklı lokasyonda 70 kez bizlerle buluştu. Her yıl **"Bir sonraki yıl acaba bizi neler bekliyor?"** sorusunu heyecanla beklemeye devam edeceğimiz daha nice eğitim dolu yıllar bizi bekliyor. Her yönüyle adeta bir şölen olan bir sonraki TATD kongresinde bir araya gelebilmek umuduyla...

Hoşça kalın!

Özge Duman Atilla

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Tıp Kliniği, Türkiye Acil Tıp Derneği 14. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi

Cem Oktay

Akdeniz Üniversitesi Acil Tıp AD, FIFEM, Türkiye Acil Tıp Derneği 3, 4, 11 ve 12. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi, 6. ve 7. dönem Yönetim Kurulu Başkanı

Acil Tıp Yeterlik Kurulu ve TATD'nin Rolü

Yeterlik, tıptaki bir uzmanlık dalında yapılacak eğitimde uzman adayının dalı ile ilgili eğitimi yeterli bir şekilde alıp almadığının değerlendirilmesidir. Bu değerlendirmenin yapılabilmesi için de uzmanlık eğitimi süresince alınması gereken kuramsal ve uygulamalı müfredatın senelere yayılmış şekilde programlanmış olması, alınan eğitimlerin uzmanlık eğitimi karnesine kaydedilmesi, ayrıca eğitimi verecek kurumun altyapı ve insan gücü yeterliliğinin ve sonunda da adayın neler öğrendiğinin sınanması gereklidir.

“ Her şeyden önce ATUB üyeliği gerekiyordu ”

Avrupa Birliği'nin temellerinin atıldığı Roma Antlaşması'nı takiben 1958 yılında Avrupa'daki tıpta uzmanlık eğitimi ve uygulama alanının organize edilmesi ve Avrupa Birliği'ndeki

tüm uzman hekimleri bir araya toplamak için Avrupa Tıp Uzmanları Birliği (ATUB-UEMS) kuruldu. ATUB ile Avrupa ülkelerinde tıpta uzmanlık dernekleri bu kuruluş bünyesinde organize oldular ve tıpta uzmanlık eğitimi ve uygulamalarının standardizasyonu için çaba harcamaya başladılar. ATUB kuralları uyarınca herhangi bir derneğin kendi alanında ATUB'un ilgili seksiyonlarında çalışabilmesi için öncelikle ilgili ülkenin ATUB üyeliğine başvurması gerekliliği nedeni ile Türk Tabipler Birliği (TTB) başvurusunu yaptı ve 1993 yılında Asosiyeye Üye olarak kabul edildi.

“ UDEK'in esas hedefi uzmanlık eğitiminin standardize edilmesiydi ”

TTB'nin ATUB üyeliğinin sonrasında Türkiye'de uzmanlık eğitiminin çağdaş standartlara ulaşması için çaba sarf eden uzmanlık dernekleri bir araya geldi ve 1995 yılında ATUB benzeri bir yapılanma ile TTB çatısı altında Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu'nu (UDKK) oluşturuldu. UDKK, ismini daha sonradan Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (UDEK) olarak değiştirdi. UDEK'in kurulması ile tıpta uzmanlık eğitiminin iyileştirilmesi, standardize edilmesi ve sağlık hizmetlerinin niteliğinin yükseltilmesi hedeflendi ve UDEK uzmanlık eğitiminde yeterlik kavramını benimsedi. Yeterlik gereklerinin düzenli bir şekilde gelişmesi ve standardizasyonu ve kurumsallık ihtiyacının gereksinimlerinden dolayı sonrasında UDEK bünyesinde Ulusal Yeterlik Kurulu (UYEK) oluşturuldu.

Ülkemizde tıpta uzmanlık ana dallarında ve yan dallarında

kurulmuş olan tüm Yeterlilik Kurulları (Dahili, Cerrahi ve Temel Bilimler alanında yer alan tüm ana dal uzmanlık alanlarının yeterlilik kurulları), UYEK çatısı altında yer almaktadırlar. UYEK, bünyesinde bulunduğu TTB aracılığı ile üyesi olan bu yeterlik kurullarını ATUB düzeyinde temsil etmektedir.

Ülkemizde tıpta uzmanlık ana dallarında Yeterlik Kurulu kurma çalışmaları 1990'lı yılların sonlarına doğru başlamakla birlikte, 2000'li yıllarda hız kazandı ve birçok Yeterlik Kurulu bu dönemde ya kuruldu ya da organizasyonunu iyileştirdi.

// TATD 1997'den itibaren UDEK ile çalışmalarına başladı //

Türkiye Acil Tıp Derneği, TTB UDEK çalışmalarına 1997 yılından sonra aktif olarak katılım sağladı. Üzerinde uzun yıllar tartışılan 1997 Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Taslağı hakkında görüşlerini bildirdi, ilk ve Acil Yardım olan uzmanlık ana dal isminin Acil Tıp olarak değiştirilmesi, Acil Tıp uzmanlık eğitim süresi ve rotasyonları hakkında görüşlerini ilettiler. TATD Acil Tıp Uzmanlık Komisyonu çalışmaları sonucu hazırlanan Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Kılavuzu, 30 Kasım 2001 yılında yapılan TTB-UDEK toplantısında ülkemizde hazırlanan ilk çekirdek müfredat olarak diğer üye derneklere sunuldu ve tüm derneklerin benzer çalışmaları yapması önerildi. TATD'yi temsilen Komisyon Başkanı diğer derneklerin (KLİMİK, Göğüs Hastalıkları) yeterlik çalışmalarına katıldı. İlki Şubat 1996'da olmak üzere 22 Mayıs 2002 tarihine kadar çeşitli illerde 5 adet Acil Tıp Anabilim Dalları Koordinasyon Toplantısı (ATABİD) düzenlendi ve uzmanlık eğitimi verilen tüm anabilim dalları davet edilerek, tüm anabilim dallarında eğitimin standardizasyonu için çok önemli adımlar atıldı. Dönemin TTB-UDEK Başkanı Sayın Prof. Dr. Semih BASKAN bu toplantıların çoğuna katıldı.

Türkiye'de Acil Tıp ana dalında ilk defa 03 Mayıs 2004 tarihinde Türkiye Acil Tıp Derneği bünyesinde Acil Tıp Yeterlik

Kurulu kuruldu.

Uzmanlık dalları tarafından kurulan Yeterlilik Kurullarının gerek uzmanlık eğitim müfredat programı hazırlamak, gerekse ölçme ve değerlendirmedeki standardizasyonu ve eşgüdümü sağlamak, çıkabilecek sorunlarda harmonizasyon çalışmaları yapmak amacı ile TTB-UDEK altında Uzmanlık Yeterlik Kurulu (UYEK) kuruldu. Yürütme Kurulu'nun seçildiği ilk toplantı, TATD temsilcisinin de katıldığı 25 yeterlik kurulunun temsilcileri ile birlikte 09 Mayıs 2004 tarihinde gerçekleştirildi.

// 2004 yılında Acil Tıp Yeterlik Kurulu ilk üyelerini belirledi //

Acil Tıp Yeterlik Kurulu ilk seçimli 1. Olağan Genel Kurulunu 27 Kasım 2004 tarihinde İzmir'de gerçekleştirdi, kurul ve komisyon üyelerinin seçimini de yaptı. İlk seçilen Yürütme Kurulu üyeleri Yıldırım Çete (Başkan), Arzu Denizbaşı (Başkan Yardımcısı), Rıdvan Atilla, Cuma Yıldırım, Ahmet Demircan, İbrahim İkizceli, Mehtap Bulut oldu. Alt komisyonlarını belirleyerek komisyon çalışmaları başlatıldı. Akreditasyon Komisyonu tarafından kurum ziyaretleri uygulama usul esasları ve dokümanları hazırlandı. Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Kılavuzu yenilendi ve Ocak 2007'de yayımlandı, ülke çapında uzmanlık eğitimi veren farklı kurumlarda uzmanlık eğitiminin standardizasyonunu sağlamak için çalışmalarına hız verdi.

Acil Tıp Yeterlik Kurulu 21 Nisan 2007 tarihinde ikinci Olağan Genel Kurulunu gerçekleştirdi. Yeterlik Yürütme Kuruluna Doç. Dr. Yıldırım ÇETE (Başkan), Doç. Dr. Arzu DENİZBAŞI (UEMS Temsilcisi), Doç. Dr. Oktay ERAY, Doç. Dr. Özgür KARCIOĞLU (UEMS Temsilcisi), Doç. Dr. Zeynep KEKEÇ, Doç. Dr. Sedat YANTURALI, Yrd. Doç. Dr. Arif Alper ÇEVİK (Genel Sekreter) seçildi. Akreditasyon Komisyonu, Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu, Sınav Komisyonu ve Eğitim Üst Kurulu seçildi.

2007 yılında 1999 yılında kurulan Acil Tıp Uzmanları Derneği (ATUDER) tarafından ikinci bir Acil Tıp Yeterlik Kurulu kuruldu ve Genel Kurul yapmaksızın Acil Tıp Yeterlik Kurul ve Komisyonları'nı belirleyerek TTB-UDEK'e bildirdi. Bir uzmanlık ana dalında sadece bir yeterlik kurulunun olması gerekliliğinden dolayı Acil Tıp ana dalında var olan diğer yeterlik kurulu ile tek bir çatı altında toplanma ve ortak bir yeterlik kurulu oluşturma ile ilgili çok sayıda girişimde bulunuldu ve Ulusal Yeterlik Kurulunun gözetimi altında çok sayıda çalışma yapıldı.

dünden

bugüne

“TATD, Ulusal Yeterlik Kurulu tarafından yetkilendirildi”

14 yıl gibi uzun bir sürenin sonunda Türkiye Acil Tıp Derneği 02 Mart 2018 tarihinden itibaren TTB-UDEK tarafından “Acil Tıp Uzmanlık Alanı”nı temsil eden Uzmanlık Derneği olarak kabul edildi. Acil Tıp Yeterlik Kurulu, Acil Tıp uzmanlık alanında kurulan ilk yeterlik kurulu olmakla kalmayıp aynı zamanda Ulusal Yeterlik Kurulu tarafından tek Acil Tıp Yeterlik Kurulu olarak tanındı ve çalışmalarını sürdürmesi için yetkilendirildi.

“Acil tıp yeterlik kurulu yönergesi oylamaya sunuldu”

Acil Tıp ana alanını temsil eden Acil Tıp Yeterlik Kurulu 3. Olağan Genel Kurulunu, Yeterlik Yönergesinde tanımlanan ve Genel Kurula katılma yetkisi olan tüm öğretim üyelerini davet ederek 8 Haziran 2018 tarihinde Ankara’da Hacettepe Üniversitesi’nde gerçekleştirdi. Acil Tıp Yeterlik Kurulu 3. Olağan Genel Kurulu’nda demokratik bir seçim ortamında Acil Tıp Yeterlik Yürütme Kurulu asil ve yedek üyeleri seçildiler. Yürütme Kurulu seçimi sonrasında “Acil Tıp Yeterlik Kurulu Yönergesi” güncellenmiş versiyonu katılımcıların onayına sunuldu ve oy birliği ile kabul edildi.

Yürütme Kurulunun kendi arasında yaptığı toplantı ile Prof. Dr. Yıldırım ÇETE Yürütme Kurulu Başkanı ve Doç. Dr. Özge Duman Atila Yürütme Kurulu Genel Sekreteri olarak seçildiler. Yeterlik kurulu yönergesine göre, Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu, Akreditasyon Komisyonu ve Sınav Komisyonu üyeleri belirlendi. 2018 yılındaki 3. Olağan Genel Kurul sonrasında www.aciltipyeterlik.org web sitesi kuruldu. Acil Tıp Yeterlik Kurulu’nun faaliyetleri ve duyuruları yayınlanmaya başlandı.

Faaliyetler

Seçilmiş kurul ve komisyonlar, Acil Tıp ana alanında hem uzmanlık eğitiminin hem de uzmanlık eğitimini tamamlamış ve Acil Tıp Uzmanı olmaya hak kazanmış hekimlerimizin mezuniyet sonrası eğitimlerinin standardizasyonu ve yeterliliğinin belgelendirilmesi çalışmalarına ivmelenecek devam etti.

“Yıl 2018 ve Sınav komisyonu ilk Acil Tıp Yeterlik Sınavını gerçekleştirdi”

Acil Tıp Yeterlik Kurulu Sınav komisyonu tarafından belgeler güncellendi, sınav takvimi belirlendi ve TTB-UYEK tarafından onaylanan ilk “Acil Tıp Yeterlik Sınavı” 1. Aşama Bilgi Değerlendirme Sınavı 9 Kasım 2018’de gerçekleştirildi. Sınav komisyonu öncesinde titiz ve gizlilik ilkelerine uyumlu olarak soru bankasını oluşturdu ve Avrupa standartlarında bir sınav yapılmasını sağladı. Sınav komisyonu çalışmalarına devam ederek 2019 yılı sınav takvimini belirledi.

“Güncel durumda Türkiye’de TTB-UYEK onaylı Acil Tıp Yeterlik belgesine sahip 112 Acil Tıp Uzmanı mevcuttur”

Hem 1. Aşama Bilgi Değerlendirme (yazılı) hem de 2. Aşama Beceri Değerlendirme Sınavlarını deneyimli Acil Tıp akademisyenlerinin katkısı ile gerçekleştirerek belgeleme faaliyetlerine devam etti. Yönergeye göre Yeterlik Belgesi almaya hak kazanan Acil Tıp Uzmanlarının belgeleri TTB-UYEK onayı ile sahiplerine ulaştırıldı.

“Akreditasyon için kurum ziyaretlerine hızlı bir şekilde başlandı”

Acil Tıp Yeterlik Kurulu Akreditasyon Komisyonu belge güncellemelerini tamamladı ve gönüllü olarak akreditasyon için başvuran kurumların ziyaretlerine başladı.

“İlk akreditasyon heyecanını Osmangazi ve Gazi Üniversiteleri yaşadı”

Bu kapsamda yapılan kurum ziyaretleri sonucunda Osmangazi Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Acil Tıp Anabilim Dalları Acil Tıp Klinikleri içinde ilk olarak akredite olan klinikler olarak tarihsel süreçte yerlerini aldılar. Halen kurum ziyaretleri için başvurular devam etmekte olup pandemi nedeni ile ziyaretler için uygun koşulların oluşması beklenmektedir.

“Acil Tıp Uzmanlık eğitimi ve Ultrasonografi kullanım kılavuzları tanıtıldı”

Acil Tıp Yeterlik Kurulu Eğitim Programları Geliştirme Komisyonu eğitimin standardizasyonu ve gerekleri için önemli bir başvuru kitabı olan “Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Kılavuzu”nu yeni gelişmeler ışığında güncellenen versiyonu ile Yürütme Kurulu’na sundu. Ayrıca komisyon tarafından çok önemli bir adım atılarak acil tıp ana dal eğitiminde önemli

bir yere sahip olan "Acil Ultrasonografi Kullanım Kılavuzu" nu oluşturarak yürütme kuruluna sundu. Kılavuzların onaylı güncel hallerine yakın zamanda Acil Tıp Yeterlik Kurulu resmi web sitesinden ulaşılacaktır.

Acil Tıp Yeterlik Kurulu Olağan Genel Kurulu'nu 21 Kasım 2019'da gerçekleştirerek yönergesini güncelledi ve güncellenen versiyon yönergesi ile bağımsız ve tanınmış kurumsal yapısını daha da güçlendirdi.

// TATD'nin Yeterlik Kurulu için harcamış olduğu enerji ayakta alkışlanmalıdır //

Acil Tıp Yeterlik Kurulu'nun oluşturulmasında Türkiye Acil Tıp Derneği'nin maddi ve manevi desteği yadsınamayacak kadar aşikar bir şekilde ortadadır. Kurulduğu 25 Mayıs 1995 tarihinden, 25. Yılı kutladığımız bugünlere kadar

Acil Tıp ana dal eğitiminin gelişimi, standardize edilmesi, kurumlar arası koordinasyonun sağlanması için büyük emek harcayan ve Acil Tıp Yeterlik Kurulu'na verdiği ve vermeye devam edeceği destekler için Türkiye Acil Tıp Derneği'ne teşekkürlerimiz az gelecektir. Önümüzdeki dönemde de Acil Tıp Yeterlik Kurulu çalışmalarına yoğun olarak devam edecektir.

// Bu uzun ve yorucu yolda desteğiniz gücümüz olacaktır //

TATD'nin 25. Yılı kutlar, Acil Tıp ana dalının gelişimine sunduğu katkılar ve özverili çalışmalar için Acil Tıp Yeterlik Kurulu olarak teşekkür ederiz.

Arzu Denizbaşı

Marmara Üniversitesi Acil Tıp AD,
Türkiye Acil Tıp Derneği 11 ve
12. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi

Mehmet Ali Karaca

Hacettepe Üniversitesi
Acil Tıp AD

TATD'nin yeni gücü Anadolu Acil Tıp Dergisi (AnatolianJEM)

Bilgi paylaşımı ve bilginin kalıcı olması insanlık tarihinin ve medeniyetin ilerlemesinde en önemli itici güç olmuştur. Tüm dünyada olduğu gibi bizler de Tıp Bilimi adına hastalara hizmet verirken aynı zamanda acil tıp uzmanları olarak Tıp Bilimine sonsuz katkılar sağlıyoruz.

“**Hedef doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmaktır**”

Acil Tıp alanında her gün artan bilgi dağarcığı ile hastaların tanı, tedavi ve yönetimi gelişmeye devam etmektedir. Örneğin; Acil Tıp alanında üretilen bilgiye paralel olarak hasta risk sınıflamaları gibi önemli tanı ve tedavi araçları daha da artarak tüm uzmanlık alanlarının hizmetine girmektedir. Bu bilgiler ışığında geliştirilen hızlı ve doğru karar verme algoritmaları başta hekimler olmak üzere tüm sağlık çalışanlarına destek olmaktadır.

“**Daima erişilebilirliği arttırmayı amaçlar**”

Kuruluşunun 25. yılını tamamlayan Türkiye Acil Tıp Derneği'nin kuruluş amaçlarından birisi de başta acil tıp alanında olmak üzere yayınlar çıkararak halkı bilinçlendirmek ve yapılan çalışmalarını ulusal ve uluslararası arenada erişilebilir kılmaktır.

Bu amaçla ilk olarak 1993 yılında Türkiye Acil Tıp Dergisi yayın hayatına başlamıştır ve halen dünyada acil tıp alanında yayın yapan öncü dergilerden birisidir. Üniversiteler Arası Kurul son dönemde ilan ettiği doçentlik başvuru kriterleri arasında adayların ULAKBİM TR-Dizin'de makalesinin

bulunmasını zorunlu kılmıştır. Bu zorunluluk sonrasında ülkemizde acil tıp alanında TR-Dizin'de indekslenen dergi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

“**TR-Dizin indeksli dergi eksikliğini görüp, hızlı bir kararla Anadolu Acil Tıp Dergisinin kurulmasına ön ayak olmuştur**”

2018 yılında TATD Yönetim Kurulu tarafından ulusal indekslerde yer alacak yeni bir derginin çıkarılması uygun görülmüştür. Bu amaçla Marmara Üniversitesi Acil Tıp Anabilim Dalı başkanı Prof.Dr. Arzu Denizbaşı ve Hacettepe Üniversitesi Acil Tıp Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç.Dr.Mehmet Ali Karaca'nın baş editörlüğünde, acil tıp alanında ülkemizdeki saygın öğretim üyelerinin oluşturduğu editör kurulu ve teknik editör kurulu tarafından 2018 yılının Mayıs ayında Anadolu Acil Tıp Dergisi'nin (Anatolian Journal of Emergency Medicine) kuruluş çalışmalarına başlanmıştır.

“**Hem alandaki eksikliği gidermek hem de katkı sağlamak amacı ile kuruldu**”

Anadolu Acil Tıp dergimizi başlatırken TR-Dizin indeksli dergi eksikliğini giderme zorunluluğunun yanında Acil Tıp adına bilime katkı sağlamayı da amaçladık. Bilimsel makale yazmak hem yazarları hem okurları geliştiren ve modern bilime direkt katkıda bulunan bir araçtır.

“ Bir yayın organından çok daha fazlası olduğumuzu düşünüyoruz ”

Ulusal tabanlı bir dergi olarak başladığımız yayın hayatımızda özellikle genç yazar ve akademisyenlerin de başlangıç aşamalarında makale yazma aşamasında kendilerine yaptığımız geri dönüşler ile çok faydamız olduğunu tespit ettik. Eminiz ki, makale yazarların bir kısmı ilerde hakemlik yada editörlük yaparak veya ulusal projeler yaparak bilimsel hayatlarına daha da üst seviyelerde devam edeceklerdir. Yani biz editör kurulu olarak dergimizin sadece bir yayın organı değil aynı zamanda akademisyen havuzunu artıran ve eğitim veren bir ekol olduğunu düşünmekteyiz.

TATD Yönetim Kurulu'nun onayı ile dergimiz Dergipark sistemine entegre olarak yayınlanmaktadır. Dergipark sistemi TÜBİTAK ULAKBİM çatısı altında, Türkiye'de yayınlanan akademik hakemli dergiler için elektronik ortamda barındırma ve editöryal süreç hizmeti sunan ücretsiz makale yükleme ve yayınlama sistemidir.

“ Yayın hayatı henüz kısa olmasına rağmen bugüne kadar 43 bilimsel makale yayınlamıştır ”

Dergipark projesi 2013 yılında oluşturulmuş ve Ocak 2014 yılından itibaren hizmet vermeye başlamıştır. Halen 2300'ün üzerinde dergi Dergipark altyapısında yayın yapmaktadır.

Anadolu Acil Tıp Dergisi'nin Dergipark sistemine kabulünden sonra ilk sayısı 30 Eylül 2018 yılında okurları ile buluşmuştur. Dergimiz yılda 4 sayı çıkarmaktadır. Kuruluşundan itibaren editörler kurulu, hakemler ve yazarların değerli emekleri sonucu 2020 yılı sonuna kadar 10 sayı ve 43 bilimsel makale yayınlanmıştır ve yeni sayıların hazırlıkları büyük bir heyecan içinde devam etmektedir.

“ Ulusal ve uluslararası indeks başvurularımıza devam etmekteyiz ”

Dergimizin ilk sayısı yayımlandıktan sonra ulusal ve uluslararası indekslere başvurulmuş ve halen Google Akademik, Türkiye Atıf Dizini, Asos İndeks, EuroPub ve Scientific İdex Service'de indekslenmektedir. TR-Dizin başvurusu da yapılmış ve halen ULAKBİM tarafından değerlendirilmektedir.

Anadolu Acil Tıp Dergisi, önceliği acil tıp alanında olmak üzere ulusal ve uluslararası alandan gönderilen makaleleri değerlendirme için kabul etmektedir. Yayın dilimiz Türkçe ve İngilizcedir. Hem yurtiçi hem yurtdışı ulaşılabilirliği ve görünürlüğü artırmayı amaçlıyoruz.

“ Çalışma sistemimiz tamamen gönüllülük esasına dayalıdır ”

Gönderilen makaleler uluslararası kurullar tarafından kabul edilen etik ilkeler ve yayın politikaları ile TR-Dizin kurallarına uygunluğu gözetilerek değerlendirilmektedir. Dergimize gönderilen her makale için en az 2 hakem (kör değerlendirme) ve yardımcı editörün görüşü alınmaktadır. Kabul edilen makalelerin yazım ve dil edisyonları teknik editörler tarafından detaylı olarak gerçekleştirilmektedir. Editöryel ve bilimsel danışma kurulları kalabalık ve konusunda deneyimli bir ekipten oluşmaktadır. Tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak çalışan editöryal kurul ve hakemlerimiz pandemi süresince bile süreklilik esasını bozmadan görevlerini fazlasıyla yerine getirmektedir. Başlangıcından itibaren kısa süre içinde ülkemizde ulusal yayın yapan acil tıp dergileri içinde değerli bir konuma ulaşan Anadolu Acil Dergisi'nin bugünlere ulaşmasında katkılarından dolayı başta yazarlarımız olmak üzere, hakemler ve editörler kuruluna teşekkürlerimizi sunarız.

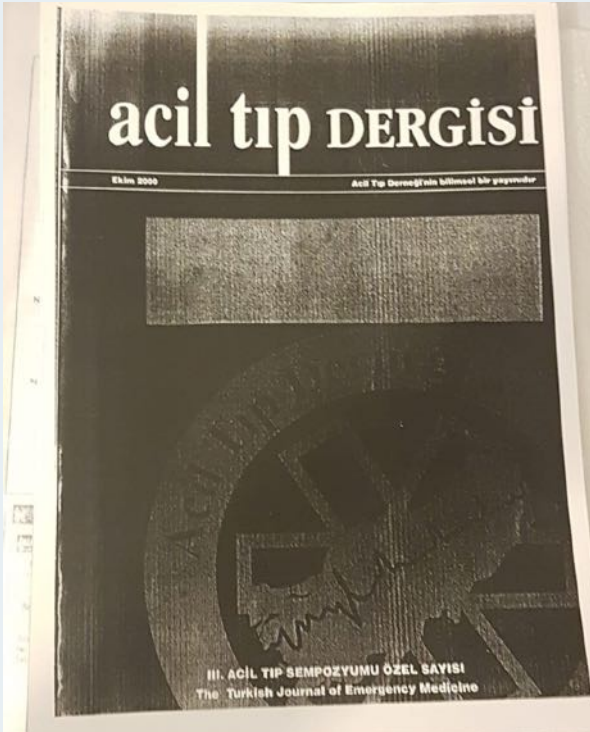

Haldun Akoğlu

Marmara Üniversitesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği 10 ve 14. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi, TrJEM eski editörü

Bilimsel yayıncılıktaki göz bebeğimiz: TrJEM (Turkish Journal of Emergency Medicine)

Acil Tıp Dünya'da ve Türkiye'de korkunç bir hızla evrilirken 20 yıl önce atılan bir tohumun dev bir ağaca dönüşmesine de bizi şahit kıldı. Bu ağaç, kökleri TATD'nin kuruluşuna uzanan, yaprakları ise 20 yılda yayınladığı 1000'den fazla makale ile Türkiye Acil Tıp Dergisi'dir.

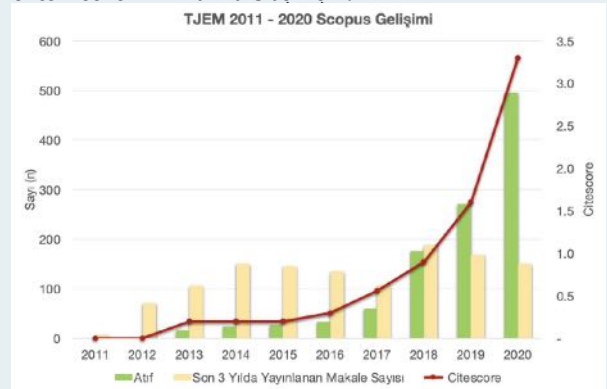
Ekim 2000'de 3. Acil Tıp Sempozyumu'nda Acil Tıp Dergisi adıyla dağıtılarak yayın hayatına başlayan dergimizin ISSN numarası ile ilk resmi sayısı Ekim 2001'de yayınlanmıştır. Derneğimizin Türkiye ismini taşıma hakkını kazandığı 15 Temmuz 2003 tarihinden sonra Türkiye Acil Tıp Dergisi adını alan dergimiz çift dilde yayına devam ettikten sonra 2014 yılında tek dilde yayına geçmiş ve Turkish Journal of Emergency Medicine ismiyle yayın hayatına devam etmektedir.

“ Kısa zamanda büyük bir yol katettik ”

Scopus içinde endekslenmeye başladığı 2012 yılından 2016'ya kadar elektronik yayıncılığa geçme, standardizasyon ve ISBN değişikliği hazırlıkları ile büyüyen TJEM, İngilizce yayına geçme, PubMed tarafından indekslenmeye başlama, derleme serileri, elektronik arayüz değişikliği, yeni editöryal süreçler gibi gelişmelerin etkisiyle hızlı bir yükseliş trendine girmiştir.

“ Q2 dergiler arasında yer almak doğru yolda olduğumuzun göstergesiydi ”

TJEM, bu hızlı yükselişi sayesinde 2019 yılında Acil Tıp ve Kritik Bakım alanlarında %50 percentil barajını aşarak Q2 dergiler arasına katılmıştır. Bu hızlı yükseliş 2020 yılında da aynı şekilde devam etmiş ve Ocak 2021 verilerine göre bir önceki senenin 2 katına ulaşmıştır.

Ocak 2021 itibariyle atif ve Citescore değerleri

“ Açık erişimli dergiler arasında Dünya'da ilk 5'de yerini aldı ”

Dergimiz, Türkiye'de Acil Tıp, Kritik Bakım ve Anestezi alanlarında aldığı atf, citescore ve alan impact faktörüyle lider dergidir. Açık erişimli ve yayın ücreti almayan dergiler içinde Dünya'da kendi alanında ilk 5'dedir.

Dergimizin bu yükselişinde en önemli iki bileşen kurumsal yapılanması ve insan gücüdür. Bu süreçte dergimizde teknik ön masa editörlüğü, istatistik editörlüğü ve sosyal medya editörlüğü gibi çok değerli yapılar oluşturulmuştur. Dergimizde editörler kurulunda yer alan genç editörlerimiz bu sayede akademik yayıncılığın farklı aşamalarını birinci elden değerlendirmekte, 2 yılda bir yapılan devir-teslim süreçleriyle tecrübelerini geliştirme imkanı bulmaktadırlar. Her gelen yazının ilk önce teknik değerlendirmeden geçirildiği ön masamızın ilk editörleri Prof. Dr. Haldun Akoğlu ve Doç. Dr. Nurettin Özgür Doğan hocalarımız, bu bayrağı Doç. Dr. Gökhan Aksel ve Doç. Dr. Ş.Kerem Çorbacıoğlu'na devretmiş, onlardan bayrağı alan Doç. Dr. Neşe Çolak Oray ve Doç. Dr. Tuba Cimilli Öztürk'e sonradan Doç. Dr. Cem Ertan ve Doç. Dr. Erdem Çevik hocalarımız eklenmiştir. Ön masa editörlerinin giderek genişlemesi ve yenilenmesi sayesinde yılda 500 makale değerlendirecek kapasiteye ulaşılırken, bu görev baş editörlük öncesinde eşsiz bir eğitim basamağı haline de gelmiştir.

“ Akademik yayıncılığın en önemli unsuru insandır ”

Akademik Dünya'nın en eski işlerinden olan akademik yayıncılık, her ne kadar kağıt ve elektronik arayüzler arasında sıkışmış gibi görünse de, aslında hamuru insandır. Derneği dernek yapanın ona gönül verenler olması gibi, bir akademik dergi de ona gönül veren ve karşılıksız çalışan ekipleri ile emeklerini paylaşma aracı olarak bu dergiyi seçen yazarları sayesinde ayakta durabilir.

“ Adeta bir okul gibi akademisyenlerin yetişmesinde büyük role sahiptir ”

Türkiye Acil Tıp Dergisi'nin de her yıl daha güçlü ve dimdik ayakta durabilmesinin yegâne sebebi kazandığı ve kazandırdığı bu insan hazinesidir. Sadece bir yayın aracı değil bir eğitim merkezi hüviyetiyle yıllar boyunca camiamızın en önemli akademisyenlerinin yetişmesinde büyük katkısı olan dergimizde bu amaçla teknik ön masa editörlüğü, istatistik editörlüğü ve sosyal medya editörlüğü gibi çok değerli yapılar oluşturulmuş, hakemlik süreçleri geliştirilip standardize hale getirilmiş ve genç hakem ile editörlerimize bu sayede akademik yayıncılığın farklı aşamaları birinci elden tecrübe ederek kendilerini geliştirme imkanı sağlanmıştır.

Dergimize emek veren ve 20 yıl boyunca hamuruna su olan her ismi anma imkânı bulamasak da vizyonu ile ekipler oluşturan, yeni insanlar kazandıran ve bu insanları bir araya getirip düzen içinde çalışmalarını sağlayan dergimizin geçmiş baş editörlerine söz vermek istedik. Tüm emeği geçen hocalarımıza emekleri için ayrı ayrı teşekkürü bir borç biliriz.

Türkiye Acil Tıp Dergisi Geçmiş Editörleri

Rıfat TOKYAY (2000-2003)

İ. Hamit HANCI (2001-2004)

Oktay ERAY (2004-2007)

Sedat YANTURALI (2006-2008)

Caner EKEN (2007-2010, 2012)

Ersin AKSAY (2009-2011)

Murat PEKDEMİR (2010-2013)

Süleyman TÜREDİ (2013-2017)

Orhan ÇINAR (2013-2017)

Haldun AKOĞLU (2017-2020)

Dr. Rıfat TOKYAY (2000-2003)

“ Çok acımasızca eleştirdiğim bir yazının ardından kulaklarım günlerce çınlamıştı ”

Ülkemizde Acil Tıbbın temelini öncelikle sağlam atılmasında, sonra da bu sağlam bilimsel temel üzerinde yükselmesinde Acil Tıp Derneği ve Acil Tıp Dergisi'nin çok büyük katkısı olmuştur.

Geri dönüp o ilk yıllara baktığımda derginin tüm editörlerinin o zaman da işlerini ne kadar ciddiye aldıklarını, yayınlanması için gönderilen çalışmaların ne kadar titizlikle değerlendirildiğini çok iyi hatırlıyorum. Yayın hayatına yeni başlayan bir dergi için bilimsellik açısından bu çok önemli bir göstergiydi. Hiç unutmuyorum, değerlendirmem için bana gönderilmiş bir saçma yaralanması olgusunu öylesine acımasızca eleştirmiştim ki, yazarların arkamdan çok beddua ettiğinden eminim. Yine de yazarlar hemen tümü kırmızıya boyanmış bu yazılarını istediğim gibi düzeltip göndermişler ve yayınlanmıştı.

ACİL TIP

DERGİSİ

ISSN 1302 - 7794

THE TURKISH JOURNAL OF
EMERGENCY MEDICINE

EKİM 2001
VOLÜM 1 SAYI 1

"Acil Tıp Derneği" nin Bilimsel
Yayımdır"

* *Hızlı Entübasyon Protokolünde Etomidat Tek Başına Yeterli mi?* 1
Dr. Şule AKKÖSE, Dr. Erol ARMAĞAN, Dr. Mehtap BULUT, Dr. Hüseyin ÇEBİÇİ

* *Omuz Yaralanmalarına Acil Servislerde Yapılan Müdahalelerde İnterskalen
Blokaj Uygulamaları* 6
Dr. Hülya TÜRKAN, Dr. Barbaros BAYKAL, Dr. Can SOLAKOĞLU, Dr. Tahir ÖZİŞİK, Dr. Cumhur BİLGİ

* *Hemorajik İnmede Acil Tedavi* 11
Dr. Dursun AYGÜN, Dr. Levent ALTINTOP, Dr. Hakan GÜVEN, Dr. Zaide DOĞANAY, Dr. Latif DURAN,
Dr. Hava ŞAHİN, Dr. Türker YARDAN, Dr. Saha VARDERELİ, Dr. Engin KELİTLİ

HASTANE ÖNCESİ BAKIM / PARAMEDİK

* *Acil Tıp Sistemi ve Paramedik* 21
Çağlar UZ EMT-P

ACIL TIP HEMŞİRELİĞİ

* *Acil Hemşireliğinde "Triyaj"* 23
Dr. Neriman AKYOLCU

* *Acil Serviste Göğüs Ağrısı Olan Hastaya Yaklaşım Konusunda Hemşirelik
Uygulamaları*..... 31
Dr. Serçi HATİPOĞLU

Acil Servis Nöbet Hikayeleri / Anılar

* *Ben Dün ve Bugün* 39
Dr. Ali TAŞAR

(1st MECEM) 1. Ortadoğu Çokuluslu Acil Tıp Konferansı

* *Paneller*..... 43
- *Emergency Medicine Development In The Middle East* 44
- *Çoğul Travmalarda Hemşirelik Yaklaşımı* 51
- *Designing A New Emergency Department Facility* 57
- *Emergency Medicine Residency Development In The Middle East* 64
- *Trauma Case Studies* 67
- *Wellness Issues For Emergency Medicine Residents* 70
- *Selected Topics In Emergency Medicine Medical Student And Resident Education* 74
- *Scorpion Sting - A Review* 82
- *Venomous Snakes Of The Arabian Peninsula* 85
- *Mild Traumatic Brain Injury* 87
- *International Cooperation In Disaster Response* 96
- *Blast Injuries*..... 97
- *Getting Started In Research; Developing Research Protocols, Developing Research Careers* 99
- *Emergency Medicine In Jordan* 101
- *Acil Serviste Karın Ağrılı Hastaya Yaklaşım*..... 102

* *Oral Abstract Sunumları*..... 106

Çeyrek asrı tamamlayan Türkiye Acil Tıp Dergisine emeği geçen herkese minnet ve şükranlarımı sunuyor, dergiye başarılar diliyorum.

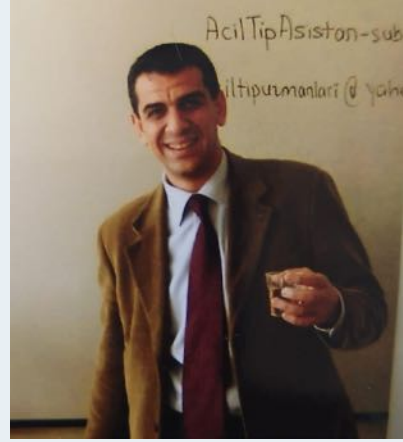
Dr. Hamit HANCI (2003-2004)

“Dergi editörlüğü teklif edildiğinde en temel amacım elimden gelenin en iyisini yapmaktı”

Acil Tıp Dergisi alanda önemli bir eksikliği kapatan yayın organı olarak hayata başladı. Bende Adli Tıp ve Sağlık Hukuku Konularında bölüm editörlüğü ile dergiye giriş yaptım. O zamanlar Acil Tıp Derneği henüz bir uzmanlık derneği değildi ve Acil Sağlıkla ilgilenen herkese, tüm sağlık profesyonellerine hatta sağlıkçılar dışındakilere de açıktı. Sağlık Hukuku, malpraktis gibi kavramlar 90'ların sonunda daha yeni yeni konuşulmaya başladığı için bu konularda sık sık derneğin sempozyum ve kongrelerine çağırıyordum. Acil Sağlık Hizmetlerinde Yasal Sorumluluklar konusunda ülkemizdeki ilk sunumları ve makaleleri gerçekleştirdim. TATD, pek çok ilin Sağlık müdürlüğü ve Tabip Odası çatıları altında Acil Tıp ve Yasal Sorumluluklar konusunda konferanslar verdim. Zamanla Acil Tıp Derneği ile yakınlaşma arttı ve sağ olsunlar yönetim kurulu üyeliğine seçildim. O dönemde çalışmalar sonucu isminin önüne Türkiye eklenerek Türkiye Acil Tıp Derneği adını aldı. Yönetim kurulundaki akademik titri en yüksek üye olduğum için derginin editörlüğü teklif edildiğinde elimden geleni yapmak üzere kabul ettim. Önceki editörümüzün de adının editörlükte kalmasının bir vefa örneği olduğunu düşünerek iki editörlü dergiye çıkarmaya başladık. O sürede Adli Bilimler, Toksikoloji, Adli Psikiyatri gibi dergilerin de editörlük yaptığım ve ekip arkadaşlarım ile Acil Sağlık camiasından destek aldığım için o dönemin şartlarıyla elimizden geldiğince görevimizi yaptık. Güzel çalışmaların yapıldığını düşündüğüm o dönemden sonra bayrağı gelecek nesillere devrettik.

Dr. Oktay ERAY (2004-2007)

“En önemli hedefim Acil Tıp Uzmanı editöre sahip bir bilimsel yayın organı kurulmasına ön ayak olmaktı”

Bir acil tıp uzmanı olarak mezun olduktan sonra iki temel hedefim vardı. Bunlardan biri yeni bir anabilim dalı kurmak, diğeri ise doçent olduğum güne kadar yayın yapma konusunda edindiğim zorluklar ve tecrübelerden dolayı ülkemizin acil tıp uzmanı editörü olan bir bilimsel yayın organına sahip olmasına katkı sağlamaktı. Arkadaşlarım ile birlikte Türkiye Acil Tıp Derneği'nin yönetim kuruluna seçildikten sonra ülkenin ilk Acil Tıp Doçenti olarak Türkiye Acil Tıp Dergisinin de editörünün Acil Tıp Uzmanı olması gerektiğine karar verdik. Onların da katkılarıyla bu görevi devraldım. İtiraf etmek gerekirse yönetimdeki Acil Tıp uzmanı olmayan üyeler nedeniyle çok da kolay olmadı bu kararı almak. Ama arkadaşlarımdan desteği ile başarılı olduk. Zorlu bir iki yıl geçirdik.

Yayın tecrübesi yeterli olmadığı için yazı bulmak ve bunları zamanında basılı hale getirmek hiç de kolay olmuyordu. Ayrıca yetkin şirketler olmadığı için, olanlara da verecek paramız olmadığından tüm matbaacılık işlerini bizzat yapmak zorunda kalıyorduk. Hatta başvuru yazıları bazen revizyon için yazara göndermiyor, tüm değişiklikleri kendimiz yapıyor, basılabilir hale getiriyor sonra da yazardan imzasını talep ediyorduk. Yorucu ama heyecan verici bir maceraydı.

Dört yıl boyunca 8 sayı ve her sayıda 5 araştırma makalesi olacak şekilde basmayı başardık. Daha sonra ben görevi bu dört yılda deneyim kazanmasını sağladığım arkadaşlarıma devredip bir hakem ve yazar olarak desteğe devam ettim. Şimdi derginin geldiği nokta gurur verici. Emeği geçen her arkadaşşıma teşekkür ediyorum.

Dr. Sedat YANTURALI (2006-2008)

“ Sempozyumda ilk sayımızı dağıtmanın vermiş olduğu heyecanı unutmak mümkün değil ”

Acil tıp sağlık hizmetlerini ve akademik yapılanmalarını geliştirmeye başlayan ülkelerde acil tıbbın gelişmişliğinin en önemli göstergelerinden biri de acil tıp dergisine sahip olmasıdır. Bu düşünce ile Türkiye Acil Tıp Derneği çatısı altında başlayan çabamız, bugün çok kaliteli, uluslararası indekslerce taranan bir dergiye sahip olmanın ilk adımlarıydı.

Matbalarda sabaha kadar gelen makalelerin dizilmesi, sadece derlemelerden oluşan ilk sayının sempozyuma yetiştirme gayretimiz, büyük bir keyif ile sempozyumda ilk sayımızı dağıtmamız, sonraki kongremizde bildirimleri dergimizde özet olarak basmamız aklımda kalan güzel anılar. Hemen ardından ulusal ve uluslararası indekslere girmek için hakem ön değerlendirme sistemini kurmamız ile Türk Tıp Dizinine girmemiz, bugün sahip olduğumuz saygın dergimizin sağlam atılan temellerini oluşturdu.

Bugüne değin bu dergiye emeği geçmiş tüm herkese saygı ve sevgilerimle.

Dr. Ersin AKSAY (2009-2011)

“ Yazarlara makalenizi bu şekilde basmamız sizin için uygun mudur? diye soruyorduk ”

O zamanki ismiyle Türkiye Acil Tıp Dergisi'nde 2009-2011 yılları arasında editörlük görevinde bulundum. 2008 sonlarında Sn. Oktay Eray beni aradı ve dergi editörlüğünü teklif etti. O tarihe kadar dergide editör yardımcılığı gibi herhangi bir görevim yoktu. Aslında dergide görev alan editör yardımcıları varken böyle bir teklif beni çok şaşırtmıştı. İstatistik alanında bilgim çok zayıf olduğu için (halen öyledir...) uygun bir aday olmayabileceğimi söyledim ama Oktay hocayı reddetmek pek mümkün olamazdı. 2010 yılı ortasına kadar Sn. Cenker Eken ile görevi birlikte yürüttük, 2010 yılı 3. sayıdan itibaren de Sn. Murat Pekdemir ile 2011'in son sayısına kadar görevimi sürdürdüm.

Dergiyi çıkarmak için gerekli yayınları çok zor bulduğumuz bir süreçti. Basım için kabul edilebilecek kalitede ancak ciddi revizyon gerektiren makaleleri oturup kendimizin düzelttiğini ve yazarlara “bu şekilde basmak sizin için uygun mudur?” diye sorduğumuzu iyi hatırlıyorum.

Bazı yazıları nerdeyse en baştan düzeltiyorduk, çünkü istenilen değişiklikleri ayrıntıları ile anlatılıp, gerekli revizyonların yapılmasının sağlanması hem çok daha zordu hem de baskıya yetiştirmek için yeterli süremiz olmuyordu. O tarihlerde Kare Yayıncılık ile çalışıyorduk ve dergi şimdiki gibi elektronik olarak yayınlanmadığı için basım ve postalama maliyetleri çok yüksekti. TATD'nin mali yapısını da düşündüğümüzden, derneğe fazla yük olmamak adına reklam bulmak için önemli bir efor da sarf ediyorduk. 2010 yılında derginin dizgi ve kapağında değişiklikler

gerçekleştirdik. O tarihe kadar sadece Türk Tıp Dizininde indekslenirken, yayıncımızın da desteği ile 2010 yılında EBSCOhost, DOAJ, Gale gibi yeni uluslararası indekslere girmeyi başardık. Dergi editörlüğü sırasında bilimsel yayıncılıkla ilgili çok şey öğrendim, güzel dostluklar kurdum, bunların bana inanılmaz katkısı oldu.

Sonraki dönemlerde görev alan TATD yönetim kurulları, değerli editörler, editör yardımcıları, hakemler ve yazarların emekleri ile dergimizin şimdi geldiği nokta hepimiz için gurur kaynağıdır. Birlikte çalıştığım arkadaşlarıma, hocalarıma, emeği geçen herkese minnettarım.

Dr. Murat PEKDEMİR (2010-2013)

“Yaşadığımız en büyük zorluk derginin düzenli bir şekilde çıkmasıdır”

2010 yılı yaz aylarında başladığım editörlük görevini 2013 yılı sonuna kadar sürdürdüm. Önce Ersin Aksay ile (2011 sonu) ardından Cenker Eken ve Süleyman Türedi ile birlikte çalıştım. Öncelikli olarak Ersin Aksay ile derginin mizanpajını değiştirip, geçerli indexlerde yer almak için bir plan yaptık, bunu yayıncımız ile paylaştık. Ulakbim Türk Tıp Dizin ilk hedef olarak belirledik ve dizine girdik. Ardından SCI-e için çalışma başlattık ve başvuru yaptık ancak 2013 sonunda olumsuz sonuçlandı. Bu arada DOAJ dizinine girdik.

Çalıştığım dönemlerde en önemli zorluk derginin düzenli çıkması idi. Özellikle araştırma makalesi konusunda güçlükler yaşadık. Bunlara rağmen dergi ve hedeflerine yakışır nitelikte yayınların yer alması için çaba gösterdik. Editöryal kurulda yer alan arkadaşlarımız ve değerli hakemlerimizin gayretleri ve yazarlarımızın destekleri ile bu zorlu süreci atlattık.

Editöryal bağımsızlık, kurumsal hafıza ve süreklilik prensipleri ile belirlediğimiz uluslararası dizinlere giren saygın dergi hedefi için dinamik bir ekip çalışmasını

sağlamaya gayret ettiğim görevimi 2013 sonunda devrettim. Bugün gelinen noktada bir katkım olduysa ne mutlu bana.

Dr. Süleyman TÜREDİ (2013-2017)

“Derginin okunurluğunu ve atıf sayısını arttırmak adına yayın dilini İngilizce olarak değiştirmek önemli bir karardı”

Türkiye Acil Tıp Dergisinde önce yazar, sonra hakem, sonra editör yardımcısı ve 2012 yılı ile 2018 yılı arasında Baş editör olarak görev yapma onurunu yaşadım. Bu süreç akademik anlamda, bilimsel yayın ve yayıncılık konusunda kendimi geliştirmem açısından bana çok şeyler kattı. Kendileri ile çalışmaktan onur duyduğum ve hepsinden çok şeyler öğrendiğim değerli editör arkadaşlarım Prof. Dr.Murat Pekdemir ve Prof.Dr.Orhan Çınar ile birlikte çalışma fırsatımız oldu. Daha sonra yine birlikte çalıştığımız Prof. Dr.Haldun Akoğlu ve Doç.Dr.Nurettin Özgür Doğan'a 2018 yılında görevimizi büyük bir gönül rahatlığı ile devrettik. Çalıştığımız süre içinde TJEM dergimizin eski ve yeni yazıları ile tüm bilim dünyası tarafından daha fazla okunabilir olması ve daha fazla atıf alabilmesi açısından tüm yazıların İngilizce olacak şekilde yayın hayatına devam etmesi kritik kararını hayata geçirdik. Çok ciddi ve önemli uluslararası bir yayın evi olan Elsevier ile çalışma ve bu dönemde PubMed Central ve ScienceDirect'te dergimizin indekslenmesi şansını yakaladık. Bu dönemde dergi yayın kurulunun, hakem havuzunun, yazarların niteliğinin artırılması için önemli çabalar harcadı ve uluslararası kabul gören bir dergi olması açısından önemli basamaklar aşıldı.

2018 yılında aslında bütün bu işleri birlikte yaptığımız editör yardımcısı arkadaşlarımız ile çok güzel bir görev değişikliği yaparak uluslararası tanınırlığı artmış, atıf sayıları yukarıya

ivmelenmiş ve potansiyel olarak çok güzel bir gelecek vaat eden bir şekilde görevi devrettik. Bizden sonra bayrağı devralan arkadaşların üstün gayretleri ile alanında çok saygın bir noktaya ulaşan dergimizin bu serüveninin hemen tüm aşamalarında içinde olan biri olarak şu an gelmiş olduğumuz noktayı büyük bir keyifle takip etmekteyim. Eski ve mevcut emeği geçen herkese teşekkür ediyor dergimizi çok daha iyi yerlerde görmek dileğiyle saygılar sunuyorum.

Dr. Orhan ÇINAR (2013-2017)

“ *Pubmed’e giren bir derginin yıllar içinde atıf sayısında yakaladığı başarıyı gösteren grafik beni çok etkilemişti* ”

4 yıl boyunca yürüttüğüm Türkiye Acil Tıp Dergisi Baş Editörlüğü görevi meslek yaşamımın en çok gurur duyduğum görevlerinin başında geldiğini ifade etmek isterim. Göreve başladığım 2014 yılında Türkiye Acil Tıp Dergisi yıllarca büyük bir emek ve titizlikle yürütülmüş, Türkiye’de Acil Tıbbın kurumsal hafızası niteliğine gelmiş çok kıymetli bir emanetti benim için. Bayrak yarısında ben dergiyi daha ileriye götürmek için neler yapabilirim diye düşündüm. Böyle kıymetli bir derginin uluslararası saygın acil tıp dergileri arasında yerini alması gerektiğine inanıyordum.

Nasıl ülkemizde acil tıp uzmanlığı birçok ülkenin önünde ilerliyordu, dergisinin de bunu gösterecek şekilde ön plana çıkması gerektiğini düşünüyordum. Kısa bir süre sonra bunu sağlamak için pek çok derginin yaşadığı bir kısır döngüyü kırmak gerektiğini anladım. Uluslararası indekslere girmek için kaliteli yayınlarla atıf almak gerekiyordu, atıf almak içinde bu indekslerde yer almak gerekiyordu. Bunları incelerken tesadüfen rastladığım ve hiç unutamadığım bir grafiği anlatmak isterim. Bu Pubmed’e giren bir derginin yıllar içinde atıf sayısında yakaladığı başarıyı gösteren çok

dramatik bir grafik idi. O anda Pubmed’e girmemiz ve bunun için ne gerekiyorsa yapmamız gerektiğini inandım (O grafiği sunumlara koymak için bir daha ne kadar arasam da çok gizemli bir şekilde asla bulamadım.) O dönemki yönetim kurulunun başta Prof.Dr.Yıldırım Çete ve Prof.Dr.Arzu Denizbaşı olmak üzere büyük destekleri ile diğer baş editör arkadaşım Prof.Dr.Süleyman Türedi ile çok uzun soluklu bir çalışmayı başlattık. 50 kadar Türkçe makaleyi İngilizceye çevirdik. Yaklaşık 1 yıl devam eden görüşmelerimizin sonunda dünyanın en büyük yayıncılarından biri olan Elsevier’le anlaşarak dergimizi uluslararası platformlara taşımaya başardık. Sonrasında da Pubmed’e kabul edildiğimiz haberini aldık. Bu haberi aldığımızdaki mutluluğumu hala çok canlı ve güzel bir anı olarak belleğimde saklıyorum. 2017 yılında dergimizi yeni editörlerimiz Prof.Dr.Haldun Akoğlu ve Doç.Dr.Nurettin Özgür Doğan’a büyük bir rahatlıkla emanet ettiğimizde dergimizin çok daha iyi yerlere geleceğinden emindim. Bugün yıllar öncesi karşıma çıkan esrarengiz grafikteki başarı hikayesinin Türkiye Acil Tıp Dergisi ile tekrarlanmış olduğunu mutlulukla görüyorum. Atıf skorumuz ve diğer acil tıp dergileri arasındaki yükselişimizin devam edeceğine ve dünyadaki ilk 10 acil tıp dergisinden biri olacağımıza inancımın tam olduğunu ifade etmek istiyorum.

Dr. Haldun Akoğlu (2017-2020)

“ *Bir makalenin onu değerlendirecek editör ve hakemler için özenli bir şekilde hazırlanması gerektiğini öğrendim* ”

Benim için Türkiye Acil Tıp Dergisi bana en çok katkıyı sağlayan okuldur. 2005 yılında yapılan Acil Tıp kongresinde Prof. Dr. Sedat Yanturalı hocamın yürüttüğü istatistik kursunda görev alarak istatistikle ilgili işler üzerinden hakemlik/yazarlık ile başlayan dergi maceram 12 yıl sonra 2017 yılında değerli

dostum ve akademik yol arkadaşım Doç. Dr. Nurettin Özgür Doğan ile beraber Baş Editörü olma onuruyla taçlandı. Bir makalenin planlanması aşamasında dahi yayın haline dönüştüğünde onu değerlendirecek hakem ve editörleri düşünerek özen göstermek gerektiği belki ilk öğrendiğim şeydi. Araştırma planlama, makale değerlendirme, yanlışlık riskini değerlendirme, istatistiksel analiz hep bu yolda dergimiz sayesinde elde ettiğim kazanımlar oldu. 2012 yılının ortasında Prof. Dr. Murat Pekdemir hocamın bir nevi yayıncı ile ilişkiler seviyesinde başlattığı editörlük süreçleriyle tanışıklığım, bu işin hiç de öyle görüldüğü gibi olmadığını anlamamla "ne onunla ne de onsuz" seviyesinde bir aşk hikayesine dönüştü. Özgür hocayla beraber kimsenin var olduğunu bile hatırlamadığı e-posta adreslerinde unutulmuş maillerden, atf veren makalelerde dergi ismimizin doğru şekilde yazılmasını sağlamak için attığımız türlü taklalardan, acil tıp alanında yapılan bibliyografik çalışmalarda fikri sorulan, editörler toplantılarına davet edilen uluslararası ağırlığı yüksek bir dergi haline geldik.

İsmi ilk defa duyduğumuz ülkelerden yazılar aldık, Dünya'nın öbür ucundaki yayıncılarla iletişim kurmaya çalışarak sabır testlerinden geçtik. Kuralları haber verilmeyen sürekli değişen bir oyunda kuralları öğrenmeye ve uymaya çalışmaya benziyordu bu süreç. Bu basamakların her birinde yeni zorluklar yaşadık, araştırdık, öğrendik, çözdük ve ilerledik. Tabiri caizse akademik yayıncılığı bilimsel bir deney gibi okuyarak, deneyerek, kâh yanılıp kâh haklı çıkarak sınadık ve ispatladık. İyi ki TATD var. Çünkü hamuruna su katmak için didinenler oldukça her ekmek maya tutar. . .

Dr. Nurettin Özgür Doğan (2017-)

“Günümüzde yayınlanmaya değer bilimsel bir çalışma çıkarmak eşine rastlanmamış sanatsal bir uğraş sayılabilir”

Turkish Journal of Emergency Medicine veya geçmişten

bu yana daha alışık olduğumuz adıyla Türkiye Acil Tıp Dergisi'nin, geçtiğimiz günlerde 21. cildi yayınlandı. 21. yüzyılın başlangıcında yayın hayatına başlayan ve çeyrek asırlık yolculuğuna ilerleyen bu derginin son 11 yılında hakem, editöryal kurul üyesi, teknik değerlendirme editörü, editör yardımcısı ve son 4 yıldan beri de baş editörü olarak çalıştım. Bundan tam 11 yıl önce gelen ilk hakemlik davetini hala hatırlıyorum. Türkiye Acil Tıp Derneği'nin birçok farklı kademesinde çalışmış bir kişi olarak, derneğimizde en onur duyduğum görevin hala Türkiye Acil Tıp Dergisi'ne hakemlik yapabilmek olduğunu söyleyebilirim.

Yazının ve yazılı kültürün değerinin gitgide azaldığı, bilginin söylentiler ve dedikodularla, bağlamından koparılmış görüntülerle aktarıldığı, bilimsel yazıların özetlerine bakılıp geçildiği, kimselerin okuyup anlamak için vakit bulamadığı, insanlık tarihi için zor dönemlerden geçiyoruz. Bu dönemde iğneyle kuyu kazar gibi araştırmaların planlanması, bu araştırmaların makale haline getirilmesi, birilerinin bu yazıları akran denetiminden geçirmesi ve en sonunda yayınlanacak eserin ortaya çıkarılması; günümüzde eşine pek rastlanmayan "sanatsal" bir uğraş sayılabilir. Oysa bilimsel dağarcığın üstüne bir tuğla bile koyabilmek, bunun için vaktini harcayabilmek her şeyden değerli.

Türkiye Acil Tıp Dergisi'nde görev yaptığım yıllar içinde; derginin şekilsel değişimine, başkılı dergiden elektronik formata geçişine, yayın dilinin İngilizce'ye dönüşümüne, yazar ve hakem profilinin değişimine, çoklu defalar yayıncı değişikliklerine, her sabah mail kutumda dünyanın farklı yerlerinden gelen istek-öneri-eleştirilere, bir dergi sayısının nasıl fedakarlıklarla ortaya çıkarıldığına, dernek yönetimlerinin yıllar içindeki değişimine karşın derginin tam bir editöryal bağımsızlıkla çalıştığına tanık oldum. Bir derginin gelişiminin bir çocuğun büyümesini izlemeye benzediğini; çocukluk ve ilk gençlik yıllarını bitiren bir derginin genç erişkinlik dönemini geçirdiğini gördüm. Türkiye Acil Tıp Derneği'nin bu önemli yıldönümünde, derneğimizin bilimsel amiral gemisi konumunda olan dergimize katkı veren tüm okurlarımıza, yazarlarımıza ve değerli hakemlerimize sevdiğimi sunuyorum.

ISSN : 2452-2473

TURKISH JOURNAL OF EMERGENCY MEDICINE

Volume 20 • Issue 3 • July-September 2020

www.turkjemergmed.com
www.turkjemergmed.org

 Wolters Kluwer

EMAT EMERGENCY
MEDICINE
OFFICIAL JOURNAL
OF THE
TURKISH SOCIETY OF
EMERGENCY MEDICINE

Medknow

Dr. Gökhan Aksel (2020-)

“Çünkü tüm kavramlar içerisinde Türkiye Acil Tıp Dergisi en aydınlık olandı”

En sevdiğim arasında ilk 10'da yer alan Gladyatör (Gladiator-2000) filminde Sezar, Maximus'a "Neden Roma?" diye sorduğunda sıradan bir insanın Roma İmparatorluğu'na Sezar'ın öz oğlundan bile daha sadakatle bağlı oluşunun nedenlerini sorguluyordu. Maximus'un cevabı basit ama anlamlıydı: "Çok yer gördüm Sezar, Roma en aydınlık olandı". Benim için Türkiye Acil Tıp Dergisi'nin Acil Tıba dair kafamdaki tüm kavramlar içerisindeki yeri tam da budur; "en aydınlık olan".

Derginin son 5 baş editörünün dönemine bizzat yakından, önceki süreçlerine de bazen yazar bazen hakem olarak ama bir şekilde hep şahitlik ettim. Akademik hayatımın her aşamasında temastaydım kısacası. Ulusal hakemli bir dergi olarak çabaladığı dönemlerden SCI-e olmaya namzet nazar boncukluk şu günlerine kadar derginin her pozisyonunda bulundum. Önce hakem olarak, sonra front desk (teknik ön masa), istatistik ve metodoloji editörlüğü ve en son halen yürütmekte olduğum baş editörlük pozisyonunda olmak üzere uzun yıllardır dergi ile iç içeyim. Etrafımdakilere, yaşadığım bu süreçlerin herhangi bir aşamasında bir yazının akıbetine dair telkin, yönlendirme ya da herhangi bir şekilde dolaylı baskı hissetmediğimi söylediğimde itiraf etmeliyim ki çoğunlukla inanan bakışlara maruz kaldım. Üzülerek belirtiyorum ki, kalitesizliğin kanıksandığı bu atmosferde, bu kadar "aydınlık" inandırıcı gelmiyor demek ki diye

düşündüm öyle zamanlarda. Sayın okurlar, lütfen: "Ne var ki bunda övülecek? Zaten öyle olmalı" demeyin, ben de size inanmaz bakışlar atarım.

Bilim her türlü hatayı kolaylıkla tolere ve telafi edebilir ama kasıtlı/yanlı hatanın telafisi zor olup bu hata bazen insan hayatına mal olmaya kadar varan bir sürece kelebek etkisi yapabilir.

Bu anlattığım değerlerin, derginin hangi indekslerde tarandığından daha değerli olduklarına inanıyor ve aynı değerlere inanan çok değerli akademisyenlerle TATD ve Türkiye Acil Tıp Dergisi vesilesiyle temas etmekten gurur duyuyorum. Bize Scopus'un son güncellenen (Ocak 2021) raporuna göre Citation Score'u 3.3'e yükselen bir dergiden ziyade, salt bilimsel kaygıyı ve istisnasız tarafsızlık ilkesini miras bırakan tüm önceki editörlerimize şükranlarımı sunuyorum. Biliyorum ki gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenirse sonrakiler onu takip edecektir.

Türkiye'nin kaliteli, bilimsel ve geldiği nokta itibarıyla gurur duyulacak bir acil tıp dergisi var. İlk baş editöründen, acil tıba henüz adımını atmış dergi okuruna kadar herkesin tuğla koyduğu bu kule herkesin katkısıyla kararlı bir şekilde yükselmeye devam ediyor.

Bizimle kalın, Bilimle kalın, Türkiye Acil Tıp Dergisi'yle kalın.

“Çünkü tüm kavramlar içerisinde Türkiye Acil Tıp Dergisi en aydınlık olandı”

20 yıllık macerasında çeşitli savaşlarda türlü yaralar almasına rağmen zaferle ilerleyen Türkiye Acil Tıp Dergisi, görev yapan ulaşabildiğimiz tüm eski başeditörlerimizin ortak hayalini onların emekleri sayesinde gerçekleştirmiştir. En önemlisi de dergimizin etik ve akademik duruşunun tüm camiamızda takdirle karşılanmasıdır. Akademik standartlardan ödün vermeden, tamamen bilimsel tasavvurlarla yapılan editöryal tercihler sayesinde oluşan yayıncı havuzu tüm Dünyadaki akademisyenlerden de takdir görmeseydi bu atıf sayılarına ulaşmak mümkün olmazdı. Bu onur başta bu yolda emek ve para harcayan TATD Yönetimleri olmak üzere, değerli yazarlarımız, hakemlerimiz ve editörler kurullarımızda emek veren tüm hocalarımızdır.

Tam da bu aralar Acil Tıp İhtisası yazıp yazmama kararı içinde bocalayan genç bir hekimin, 20 yıl sonra dergimizi bambaşka bir yere taşıyacağına ve gururla o tabloyu izleyeceğime inancım ve güvenim tam. Görevini en son devreden geçmiş editör olarak bu güveni sağlayan TATD ve kurumlarına tüm yayıncı kurullarımız adına teşekkürü bir borç biliyorum.

Bülent Erbil

Hacettepe Üniversitesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği 11, 12, 13 ve 14. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi, TTB/UDEK Yürütme kurulu üyesi

Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) Gücünün Sağlayıcıları: Komisyon ve Çalışma Grupları

Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) çeyrek asırlık büyüyen değer...

Tarih 30 Nisan 1993 Resmi Gazetede "İlk ve Acil Yardım" adı ile Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'ne yeni bir anadal ekleniyor ve Türkiye Acil Tıp Tarihinin birçok ilklerini yaşamaya başlıyoruz. İlk Acil Tıp Anabilim Dalı, ilk Acil Tıp Asistanları, ilk "Acil Tıp Derneği", ilk Acil Tıp Uzmanları, ilk Acil Tıp Doçentleri, ilk Acil Tıp Profesörleri, ilk Sempozyumlar, Ulusal ve Uluslararası Kongreler, Yurtdışı temsilyetler ve daha birçok ilklerin yaşandığı büyük bir gelişim süreci...

"Tüm yıla yayılmış sayısız etkinlik ile acil tıbbın akademik yönünü geliştirmek için durmaksızın çalışıyor"

TATD günümüzde yılda 2 kongre, onlarca sempozyum, sayamayacak kadar çok mezuniyet sonrası eğitim etkinliği, ulusal ve uluslararası projeler ve daha birçok faaliyeti ile ülkemizdeki akademik acil tıbbın gelişimi için tüzüğünde belirtilen amaçlar doğrultusunda her alanda çalışıyor. Acil Tıp Sistemi içinde yer alan acil tıp uzmanlığı, acil servisler, hastane öncesi acil yardım, afet organizasyonu gibi konularda projeler üretiyor ve bu sistemin gelişmesine destek oluyoruz. "Acil hekimlerinin eğitim ve tecrübe ile kazandıkları becerileri uygulayabilecekleri ortamların sağlanması için uğraşyoruz" Amaçlarımız doğrultusunda Acil Tıp Uzmanlığı eğitim standartlarını oluşturuyoruz. Acil hekimlerinin uzmanlık ve mezuniyet sonrası eğitimlerini teşvik ediyor ve eğitimin standartlarını belirlemede öncü rol alıyoruz. Acil servislerde çalışan hekimlerin ve personelin tıbbi bilgisini geliştirmek için mezuniyet sonrası sürekli eğitim programları düzenliyoruz. Mezuniyet öncesi tüm hekimlerin ve tıp öğrencilerinin temel acil tıp konularında eğitim almalarını sağlamaya çalışıyor

ve bu eğitimlerin standartlarını oluşturuyoruz. Acil tıp ile ilgili temel ve klinik araştırmalar yapılmasını destekliyor, bu amaçla uluslararası indekslerce takip edilen iki akademik dergi çıkarıyoruz. Acil Tıp Uzmanlığının akademik ve bilimsel kuruluşlarda temsil edilmelerini sağlıyoruz.

"Acil hekimlerinin hem kamuda hem de özel kuruluşlarda çalışabilmeleri için özlük haklarını güçlendirmek için çalışıyoruz"

Acil sağlık hizmetlerinin sosyal ve ekonomik yönlerini değerlendiriyor bunları ilgili kurum ve kuruluşlarda temsil ediyoruz. Acil hekimlerinin, hastane öncesi acil hizmetler sisteminde ve afet planlamasında lider rolü oynamalarını destekliyoruz. Acil sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşlarda kaliteli acil sağlık hizmetleri ve hasta nakli standartlarını sağlamak için destek oluyoruz.

"Önceliğimiz her zaman toplumun yararı"

Acil tıp hizmetlerinde 'toplam=kalite' felsefesine inanıyor ve tüm sağlık sisteminin eğitilmesini teşvik ediyoruz. Toplum yararına bir dernek olduğumuzu unutmuyor halkımızı acil tıp hizmetleri konusunda bilinçlendirmek (poster, seminer, broşür, radyo, gazete, dergi, televizyon, sosyal medya vs.) için uğraşıyoruz. Ulusal ve Uluslararası Acil Tıp alanında dünyada önder ve örnek kuruluş olmak için tüm üyelerimizle birlikte çalışıyoruz. Tüm bu saymaya çalıştığım konuları TATD'yi oluşturan üyeler ve TATD'nin kurumsal yapısını oluşturan komisyon ve çalışma grupları sayesinde yapıyoruz. Bu yazımda sizlere 25 yıldır Acil Tıp Uzmanlık alanında TATD'nin oluşturduğu misyon, vizyon ve amaçlarımız doğrultusunda dur durak bilmeden büyük bir özveri ile çalışan TATD komisyon ve çalışma gruplarını anlatmaya

çalışacağım.

TATD'nin kurulduğu ilk yıllarda (1995) "İlk Yardım, Basınla İlgili Tanıtım, Uzmanlık Eğitim, Mezuniyet Sonrası Eğitim (MSE), Acil Servis Standardizasyonu, Ambulans, Afet Planlama Tatbikatı, Halkla İlişkiler, Kongre Çalışmaları, Bülten Çalışmaları, İlk ve Acil Yardım adlarında komisyon ve çalışma grupları olduğunu görüyoruz.

// Her yıl yenilenen ve kendini geliştiren komisyon ve çalışma grupları sayesinde dinamik yapısını sürdürüyor //

Yirmibeş yıl içerisinde bu komisyon ve çalışma gruplarımız ihtiyaçlar doğrultusunda değişmeye başlamış ve bugünkü halini almıştır. Geçmişten bugüne baktığımızda TATD'nin gerçek gücünün sağlayıcıları Komisyon ve Çalışma grupları olmuştur. Komisyonlar TATD yönetim kurulunun birer organları olarak çalışırken, Çalışma grupları ise acil tıp konularında çalışmak isteyen üyelerimiz tarafından oluşturulmuş yapılardır. Her yönetim kurulu seçimi sonrası komisyon başkanı Yönetim Kurulu tarafından atanır, Çalışma grubu yürütme kurulu ise "TATD Çalışma Grupları Usul ve Esaslarına" göre kendi içinde yapılan seçimle belirlenir. Günümüzde TATD 10 komisyon ve 20 adet çalışma grubu ile faaliyetlerine devam etmektedir. Aşağıda alfabetik sıra ile her bir komisyon ve çalışma grubu ile ilgili kısa bilgiler derlemeye çalıştım. Daha detaylı bilgi almak için TATD web sayfasını ziyaret edebilir veya ilgili komisyon ve çalışma grubu ile iletişime geçebilirsiniz.

Acil Tıp Uzmanlığı Komisyonu

1998 yılında kurulmuş en eski ve köklü komisyonlarımızdan biridir.

// Sağlık bakanlığı ve UDEK/TTB ile işbirliği içerisinde çalışarak, özlük haklarının ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için çalışmalarını sürdürür //

Özlük hakları ve çalışma koşulları (Kamu, üniversite, afilliye ve özel hastanelerde) hakkında görüş oluşturmak ve Acil servis standartları (mimari, insan gücü ve malzeme) konusunda bilgi ve belge üretmek amacıyla kurulmuştur. Sağlık Bakanlığı ve TTB-UDEK gibi ilgili kurum ve kuruluşlarla temsiliyet ve işbirliği içerisinde olarak çalışmalarını devam ettirmektedir. 10 bölgesel temsilcilik oluşturmuş ülkemizin her bölgesindeki acil tıp hekimleri ile birlikte belge ve bilgi üretmeye devam etmektedir. 2020 yılında kurulan **Kadın Acilciler Komisyonu** acil serviste çalışan kadınların

özlük haklarının iyileştirilmesi için bir alt komisyon olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Acil Tıp Asistan Birliği (ATAB)

// Acil tıp asistanlarının iletişimlerini sağlamak ve sorunlarını dinlemek için kurulan ATAB en önemli TATD yapısıdır //

2006 yılında Acil Tıp Asistanlığı komisyonu, 2008 yılında ise ATAB kurulmuştur. 2020 yılında iki yapının ortak alanları nedeni ile Acil Tıp Asistan Birliği altında birleştirilmesine

karar verilmiştir. Amaçlarını "Acil tıp uzmanlık öğrencilerinin tek bir çatı altında toplanmasını sağlayarak; birbiriyle iletişimlerinin devamlılığını sağlamak, eğitim amaçlı toplantılar düzenlemek, özlük hakları ve çalışma programları ile ilgili toplantılar düzenlemek ve gerekli mercilere beklenti ve istekleri iletmek" şeklinde tarif etmektedirler. Yürütme kurulları kendi yönergeleri doğrultusunda iki yılda bir yapılan seçimle belirlenir. Yılda bir kez tüm hazırlıkları ATAB üyeleri tarafından hazırlanan Asistan Sempozyumu düzenlemektedirler. Tüm Asistanlarımızı ATAB ile çalışmaya davet ediyoruz.

Araştırma Komisyonu

2020 yılında kurulan en yeni komisyonlarımızdandır. Araştırma komisyonu ve çalışma grupları arasında iletişim ve araştırma faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla kurulmuştur. Diğer uzmanlık dernekleri, bakanlıklar, fon temsilcileri, proje yürütücüler, bilimsel kuruluşlar gibi TATD dışı ile geliştirilecek tüm ortak araştırma projeleri bu komisyonun değerlendirilmesine sunulur. TATD'nin resmi görüşü özelliğine sahip olan klinik uygulama kılavuzları ile klinik politika kılavuzlarının yazım, denetim ve yayınlanması; kılavuzlara ait kanıt ve öneri düzeylerinin derecelendirilmesi; bilimsel yayın organlarında yayınlanması ve kılavuzların belli

aralıklarla güncellenmesi amacıyla Klinik Politika Rehberleri Komisyonu alt komisyon olarak kurulmuştur. Kendi yönergesi doğrultusunda çalışmaktadır.

Etik ve Hukuk Komisyonu

“ Acil tıp çalışanlarında hukuk okuryazarlığını arttırmak yaşanan dava süreçleri için fayda sağlayacaktır ”

2006 yılında Etik Kurul adıyla 2011 yılında Etik ve Tıp Hukuku komisyonu olarak çalışmalarına devam etmiştir. Yönetim Kurulunun, Acil Tıp Uzmanı ve Araştırma Görevlilerinin etik ve hukuki konulardaki danışma ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulan komisyondur. Medikal malpraktis ile ilgili farkındalığı arttırmak ve eğitimlerle önleyici bilgi ve uygulama birikimini sağlamayı hedeflemiştir.

Hastane Öncesi Sağlık Hizmetleri

Geçmişte ilkyardım ve Ambulans hizmetleri adlarıyla iki ayrı komisyon olarak faaliyet göstermiş, 2008 yılında Hastane Öncesi Bakım Hizmetleri komisyonu kurulmuştur. 2015 yılında ise Hastane Öncesi Sağlık Hizmetleri olarak adı değiştirilmiştir. Hastane öncesi sağlık hizmetleri konusunda belge ve bilgi üretmeyi amaçlayan bu komisyon geçmişte faaliyet gösteren Türkiye Acil Tıp Derneği İlkyardım Merkezi (TATDIM) aracılığı ile İlkyardım Kursları da düzenlemektedir. Günümüzde Hastane Öncesi Sağlık Hizmetleri ile ortak çalışma ve faaliyetler planlanmaktadır.

Medya Komisyonu

“Günümüz koşullarında belki de TATD'nin tanınması ve anlaşılabilmesi adına en büyük rol medya komisyonuna düşüyor ”

TATD'nin kuruluşunda bugüne "Basınla İlgili tanıtım, İletişim Finansman, WEB Sitesi Komisyonu, WEB-Bülten, Web- Komisyonu, Medya ve Süreli Yayınlar Komisyonu, Medya İletişim Komisyonu" olarak değişik isimlerde faaliyet göstermiş komisyondur. 2019 yılında Medya Komisyonu olarak ismine karar verilmiştir.

TATD'nin misyon, vizyon ve amaçlarını geniş kitlelere duyurmak; TATD'yi kamuoyuna tanıtmak, toplam kalite ve akreditasyon çalışmalarına katkı sağlamak; üyeler arası iletişimi sağlamak; TATD'yi tanıtan etkinlikler düzenlemek, broşür, afiş vb. yazılı, basılı materyal geliştirmek; TATD komisyon ve Çalışma Gruplarının yaptığı çalışmaların TATD

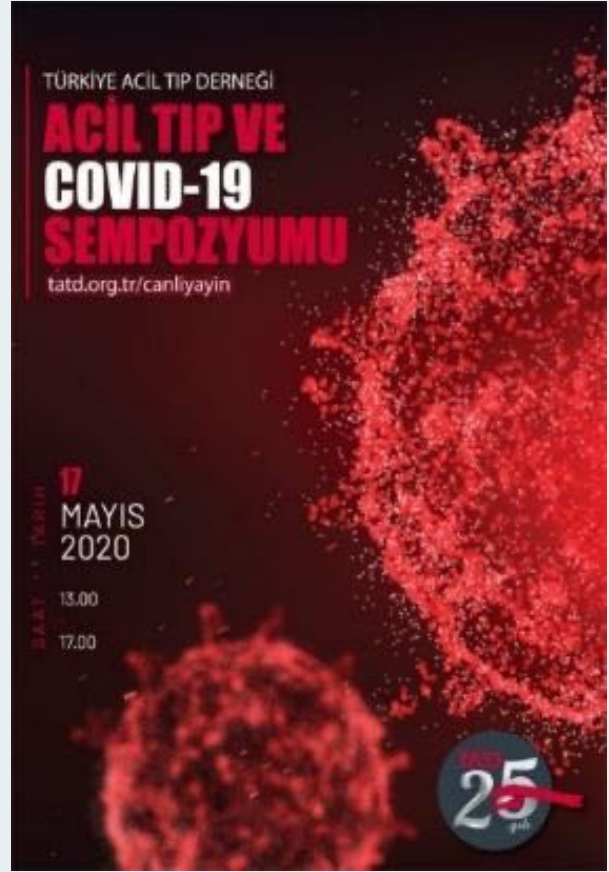

kurumsal kimlik doğrultusunda kamuoyuna duyurulmasında ve etkinliklerinde görev almak çalışma alanları arasındadır.

Eğitim Komisyonu

“Yıllık eğitim faaliyetleri sayesinde mesleki becerilerin ve eğitimlerin güncel kalmasında en büyük katkısı sağlar”

Mezuniyet sonrası Eğitim komisyonu adıyla derneğin kuruluşunda itibaren var olan komisyondur. 2019 yılında mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası tüm eğitim faaliyetlerini kapsayacak şekilde Eğitim Komisyonu olarak değiştirilmiştir. Acil tıp hizmetlerinde görev yapan çalışanların mesleki becerilerinin geliştirilmesine ve eğitimlerine güncel bilgilerle katkıda bulunmak ana amaçtır. Kurs, sempozyum, kongre ve konferans gibi eğitim etkinlikleri düzenler. Yılda 2 Kongre, 7 sempozyum, 80’den fazla kurs (25 farklı kursu talep ve ihtiyaç doğrultusunda birden çok kez), Acilde Kritik Salı, Çarşamba Acil Konuşalım (ÇAK) ve çok sayıda webinar düzenlemektedir. Yıllık eğitim etkinlik takvimini belirler. Tüm Çalışma Grupları eğitim faaliyetlerini Eğitim Komisyonu ile yürütürler.

Yayın Komisyonu

“Acil tıbbi ileriye taşımak için akademik ve sosyal ihtiyaçlarını tahmin etmek gereklidir”

Geçmişte Bülten Çalışmaları, Dergi Komisyonu, WEB-Bülten, Medya ve Süreli Yayınlar Komisyonu isimleriyle kurulmuş bir komisyondur. 2020 yılında Yayın Komisyonu olarak ismi değiştirilmiştir. Dernek yayınları oluşum sürecinin en iyi şekilde yürütülmesine, en doğru şekilde yapılandırılmasına ve en kapsamlı şekilde sunulmasına sağlar. Çalışma Gruplarından gelen basılı ya da elektronik “yeni

yayın" taleplerinin ön değerlendirmesini yapar, ihtiyaç durumu araştırmasını yürütür ve TATD YK'ya sunar. Onaylanan yayınların basım süreçlerini yürütür. Turkish Journal of Emergency Medicine, Anatolian Journal of Emergency Medicine kendi editöryal kurulu olan iki akademik dergi olarak faaliyet gösterir. Acil Tıp Bülteni yayın komisyonuna ait süreli yayındır.

Uluslararası Acil Tıp Komisyonu

2009 yılında ülkemiz ile diğer ülkelerin acil tıp topluluğunu kaynaştırmak ve Dünya'da acil tıp uzmanlığının gelişmesine katkı sağlamak amacıyla kurulmuştur. TATD'nin üyesi olduğu uluslararası federasyonlarla işbirliği ve ilişkileri yürütür, federasyonlar altında kurulan çalışma grupları ve komitelerde görev alır, düzenlenen bilimsel etkinliklerde TATD'yi temsil edip görev alır. Federasyon üyesi diğer ülkeler arasında acil tıp uzmanı ve asistanlarının rotasyon olanaklarını artırmak için faaliyet gösterir. Acil Tıp uzmanlık eğitiminin uluslararası standartlardaki gelişimini takip eder; TATD'nin ilgili komisyon, çalışma grupları ve Yeterlik Kurulu ile işbirliği yapar. Yurtdışına gitmek isteyen Uluslararası Acil Tıp ile ilgilenen herkesi bu komisyona bekliyoruz.

Acil Tıp Akademisi (ATAK)

2013 yılında kurulmuştur. ATAK acil tıp uzmanlarının akademik bilgi üretme konusundaki yetkinliklerini ile mevcut akademik bilginin etkin bir şekilde değerlendirebilme ve kullanılabilme becerilerini artırabilmek için çeşitli kurs, sempozyum ve etkinlikler düzenlemektedir. Özellikle istatistik, araştırma planlama, makale yazma gibi başlıklarda yıl içerisinde rutin şekilde kurslar düzenlemektedir. Düzenli yapılan kursları Online İstatistik Kampı, Online Araştırma-Planlama ve Makale Yazma Kursudur. Düzenlediği kurslara diğer uzmanlık alanlarından yoğun ilgi olmaktadır.

Afet Çalışma Grubu (AFET)

Derneğimizin kuruluşu ile birlikte var olan bir komisyondur. 2019 yılında çalışma grubu olarak faaliyetlerini yürütmeye devam etmesine karar verilmiştir. Herhangi bir afet öncesinde, sırasında ve sonrasında TATD' nin görevlerinin belirlenmesi, uygulanması ve bu amaçla projeler üretilmesi için kurulan organdır.

“**Olası senaryolar geliştirip her afete hazır olmak acilcinin işidir**”

Afetlerde hastane öncesi ve hastane ölü risk odaklı, etkin ve güvenilir hizmet sunmak için gerekli altyapı ve eğitimleri planlamak ana vizyonudur. Afetin her türü ile ilgili ve her boyutta (komisyon - TATD - toplum sırası ile) eğitim vermek, afet öncesi olası afet senaryolarına göre ayrıntılı belirlenmiş programların verilmesi, afet ile ilgili her türlü kurumun benzer hazırlıklarının incelenmesi ve bu konuda projeler geliştirilerek kamuoyu oluşturmak hedefleri arasındadır. Afet yönetimi ve tıbbi uygulamalar temel başvuru kitabı afet çalışma grubu üyeleri tarafından 2019 yılında hazırlanmış önemli bir kaynaktır. Yakın dönemde AFAD ile ortak eğitimler planlanmıştır.

Çocuk Acil Tıp Çalışma Grubu

Çocuk hastaların acil tıbbi bakımında mükemmeliyeti yakalamak vizyonuyla Ocak 2020 tarihinde kurulmuştur. Çocuk hastaların acil sağlık hizmetlerinde görev alan ulusal ve uluslararası ilgili tüm hekimler ve kuruluşlar ile işbirliği sağlamayı, acil tıp ile ilgili konularda (klinik, eğitim, yönetim, kılavuzlar vs) bilgi paylaşımı yapmayı, sürekli mesleki eğitimler düzenlemeyi, bilimsel çalışmalar yapmayı ve çocuk acil tıbbin geleceği için üst otoritelere önerilerde bulunmayı hedeflemişlerdir. Çocuk Acil Tıp konularını içeren mezuniyet sonrası eğitimler yapma hazırlıkları devam etmektedir.

Doğa Tıbbi Çalışma Grubu

Doğadaki enerji dolu etkinliklerin olası yaralanma ve hastalıklarıyla uğraşan acil tıp dalına Doğa Tıbbi (Wilderness Medicine) denmektedir. Acil Tıbbin bu en yeni alanı, yurt dışında "Wilderness Medicine" adı altında bir yan dal olarak geçmektedir. Acil tıbbin ülkemizde eksik kalan bu alanını olması gereken yere getirmek öncelikli vizyonu ile 2020 yılında kurulmuştur. Her yıl en az 2 uygulamalı eğitim (biri yaz diğeri kış faaliyetleri ile ilgili), ilk Türkçe başvuru kitabı yayınlanması ve doğa tıbbi ile ilgili eksik bilimsel makalelerin derlenip yayınlanması öncelikli amaçları arasındadır.

EMPACT Çalışma Grubu (Emergency Medicine Physicians in Action)

Türkiye'deki genç Acil Tıp doktorları (Acil Tıp asistanları ve genç Acil Tıp uzmanları) arasındaki iletişimi arttırmak, mesleki ve akademik eğitim ve gelişimlerinin dünya standartlarında olmasını sağlamak ve genç Acil Tıp doktorlarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi için proje üretmek ve yürütmek amacıyla kurulmuştur.

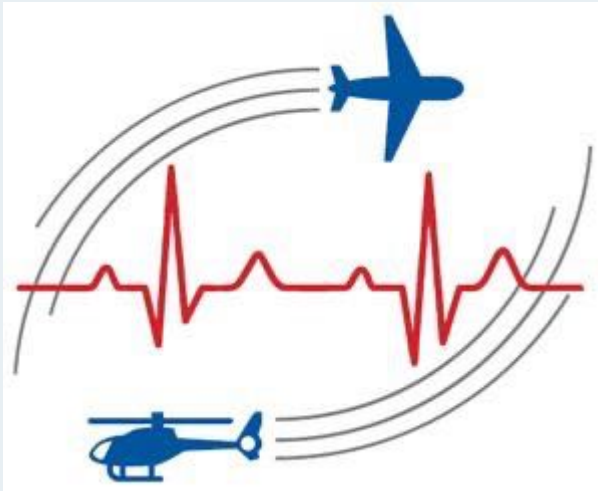
“ Acil tıbbın geleceğinin aydınlık yüzü olan genç meslektaşlarımız hem ülkemizde hem de Dünya’da örnek bir duruş sergilemektedir ”

Türkiye’deki genç Acil Tıp doktorlarının mesleki bilgi ve becerileri, akademik yeterlilikleri açısından gelişimlerini sağlamaya yardımcı olarak, Türkiye’de ve Dünya’da önder ve örnek bir Acil Tıp uzmanlığı duruşu sergilemeyi hedeflemektedir. Güncel Acil Tıp konuşmaları (GAK), İstanbul Basketbol Acil Ligi (BAL) ve GAKADEMİ önemli faaliyetlerindedir. EMPACT tüm genç Acil Tıp hekimleri birlikte çalışmaya davet ediyor.

Havadan Tıbbi Nakil Çalışma Grubu

Aeromedikal Havayolu ile Acil Hasta Taşıma Çalışma Grubu adıyla 2013 yılında kurulmuştur. Ülkemizde havadan tıbbi nakil süreçlerinde hasta merkezli hizmet kalitesini artırmak amacıyla teknik, bilimsel ve uygulamaya yönelik alt yapıları oluşturan, ülke çapında kılavuz ve protokoller oluşturmayı hedefleyen dinamik bir topluluk olmak için uğraşmaktadırlar. Havadan tıbbi nakil ve havada kritik hasta bakımı konusunda sağlık çalışanları başta olmak üzere toplumdaki farkındalığı artırmak ve havadan tıbbi nakil sistemini ilgili platformlarda tanıtmak için eğitimler düzenlemeyi planlamışlardır.

Havayolu Çalışma Grubu

Acil Tıp Uzmanlarının hava yolu yönetimi ve ventilasyon ile ilgili yetkinliklerini artırmak, bu konularda bilimsel veri üretmek, ulusal ve uluslararası işbirlikleri ile bilimsel gelişme ve iyileşmeye katkı sağlamak misyonu ile 2013 yılında kurulmuştur. Bu amaçla ileri havayolu, mekanik ventilasyon kursları ve webinarlar düzenlemektedir. Havayolu yönetimi ile ilgili innovasyonları yakından takip edip paylaşmaktadır. Yakın dönemde Covid -19 havayolu ve ventilasyon sempozyumu düzenlemiştir.

Geriatrik Acil Tıp Çalışma Grubu

Her geçen gün acil servis başvuruları giderek artmakta olan geriatrik hasta popülasyonunun acil bakımıyla ilgili zorlukların tanınması ve bakımlarının iyileştirilmesi konusunda farkındalık yaratmak için 2018 yılında kurulmuştur.

Uzmanlık eğitimi müfredatında yetkinlik alanlarını tanımlamak, bilgi ve beceri eğitiminin yöntemlerini belirlemek, eğitim rehberleri geliştirmek, kamu kurum ve kuruluşları ile ortak projeler geliştirmek, politikalar

üretmesine yardımcı olmak ve geriatri alanında sempozyum-toplantı düzenlemek ve bu konuda çalışan diğer uzmanlık dernekleri ve üniversiteler ile işbirliği yapmak amaçları arasındadır.

Kritik Hasta Bakım Çalışma Grubu

Kritik bakım yaşamı tehdit edici tıbbi sorunları olan kişilere verilen tedaviyi ifade eder. Acil tıbbin çekirdek eğitim programının bir parçası olana kritik hasta bakımı ve yönetimi için özel bilgi ve eğitim gereklidir. Bu amaçla kurulmuş olan çalışma grubumuz kritik bakımda tanı ve tedavi ile ilgili güncel bilgileri geniş hekim kitlesine ulaştırmak için seminer, sempozyum, workshop gibi etkinlikler yapmaktadır. Kritik Bakım kapsamında tanı ve tedavisiyle ilgili çok merkezli bilimsel projeleri yürütmek, yayınlar yapmak planları arasında yer almaktadır.

Medikal Simülasyon Çalışma grubu

Acil tıpta simülasyon aracılı eğitim modelini en iyi şekilde uygulamak ve uygulatmak, acil sağlık hizmetlerinde yer alan sağlık personellerinin mesleki gelişimlerinin simülasyon uygulamaları ile desteklemek, ülkemiz tıp eğitimi içinde yer alan ya da alacak medikal simülasyon alanındaki faaliyetlere

destek olmak amacıyla 2020 yılı içinde kurulmuş en son çalışma gruplarındandır.

Hedefleri arasında simülasyon merkez, eğitici ve eğitimlerinin; standardizasyonunu; kurs, sempozyum, kongre, rehber, kitap yayını vb. faaliyetlerde bulunmak; tek ya da çok merkezli araştırmaları planlamak; ulusal ve uluslararası projeler üretmek; farklı uzmanlık dalları ile ortak faaliyetler için çalışmalarda bulunmak; simülasyon merkezlerine danışmanlık hizmeti vermek; sertifikasyon ile medikal simülasyon merkezlerinin Acil Tıp ilgi alanlarına giren birimlerini belgelendirmek; ülkemizde ve dünyada simülasyon ilişkili ileri teknolojileri takip etmek; TATD bünyesinde bulunan farklı çalışma grupları ile ortak faaliyetlerde bulunmak; ulusal ve uluslararası medikal simülasyon faaliyetlerinde akla ilk gelen yapılar arasında olmak sayılabilir.

Resüsitasyon Çalışma Grubu

Uzun adıyla Kardiyopulmoner Resüsitasyon ve Acil Kardiyovasküler Bakım (KPR & AKB) Çalışma Grubu, TATD'nin en çok üyesi bulunan eski çalışma gruplarından birisidir. Uluslararası resüsitasyon birlikleriyle ortak hedefleri vardır. Halktan kişiler, tıp doktorları, tıp fakültesi öğrencileri, acil tıp asistan ve uzmanları arasında KPR ve AKB ile ilgili farkındalık oluşturup bu konudaki bilgi düzeyini arttırmak, günlük KPR pratiğini en güncel bilimsel kanıtlara dayalı hale getirip kardiyopulmoner arrestlerde nörolojik olarak zarar görmeyen sağ kalan kişi sayısını arttırmak, KPR ve AKB konusunda bilimsel bilgi üretimine katkıda bulunmak ana hedefleridir.

// Hayata dokunan eller olmak için sadece 2 hareket yeterlidir: 112'yi ARA ve Kalp masajına BAŞLA //

Çalışma grubu çeşitli eğitim ve etkinlikler düzenler, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla KPR ve AKB konusunda işbirlikleri kurar, projeler üretir, bilimsel yayınlar hazırlar ve bunları ilgililerle paylaşır. Temel Yaşam Desteği, İleri Yaşam Desteği, topluma yönelik ilkyardım kursları ve webinarlar düzenlemektedir. Basılı ilkyardım kitabı mevcuttur.

Sağlıklı Yaşam Çalışma Grubu

“**Dernek olmak sadece eğitsel ve akademik destek ile yetinmeyip sağlıklı yaşamın ipuçlarını da paylaşmayı gerektirir**”

Acil Tıp çalışanlarının bedenlen, ruhen ve sosyal yönden daha sağlıklı, kaliteli bir yaşam sürmelerini sağlayacak bir farkındalık yaratmak amacıyla kurulmuştur. TATD kongre

ve sempozyumların da çeşitli oturumlar ve etkinlikler düzenlemekte, yazılı ve görsel materyaller üretmektedir. Acil Tıpta Sağlıklı Yaşam ile ilgili uluslararası platformlarda TATD'yi temsil etmekte ve projelerde yer almaktadır.

Proje geliştirme ve inovasyon çalışma grubu

Acil Tıp ile ilgili gerek teknoloji tabanlı gerekse sosyal bilimler tabanlı projelerin geliştirilmesi ve başvuru süreçlerinin organize edilmesini amaçlayan; acil tıpta yenilikleri takip eden bir çalışma grubudur. Acil tıp alanında projeler üretilmesi, teşvik edilmesi ve konu ile ilgili ağ oluşturarak bilgi ve deneyimin paylaşılması konusunda kilit bir role sahip olmayı misyon edinmiştir. Araştırma-Geliştirme ve inovasyon alanında desteklenen AR-GE projeleri üretmek ve yürütmek ana hedeflerindedir. Yakın dönemde geleceği tasarlayan doktorlar etkinliği (innovemtech) düzenlemiştir.

'E4B-DOKTORLAR' SAĞLIK GİRİŞİMCİLİĞİ

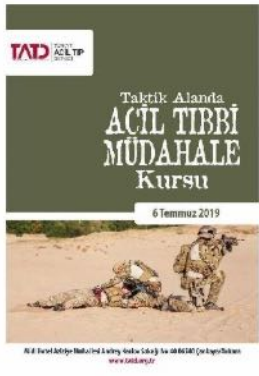
ULUSLARARASI HIZLANDIRMA PROGRAMI

Ocak 2021-Nisan 2021

Detaylar www.innovem.org

Taktik Tıbbi Çalışma Grubu

Taktik tıbbi çalışma grubu, başta muharip personelin kendi kendine ya da yakın arkadaşına uygulayacağı ilk yardımla başlayan, Rol 1'den Rol-4'e kadar farklı kademelerde devam eden tedavi ve taktik tahliye süreçlerinin bütününe bilinmesi, bu alanlarda çalışan muharip sıhhiye, acil tıp teknisyeni, paramedik, pratisyen hekim, acil tıp asistan ve uzmanlarının bu tip taktik yaralılarına müdahalelerdeki bilgi ve becerilerinin artırılması amacıyla kurulmuş bir çalışma grubudur. Taktik Alanda Acil Müdahale Kursu düzenlemektedirler.

Toksikoloji Çalışma Grubu

Klinik toksikolojiye Acil Tıp bakış açısıyla değerlendirme yaparak bu konuda eğitim standartlarını oluşturmak amacıyla 2013 yılında kurulmuştur. Genç ve dinamik bir ekipten oluşan toksikoloji farkındalık takımı vardır. Düzenli olarak temel ve ileri toksikoloji kursları düzenlemektedirler. "tatdtoksikoloji.org" adresinde yayınlanan 110 tıbbi makle 17 Toxipaper, 20 Toksikoloji Farkındalık Takımı (TFT) makalesi yayınlamıştır. Acil Tıpta Toksikoloji Sempozyumu ve birçok online toplantı ve webinarlar düzenlemektedir.

Travma Çalışma Grubu

Travma bakımının gelişimini ve belirli bir standart yakalanmasını ve yurt dışındaki benzer gruplar ile ilişkiler kurarak deneyim paylaşmayı hedeflemektedir. Teorik ve uygulama kısımlarından oluşan kurslar düzenlenmektedir. Hersene en az 5 ayı şehirde Travma Yönetimi Kursu, Ortopedik Aciller Kursu ve Yara Bakımı Kursu planlanmaktadır. Covid 19 sürecinde uzaktan eğitim ile travma yönetimi eğitimlerini (webinar ve kurslar) web üzerinden gerçekleştirmektedir.

Teletıp ve Bilişim Çalışma Grubu

Acil tıpta bilişim konuları ile ilgili farkındalık sağlamak ve hasta bakım kalitesini arttıran ve acil tıp çalışanlarına yardımcı olabilecek bilişim teknolojileri konusunda çalışmalar yapmak için 2020 yılı içinde kurulan çalışma gruplarındandır.

Acil Tıpta Teletıp ve Tıp Bilişimi uygulamaları konusunda standartların belirlenmesinde ulusal uluslararası temsil yeti sağlamak ve işbirliği yapmak; teletıp teknolojileri ile ilgili projeler ve çalışmalar yapmak; teletıp teknolojilerinin acil servislere kullanımına ait saha çalışmaları düzenlemek; teletıp, telesağlık ve tıp bilişimi ile ilgili eğitim materyalleri hazırlamak amaçları arasındadır. Şubat 2021’de “Türkiye Acil Tıp Derneği Acil Sağlık Hizmetleri Teletıp Uygulama Vizyon Belgesi” yayımlanmış, TTB-UDEK Teletıp grubu toplantısında TATD Temsiliyeti sağlamış ve “Teletıp, uzaktan daha yakın” webinarı düzenlemiştir.

TELETIP UZAKTAN DAHA YAKIN

13 ŞUBAT 2021 20.00-21.45 <https://dokterclub.com/>

Ünvanlar
Genel Acil Tıp Uzmanı
Genel Acil Tıp Uzmanı

Program Akışı

- 20.00-20.15: Açılış Konuşması
Prof. Dr. Özgür Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri
- 20.15-20.30: Teletıp: Telematik nasıl çalışır?
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri
- 20.30-20.45: Teletıp: Telematik nasıl çalışır?
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri
- 20.45-21.00: Soru-Cevap
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri
- 21.00-21.15: Soru-Cevap
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri
- 21.15-21.30: Soru-Cevap
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri
- 21.30-21.45: Soru-Cevap
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri

Sunumlar
Dr. Öğr. Üyesi Feriye Çelikkaya
TTB Genel Sekreteri

Ultrasonografi Çalışma Grubu

Kısa adı TATDUS olan çalışma grubu 2008 yılında çalışmalarına başladı. TATD'nin lokomotifini olan çalışma gruplarından. En çok mezuniyet sonrası eğitim düzenleyen çalışma grubudur. Acil servislere yatak başı ultrasonografi kullanımına ilişkin bilimsel ve sosyal hedefleri doğrultusunda yatak başı ultrasonografi değerlendirmesinin acil hekimlerince kullanım sıklığı ve çeşitliliğini iyileştirmeyi, ülke çapında kullanım standartları sağlamayı hedeflemektedir. Bu amaçla dur durak bilmeden gelen tüm talepleri karşılamak üzere kurslar ve sempozyumlar düzenlemektedir. Acil tıp eğitim müfredatındaki yatak başı ultrasonografi eğitiminin geliştirilmesi, tüm eğitim kurumlarında standardizasyonu,

bilimsel çalışmaların (çok/tek merkezli) teşvik edilmesi, USG kullanımı ve değerlendirmelerin kayıt ve takibinin standardizasyonu için politika ve kılavuzların geliştirilmesi, basılı ve basılı olmayan (web tabanlı) orijinal kaynakların sağlanması, USG ile ilgili farklı uzmanlık alanları ile hasta bakımını ve iletişimi iyileştirecek multidisipliner çalışmalar yapmak, Acil tıp uzmanı (ATU), acil tıp asistanı (ATA) ve acil serviste hizmet veren hekimlere yönelik değişik düzey ve çeşitlilikte eğitimlerin gerçekleştirilmesi için çalışmaktadır. Kuruluşundan bu yana Acil Tıp uzman ve araştırma görevlilerine klinik senaryolar üzerinden sağlanan mezuniyet sonrası eğitimler yanı sıra kritik ve acil hasta yönetiminde yer alan uzman hekimlere yönelik olarak gerçekleştirilmiş ve süregelen olarak devam eden; Nöroloji Yoğun Bakım Derneği, Dahili ve Cerrahi Yoğun Bakım Derneği, Çocuk Acil Tıp-Yoğun Bakım Derneği ve Aile Hekimleri ile multidisipliner ortaklıklar söz konusudur. TATDUS 2009 yılında Acil USG Temel Kurs Kitabı, 2014 yılında Acil USG Cep Atlası'nı Acil Tıp uzman ve araştırma görevlilerinin kullanımına kazandırmıştır. Web tabanlı açık bir eğitim kaynağı (www.tatdus.org) sağlayan grubun organizasyonu ile çok merkezli olarak yürütülen araştırmaları ve henüz tamamlanmış baskı aşamasında olan Türkçe orijinal kitabı mevcuttur.

TATD'nin komisyon ve çalışma grupları iyi ki varsınız, iyi ki varsın TATD...

Cem Oktay

Akdeniz Üniversitesi Acil Tıp AD, FIFEM, Türkiye Acil Tıp Derneği 3, 4, 11 ve 12. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi, 6. ve 7. dönem Yönetim Kurulu Başkanı, TATD Onursal Başkanı

Uluslararası Temsiliyet ve TATD

Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) kurulduğu 25 Mayıs 1995 tarihinden itibaren Uluslararası Acil Tıp alanında etkin bir role sahip olmuştur. Derneğin kuruluş amaçları olarak Acil Tıbbın ilgi alanına giren tüm konuları benimseyen TATD, 2001-2002 döneminde "kurumsallaşma ve dünyaya açılma" çabaları ile misyon ve vizyonunu belirlemiştir.

TATD'nin Uluslararası platformdaki üyelikleri

Avrupa Acil Tıp Derneği - European Society for Emergency Medicine (EuSEM):

TATD'nin Misyonu – "Türkiye'de, Acil Tıp Sistemi içinde yer alan konularda - ilkyardım, hastane öncesi acil yardım, acil servis, acil tıp uzmanlığı, afet organizasyonu - projeler üretmek ve bu sistemin gelişmesine destek olmak."

"Dünya'da önder ve örnek olmayı benimsemiştir"

TATD'nin Vizyonu – "Acil Tıp Sisteminin tüm Türkiye'de gelişmesini sağlayarak Dünya'da önder ve örnek kuruluş olmaktır."

"En önemli misyonu Acil Tıp Sisteminin gelişmesine destek olmak"

Derneğin Kurucu Başkanı Dr. John FOWLER ile başlayan, sonraki dönemlerde görev alan Yönetim Kurulu Başkanları ve Yönetim Kurulu Üyeleri yanında Dernek Üyeleri aracılığı ile devam eden uluslararası temsiliyet giderek güçlenmiştir. TATD'nin Uluslararası Acil Tıp alanındaki yerini, Federasyon Üyelikleri, Uluslararası Bilimsel Etkinlikler ve Projeler başlıklarında ele almak mümkündür.

"EuSEM, 36 Avrupa Ülkesinin temsil edildiği bir federasyondur"

EUSEM, Acil Tıp alanında çalışan multidisipliner bir uzmanlar grubunun oluşturduğu bir topluluk olarak 1994 yılında hayata geçmiştir. Başlangıçta sadece bireysel üyeler kabul eden EuSEM'e ilk olarak kurumsal üyelik için 2000 yılında TATD başvurmuştur. 30 Eylül – 3 Ekim 2002 tarihleri arasında Slovenya'da düzenlenen 2. Avrupa Acil Tıp Kongresi sırasında, 01 Ekim 2002 tarihinde yapılan Avrupa Acil Tıp Derneği Genel Kurulu'nda kurumsal üyelik başvuruları görüşülmüş ve TATD EuSEM üyesi olmuştur. EuSEM 2005 yılından bu yana bir Federasyon yapısında da olup, şu anda 36 Avrupa Ülkesi, EuSEM Konseyinde temsil edilmektedir. TATD'nin 2 ila 5. dönem başkanlarından Uzm. Dr. Ülkümen RODOPLU, 2004 ile 2010 yılları arasında 3 dönem EuSEM Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Birçok TATD üyesi halen EuSEM'in çalışma grupları ve komitelerinde aktif olarak görev almaktadır.

Avrupa Acil Tıp Yeterlik Sınavı'nın (European Board Examination on Emergency Medicine - EBEEM) teorik olan ilk aşamasının ilki 2013 yılında yapılmıştır. 2014 yılında yapılacak uygulama sınavları için yapılan sınav görevlisi duyurusuna, TATD Üyeleri Dr. Cem Oktay, Dr. Arzu Denizbaşı ve Dr. Oktay Eray başvuru yapmış ve 28-29 Mart 2014 tarihlerinde yapılan eğitim ile EBEEM Sınav

Görevlisi olmuşlardır. 2015 yılında TATD üyeleri Dr. Rıdvan Atilla ve 2018 yılında Dr. Gül Pamukçu Günaydın katıldıkları eğitimi başarı ile tamamlayarak Sınav Görevlisi olmuşlardır. EBEM'in operasyonel geliştirme ve uygulaması, Avrupa Acil Tıp Muayenesi Referans Grubu (EMERGE) tarafından gerçekleştirilmektedir ve 09-10 Ocak 2015 tarihinde yapılan toplantı sonucunda Dr. Cem Oktay, EMERGE üyesi olmuştur ve halen bu görevi sürdürmektedir. Bu üyelik ve katkılarından dolayı Fellow of the European Board of Emergency Medicine (FEBEM) unvanı verilmiştir. TATD üyesi sınav görevlilerimiz bu görevlerini başarı ile sürdürmektedir.

Uluslararası Acil Tıp Federasyonu – International Federation For Emergency Medicine (IFEM)

International Federation
for Emergency Medicine

// Tüm genel kurullarda TATD temsilcileri yer almıştır //

IFEM Avustralya, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve Kanada Acil Tıp Dernekleri'nin bir araya gelerek 1989 yılında kurduğu bir Federasyondur. TATD' nin 11 Haziran 2002 tarihinde yapılan IFEM Üyelik başvurusu, 11 Ekim 2002 tarihinde Amerikan Acil Hekimleri Derneği Kongresi (ACEP SA) sırasında düzenlenen IFEM Genel Kurulu'nda "IFEM Asıl Üyesi" kabul edilmiştir. TATD bu tarihten itibaren IFEM'in hemen tüm Genel Kurullarında Dernek Yönetim Kurulu Başkanları ya da Dernek Temsilcileri olarak yer almıştır. Genel Kurullarda TATD'yi temsilen Prof. Dr. Arif Alper Çevik, Prof. Dr. Cem Oktay, Doç. Dr. Rıdvan Atilla ve Dr. Öğr. Üyesi Gül Pamukçu Günaydın temsil etmiş, Dünya'da ve ülkemizde Acil Tıp alanındaki gelişme için önemli katkılarda bulunmuşlardır.

IFEM Genel Kurulu 2011

IFEM Genel Kurulu 2009

TATD IFEM Temsilcilerimizden Dr. Arif Alper Çevik halen IFEM Çekirdek Müfredat ve Eğitim Komitesi Başkan Yardımcılığı görevini sürdürüyor; yakın gelecekte Komite başkanlığını devralacak.

// FIFEM Nişanı acil tıba katkı sağlayanların taşımaktan gurur duyacağı bir ünvandır //

Uluslararası ve ulusal boyutta Acil Tıba katkılarında dolayı IFEM tarafından verilen IFEM Nişanı Ödülü (Order of IFEM) ve FIFEM (Fellow of IFEM) unvanı, 2016 yılında Prof. Dr. Cem Oktay'a, 2019 yılında Prof. Dr. Arif Alper Çevik'e verilmiştir.

Dr. Cem Oktay'ın IFEM Ödül Töreninden - 2016

Dr. Arif Alper Çevik'in IFEM Ödül Töreninden – 2019

Asya Acil Tıp Derneği – Asian Society for Emergency Medicine (ASEM)

ASEM 1998 yılında Asya Ülkelerinde Acil Tıbbın gelişimi için Federasyon niteliğinde kurulmuş bir örgüttür. TATD yaptığı başvuru ile 03 Temmuz 2011 tarihinde Tayland'da yapılan ASEM Yönetim Kurulu'nda kabul edilmiş ve TATD, ASEM Asil Üyesi olmuştur. 2015-2017 döneminde Prof. Dr. Yıldray Çete ASEM Seçilmiş-Başkan (President Elect) ve Prof. Dr. Arif Alper Çevik Yönetim Kurulu Üyesi olarak ASEM Board'una girmişlerdir. 2017-2019 döneminde Prof. Dr. Yıldray Çete ASEM Başkanı olarak görev yapmıştır.

Dr. Yıldray Çete'nin 2017 yılında ASEM Başkanlığı görevini devraldığı törenden

Üyelik boyunca TATD Başkanları ve Temsilcileri Genel Kurullara, Bilimsel Etkinliklere katılmış, 2017 yılındaki Asya Acil Tıp Kongresi (9th Asian Conference on Emergency Medicine) Antalya, Türkiye'de düzenlenmiştir.

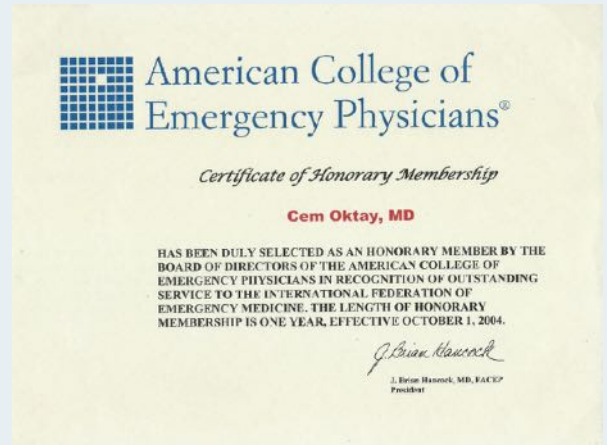
ASEM Genel Kurulları 2011 ve 2014

Amerikan Acil Hekimleri Derneği – American College of Emergency Physicians (ACEP)

1968 yılında kurulan ACEP, 2000'li yılların başından itibaren, TATD Başkanlarına görev süresinin ilk yılında Onur Üyeliği vermektedir.

ACEP Onur Üyeliği Belgesi

“ 90'ların başından itibaren uluslararası etkileşimi sağlamayı ve acil tıbbın gelişimi için çalışmayı amaç edinmiştir ”

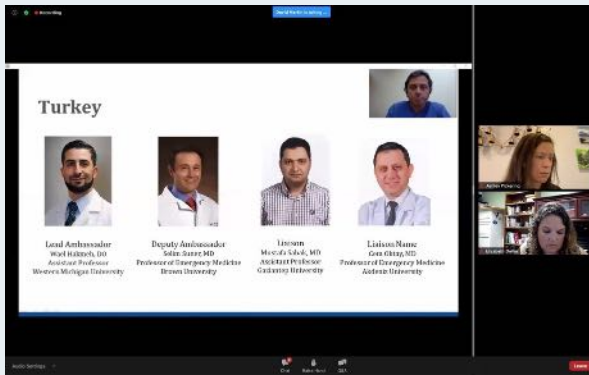
ACEP 1990'lardan itibaren giderek artan şekilde, uluslararası acil tıpla ilgilenen hekimlerin tanışması, etkileşimi ve ağ kurması için fırsatlar sağlamak ve dünya çapında Acil Tıp Uzmanlığının gelişimini teşvik etmek amacını da üstlenmiştir. Bu amaca ulaşmak için Uluslararası Acil Tıp Komisyonu'nu

(International Emergency Medicine [IEM] Section) kurmuştur.

2008 yılından itibaren Prof. Dr. James C. Holliman tarafından başlatılan Ülke Raporları, TATD tarafından düzenli olarak gönderilmiş ve ACEP internet sayfasında yayınlanmıştır. ACEP IEM Komisyonunun, derneğin en çok üyesi olan komisyon olması ve Acil Tıp Öğretim Üyelerinin dünyadaki hemen tüm ülkeler ile yakın iletişimi sonrası, 2013 yılında komisyon altında ACEP Elçilik Programı (ACEP International Ambassador Program) başlatılmıştır. 2013 yılı sonu itibarıyla Türkiye Elçisi Prof. Dr. C. James Holliman olurken, kriterleri karşıladığı için Türkiye adına İrtibat Görevlisi (International Liaison) Dr. Cem Oktay 2 yıllık süre ile seçilmiştir. İlerleyen yıllarda Prof. Dr. Stephan Rinnert, Dr. Holliman ile elçilik görevini üstlenmiş, Dr. Cem Oktay temsil yetisine devam etmiştir. 2018 yılı sonundan itibaren Türkiye Elçileri Uzm. Dr. Wael Hakmeh ve Prof. Dr. Selim Suner olmuş, ülke temsilcisi olarak Prof. Dr. Cem Oktay ile Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Sabak görev yapmaktadır. 2013 yılından itibaren her yıl düzenlenen ACEP International Ambassador Conference'a katılım sağlanmaktadır. 2020 yılındaki Konferans online gerçekleştirilmiş, ülke hakkındaki kısa rapor Komisyonun internet sitesinde yayınlanmıştır.

2020 ACEP International Ambassador Conference'da Çevrimiçi Türkiye Raporu Sunumu

BİLİMSEL ETKİNLİKLERDE TEMSİLİYET

TATD kurulduğu 1995 yılından bu yana amaçları kapsamında binlerce bilimsel etkinlik düzenlemiştir. Bu etkinliklerde Acil

Tıp uzmanları ve yanında, acil sağlık hizmetlerinde görev yapan sağlık personeline de ulaşılmıştır.

19-20 Eylül 1998 tarihlerinde yapılan 1. Acil Tıp Sempozyumu'ndan, 24-27 Kasım 2004 tarihinde yapılan 1. Türkiye Acil Tıp Kongresi'ne, 05-09 Kasım 2008 tarihinde yapılan 1. EurAsian Congress on Emergency Medicine'dan (EACEM), 08-11 Kasım 2018 tarihlerindeki 6. EACEM'e, 04-07 Ekim 2001 tarihlerinde düzenlenen The First Multinational Middle Eastern Conference On Emergency Medicine'dan, 22-25 Kasım 2020 tarihlerinde düzenlenen 9th Asian Conference on Emergency Medicine'a kadar yüzlerce sayıda dünyaca tanınan Acil Tıp eğitimsi, dernek ve federasyon başkanları bilimsel etkinliklere katılmıştır. Uzmanlık Eğitim Programlarının Geliştirilmesi Toplantıları, Afet Tıbbi Kursları, Pennsylvania State Üniversitesi Acil Travma Kursu gibi etkinlikler için de alanında uzman eğitimciler ülkemize davet edilmiştir.

Bu isimler arasında: Judith E. Tintinalli, C.James Holliman, Stephan Rinnert, Joe Lex, Jeffrey Arnold, Gregory L. Larkin, Selim Suner, Terry Mulligan, Arthur Kellerman, A. Antoine Kazzi, Hermann Delooz, Gunhar Öhlén, David Williams, Roberta Petrino, Francesca Della Corte, Marcus Ong, Lim Swee Han, Axel Siu, Peter Cameron, Rob Rogers, Simon Carley, Lisa Moreno Walton, Robert Suter, Lee Wallis, John Fogle, Venkataraman Anantharaman, Shirley Ooi, Lit Sin Quek, Bobby Kapor, Ashley Bean, Adan R Atriham, Ian G. Stiell, Don Melady, Jerome Hoffman, Linda Lawrence, Gautam Bodiwala, Juliusz Jakobazsko, Joanne Williams, Eric Noji, Binita Shah, Frank LoVecchio, Christina Bloem, Elizabeth DeVos, Kris Arnold, Kristi L. Koenig gibi Uluslararası Acil Tıp camiasında iyi tanınan isimler bulunmaktadır.

Judith Tintinalli - Antalya - Haziran 2002

Arthur Kellerman - Antalya – Ekim 2010

TATD Uluslararası Acil Tıp Kongrelerinin de düzenlenmesinde görev almış, kongrelere destek vermiştir. TATD Yönetim Kurulu Başkanları, Yönetim Kurulu Üyeleri, Derneği temsilen görevlendirilen öğretim üyeleri konuşmacı olarak bu kongrelerde görev almıştır. Bu kongreler arasında ACEP, EuSEM, IFEM, ASEM, American Academy of Emergency Medicine (AAEM) tarafından düzenlenen kongreler sayılabilir. ACEP Kongrelerinde Uluslararası Acil Tıp Eğitim Oturumlarında defalarca temsilcilerimizin konuşması olmuştur. IFEM Kongrelerinde çok sayıda üyemiz dünyanın çeşitli şehirlerinde bilimsel donanımlarını katılımcılar ile paylaşmıştır. EuSEM ve AAEM'in birlikte düzenlediği, iki yılda bir yapılan ve ilk 2001'de İtalya Stresa'da düzenlenen kongreden başlamak üzere her kongreyi TATD desteklemiş, sponsor olmuş ve onlarca üyemiz konuşmacı ve moderatör olarak katılmış, bilimsel komitelerde aktif görev almıştır. Her yıl düzenlenen EuSEM kongrelerinde de üyelerimiz birçok platformda aktif olarak katılım ve destek sağlamaktadır.

ULUSLARARASI PROJELER

TATD 25 yıllık geçmişinde çok sayıda uluslararası projelere imza atmıştır. Bunlardan üç tanesi oldukça değerli ve büyük projelerdir.

TATD Türkiye Acil Tıp Eğitim Programı (TATEP) Projesi

TATD, George Washington University Ronald Reagan Institute of Emergency Medicine (GWU-RRIEM) ve AmeriCares ile işbirliği yapılan bu proje 2005 ile 2009 yılları arasında gerçekleşti. Projenin iki temel amacı vardı: İlk olarak acil tıp uzmanlarının Temel Afet Yaşam Desteği Kursu ile Afet Tıbbi

konularında eğitimlerinin tamamlanması ve ikinci olarak acil serviste aktif çalışan pratisyen hekimlerin hizmet içi eğitim kapsamında belli başlı kritik acil tıbbi konularda bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi.

Dört fazda olarak yürütülen projede GWU-RRIEM Acil Tıp Departmanından Dr. Jeffrey P. Smith and Dr. Girish Bobby Kapur ile TATD adına Dr. Cem Oktay, Dr. Rıdvan Atilla ve Dr. Oktay Eray koordinatör olarak görev yaptı.

Faz 1'de 23 Haziran 2006 tarihinde Ankara'da bir günlük Temel Afet Yaşam Desteği Kursu yapıldı. Faz 2'de Türkiye'de acil tıp hizmetlerinin geleceğine yön veren, koordine eden çeşitli resmi ve sivil kuruluşların bir araya geleceği ortak platform iki günlük Türkiye Acil Tıp Ortak Platformu (TATOP) Toplantısı düzenlendi. Faz 3'te eğitimcilerin eğitimi kursları yapıldı ve Faz 4'te 2 yıl boyunca 7 ayrı bölgede yaklaşık 3000 acil servis hekimine eğitim verildi.

Uluslararası Gözlemci (Bilimin Işığında) Projesi

TATD 2017 yılında Bilim İlaç firmasının koşulsuz desteği ile Acil Tıp Asistanı ve Uzmanlarının yurt dışında, gelişmiş bir Acil Tıp uzmanlık programı olan ülkelerde bir aylık staj yapması için proje geliştirdi. TATD adına Proje Koordinatörleri olarak Dr. Cem Oktay ve Dr. Murat Çetin görev aldı. Proje kapsamında 2018 ve 2019 yıllarında asistan ve uzman New York'taki SUNY Downstate Tıp Merkezi ve Maimonides Tıp Merkezi Acil Tıp Departmanları ile anlaşıldı. SUNY Downstate Tıp Merkezi'nden Dr. Christina Bloem ve Maimonides Tıp Merkezinden Dr. Joshua Schiller program temsilcileri oldu. Proje kapsamında toplam 15 hekim gözlemci olarak gönderildi. Proje 2020 yılındaki pandemi nedeni ile askıya alınsa da, olumlu geri bildirimler nedeni ile ilerleyen dönemlerde projeye devam edilmesi kararı alınmıştır.

INNOVEMTECH (Doctors Designing the Future of Healthcare) Projesi

TATD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Süleyman Türedi tarafından 16 Haziran 2020 tarihinde yapılan başvuru ile projenin ilk adımları atılmıştır. ABD Büyükelçiliği desteği ile gerçekleştirilen projenin amacı; Türkiye'de hekimler arasında inovasyon ve AR-GE kültürünün geliştirilmesi, hekimlerin farklı disiplinlerle olan işbirliklerinin artırılmasıdır. Bu amaçla Amerikalı uzmanların inovasyon ve girişimcilik deneyimlerinin Türk hekimlerine aktarılması ve Türkiye'de sağlık alanında inovasyon ve girişimcilikle uğraşan doktor, mühendis, firma ve yatırımcıların bir araya getirilmesi planlanmıştır. TATD adına proje ekibinde Prof. Dr. Orhan Çınar, Uzm. Dr. Göksu Bozdereli Berikol, Uzm. Dr. Ramazan Sabırlı, Uzm. Dr. İbrahim Ulaş Özturan, Dr. Öğr. Üyesi Emre Karslı, Dr. Öğr. Üyesi Yahya Ayhan Acar ve Uzm. Dr. Damla Ambarlı Metin yer almaktadır.

Proje 3 fazdan oluşmaktadır: Faz 1'de Amerikalı uzmanlar tarafından verilecek ve Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD)- Acil Tıpta İnovasyon (ATI) grubu üyelerinin katılacağı inovasyon ve girişimcilik eğitici eğitimi, Faz 2'de Türkiye'deki tüm paydaşların davet edileceği sanal sempozyum ve Whova Platformu üzerinden kayıt süreci ile başlayacak ve 6 ay sürecek networking etkinliği ve Faz 3'te bölgesel sanal kursların yapılması planlanmıştır.

TATD Uluslararası Acil Tıp Komisyonu - International Emergency Medicine Section of EMAT

TATD Uluslararası Acil Tıp (UAT) Komisyonu, Dernek Üyesi Cem OKTAY'ın TATD Yönetim Kurulu Başkanlığına verdiği 11 Kasım 2008 tarihli dilekçesi ve TATD Yönetim Kurulu'nun 03 Ocak 2009 tarihli toplantısındaki "olur" kararı ile kuruldu. Komisyonun Amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- Uluslararası Acil Tıp ile ilgili olarak TATD üyelerinin bilgi düzeyini yükseltmek, bilgi paylaşımını sağlamak, danışmanlık vermek ve kaynaklara ulaşımını sağlamak,
- TATD'nin üyesi olduğu uluslararası federasyonlarla (International Federation for Emergency Medicine ve European Federation of National Societies) işbirliğini sürdürmek, ilişkileri yürütmek, federasyonlar altında kurulan çalışma grupları ve komitelerde görev almak,
- Uluslararası Acil Tıp alanında düzenlenen kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklerde TATD'yi temsil etmek, görev almak,
- TATD tarafından düzenlenen ulusal ve uluslararası kongre ve diğer bilimsel etkinliklerde organizasyon komitesine üye katılımı ile tavsiyelerde bulunmak, yabancı davetli konuşmacıların kongrelere katılımı için tavsiyelerde bulunmak, iletişime aracılık etmek,
- Ülkemiz acil tıbbının ve TATD'nin uluslararası alanda tanıtımını yapmak, tanınırlığını artırmak,
- Acil tıp uzmanlık eğitiminin uluslararası standartlardaki gelişimini takip etmek, TATD'nin ilgili komisyonları ve Yeterlik Kurulu ile işbirliği yapmak,
- Acil tıp uzmanlık eğitiminin verildiği ülkelerin acil tıp dernekleri veya uzmanlık eğitimine başlama aşamasında olan ülkelerin ilgili dernekleri ve resmi kurumları ile işbirliği yapmak
- Federasyon üyesi diğer ülkeler arasında acil tıp uzmanı ve asistanlarının rotasyon olanaklarını artırmak için faaliyet göstermek
- Uluslararası acil tıp ile ilgili politikalar üretmek, kılavuzlar yayınlamak, bilimsel çalışmalar yapmak
- Uluslararası acil tıp ile ilgili basılı yayınlar veya çevrimiçi duyurular yapmak

TATD 25 yıllık geçmişinde, ülkemizde ve uluslararası alanda Acil Tıp Uzmanlığının gelişmesi, tanınması ve yaygınlaştırılması için çok önemli katkılar sağlamıştır. Uluslararası ilişkileri ve ilgili platformlardaki temsiliyeti ile belirlediği vizyona ulaşmıştır. TATD, üyelerinin Uluslararası Acil Tıp Komisyonuna katılımını önemsemekte ve daha büyük projelere ve işbirliklerine imza atılmasını hedeflemektedir.

Arzu Denizbaşı

Marmara Üniversitesi Acil Tıp AD, Türkiye Acil Tıp Derneği 11 ve 12. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi, Toksikoloji Çalışma grubu Başkanı, Anadolu Acil Tıp Dergisi editörü

Acil Tıbbın Gelişiminde

TATD'nin Rolü ve Gelecek Hedefleri

Acil Tıp, 1993 yılında Türkiye'de Tıpta Uzmanlık Eğitim Tüzüğünde ayrı bir uzmanlık dalı olarak kabul edilmiş ve eğitim vermeye başlanmıştır. Acil Tıp, geniş bir yelpazede bilgi ve beceri gerektiren, her yaş grubunu kapsayan, tanısı konulmamış fiziksel ve davranışsal bozuklukları da içeren, tüm akut-acil hastalık ve yaralanmaların tanı ve yönetimine dayanan tıbbi uzmanlık alanıdır.

“Her branşın en kritik ilk 10 dakikası demek yanlış olmaz”

Hayat kurtarmaya ve mevcut klinik durumun daha kötüye gitmesini engellemeye, çok dramatik iyileşmeler sağlamaya yönelik 'Altın Vuruş' niteliğinde müdahaleler yapma özelliğine sahip müstesna bir tıp dalıdır. Bu uzmanlık alanında diğer uzmanlık alanlarından farklı olarak zaman kritiktir ve yaklaşım multidisiplinerdir.

Hastanedeki acil tıp sistemlerini geliştirme çalışmalarının yanı sıra hastane öncesi bazı hizmetlerde de görev alır. Afet organizasyonlarında yer alır. Son derece geniş bir yelpazeye dağılan acil tıp hasta grubu bir taraftan çok kritik tıbbi bakım alırken, bir taraftan da bu hizmeti veren hizmet sunucularının en iyi eğitimi alması gerekmektedir. Bu yüzden standart bir eğitim müfredatının oluşması çok önemlidir. Bölgeden bölgeye, hastaneden hastaneye acil servis hizmetlerinin değişik özellikler arz etmesi de bu standardizasyonun önemini artırmaktadır.

Bu çok geniş müfredatlarda ilgili algoritmaların oluşturulması, uygulanması, gerekli invaziv girişimlerin eğitimin bir parçası olması çok önemlidir. Bu müfredatta acil

tıp asistanlarına bu en geniş ve genç branşta gerekli eğitimi vermeyi hedefliyoruz.

“Çeyrek asırlık zorlu bir mücadelenin sonuçlarını şimdi gururla anlatıyoruz”

Türkiye Acil Tıp Derneği 25 yıl önce kurulmuş bir uzmanlık derneği olarak eğitim ve öğretim alanlarında çok önemli faaliyetler göstermiştir. Bunların en önemlisi müfredat çalışmaları ve yeterli kurulunun kurulmasıdır. Bu müfredat, uzmanlık eğitimi boyunca uzmanlık öğrencilerinin Acil Tıp ile ilgili bilmesi gereken bilgi, beceri ve tutumları kapsamaktadır. Şu anda tamamlanmış olan kısma kadar müfredat ve eğitim programı Tıpta Uzmanlık Kurulu sitesinde yer almaktadır. Gelecekte müfredat çalışmalarımızda yan dalların da katılmasını ümit ediyoruz. Toksikoloji ve Kritik Bakım alanlarında başvuru yaptık ancak olumlu cevap alamadık. Başvurularımızın devamlılığını sağlamak gerekmektedir.

“Eğitim faaliyetlerinin her geçen yıl evrilmesine ayak uydurmak devamlılık için gereklidir”

Türkiye Acil Tıp Derneğinin aktif olarak eğitim faaliyetleri yapan çalışma grupları da mevcuttur. Özellikle Covid-19 salgını öncesinde yüz yüze eğitimler ile her yıl yüzlerce asistana kurslar aracılığı ile Ultrasonografi, Toksikoloji, Resüsitasyon, Kritik Bakım, Havayolu, Proje Geliştirme, Afet, Akademisyenliğe giriş, Analitik yöntemler, Geriatri gibi geniş yelpazede eğitimler verilmekte idi. Bu eğitimler şimdi web tabanlı devam etmekte olsa da gelecekte tekrar yüzyüze yapıma imkanı olabilir. Ancak uzaktan eğitim de artık

günlük pratikte önemli olduğu için ve daha geniş kitlelere daha geniş zaman diliminde ulaşılabildiği için vazgeçilmez bir yöntem olacaktır. TATD çalışma gruplarının faaliyetlerinin bu konuda evrileceği aşikardır. Örneğin; Başkanı olduğum çalışma grubu olan Toksikoloji çalışma grubu Mart 2020' den beri 21 makale ve bilimsel yazıyı online olarak paylaşmıştır. Sonraki eğitimlerimiz de web tabanlı olacaktır. Diğer çalışma grupları da kendi sitelerinde son döneme uygun düzenli olarak bilgi ve yenilikleri paylaşmaktadır.

“ Hiç gündemden inmeyen şiddet sorununu çözmek için çalışmalarımız devam etmektedir ”

TATD Acil Tıp çalışanlarının özlük hakları ve acil sağlık hizmetleri konusunda önemli çalışmalar yapmıştır. Bugün geldiğimiz özlük hakları, çalışma şartları ve acil servis idaresinin pek çok bileşeni TATD'nin yıllar içinde devlet makamları ile ortak çalışmaları sayesinde şekillenmiştir. Covid-19 salgını döneminde özellikle Acil Tıp üzerinde artan hasta yükü ve diğer uzmanlık alanlarının iş yükünün de bize yönlendirilmesi konusunda yönetim kurulumuz sorunları çözmek için Bakanlık düzeyinde aktif çalışmıştır. Hedefimizde acil serviste aşırı kalabalık ve şiddet sorununu

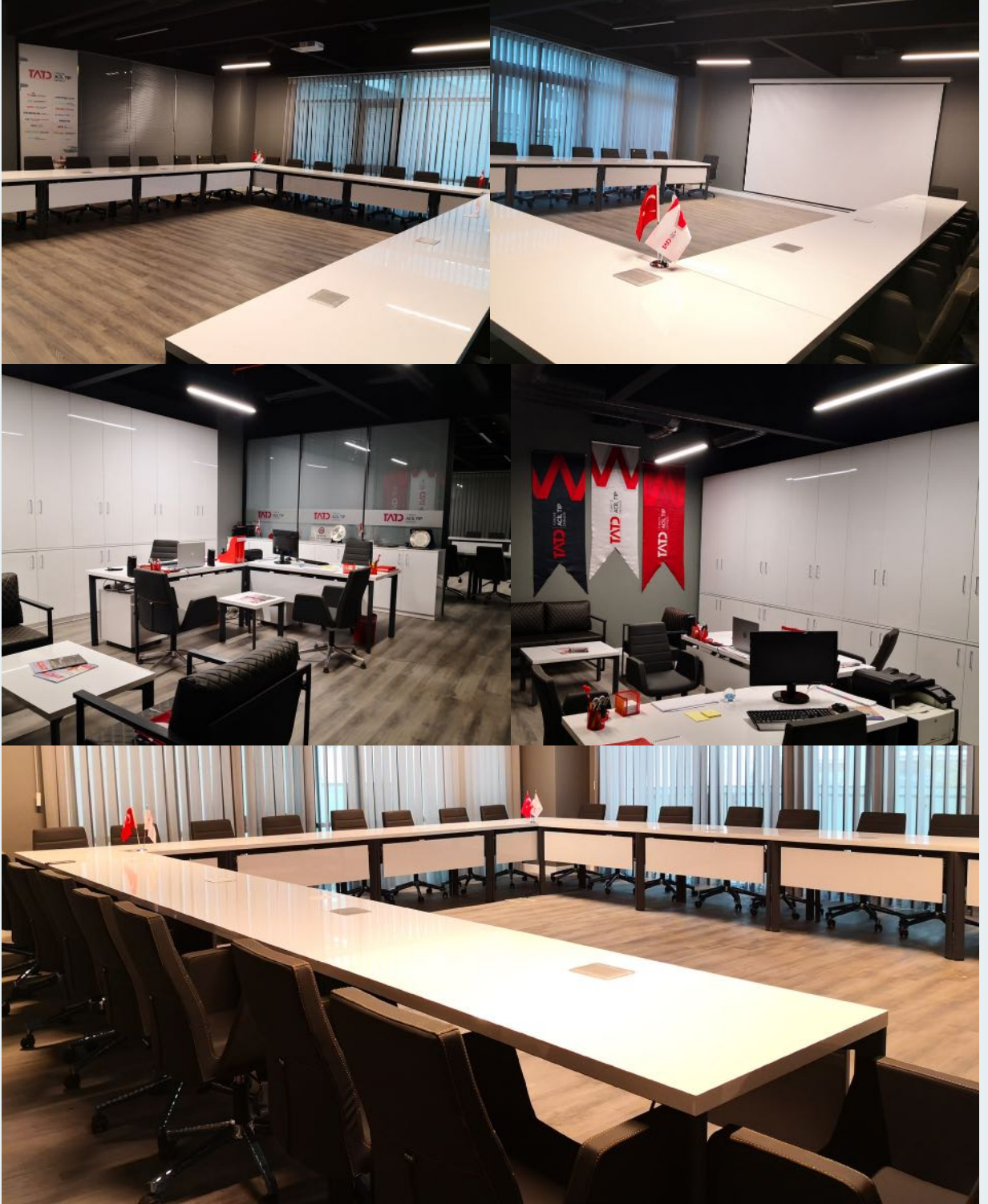
çözmek konusunda devam etmekte olan çalışmalarımızı devamlılığını sağlamak vardır.

“ Innovemtech geleceğin medikal tasarımlarının bulunduğu bir şölen olacak diye umuyorum ”

TATD gelecek hedeflerinin bazılarını konuşmak gerekirse bunlardan en önemlisi kanaatime göre “Innovemtech” başlıklı geleceğe göre tasarımlar planlayan doktorlar etkinliğidir. Bu etkinliğin tam bir bilimsel şölen havasında geçeceğini umuyorum. Dijital ortamda sürececek olan etkinliklerde ise TATKON 2020 kongremiz ön plana çıkıyor. Kongre sonucunda tüm geçerli ve güncel Acil Tıp bilgisine rahatlıkla ulaşmak mümkün olacaktır. Devamlı olarak düzenlenmekte olan webinar serisi ile de kritik bakım, ultrasonografi alanlarında eğitimlerin devam etmesi hedeflenmektedir. Dijital Kış Okulu olarak tanımlanan bu eğitim serisini sürekliliği planlanmaktadır.

TATD olarak yeniliklerin ve bilimin peşinde gitmeye devam edeceğiz.

Çalışma Arkadaşlarımız

Aytül Kuşçu

Alp Akın

"Dünden Bugüne

Acil Tıp ve
TATD" *25. yıl*